EDGAR WALLACE

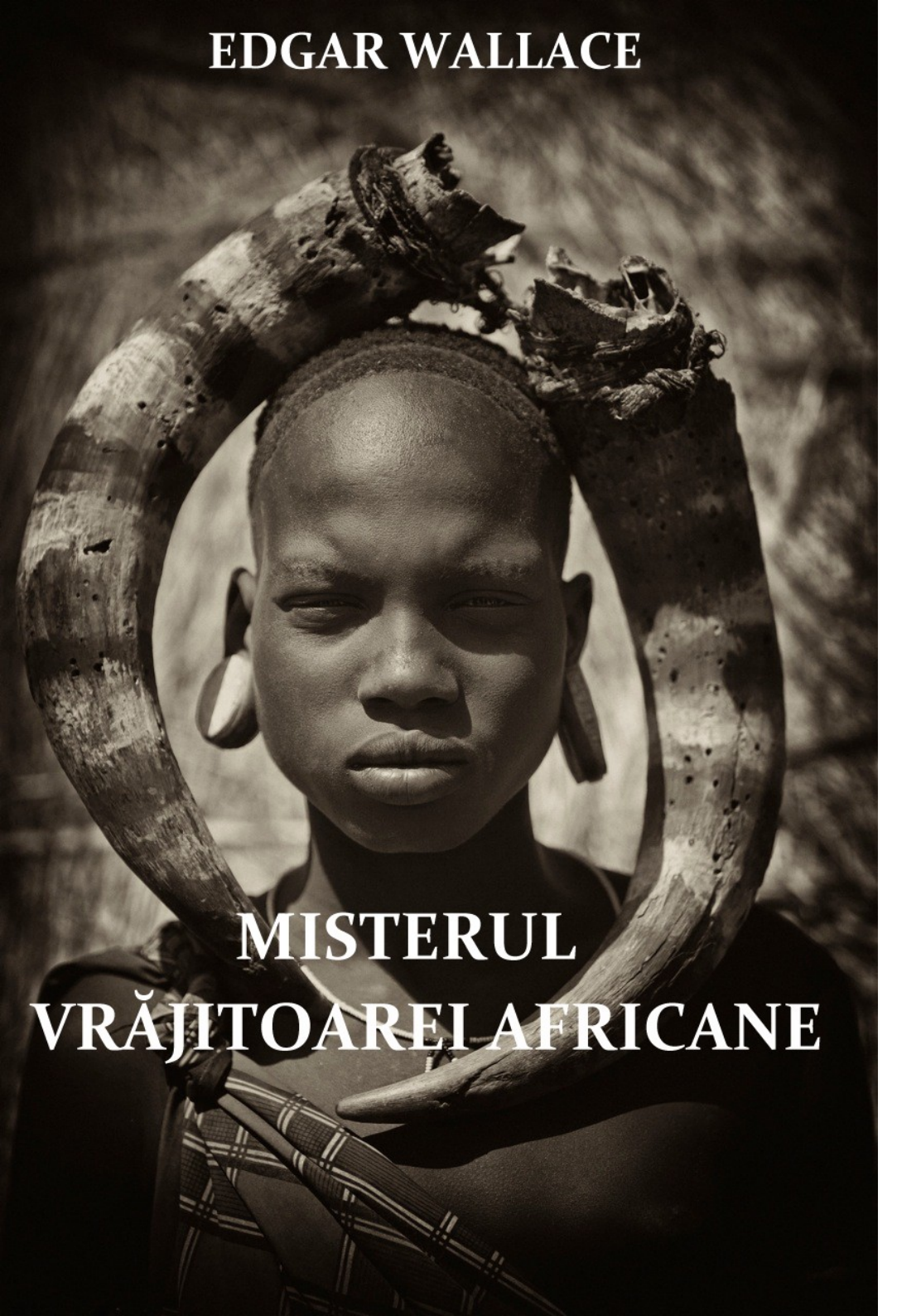

MISTERUL VRĂJITOAREI AFRICANE

EDGAR WALLACE

MISTERUL VRĂJITOAREI AFRICANE

Editura Gemenii 1993
Editura electronică Equinox 2012
v.2.0

1. Magia fricii

Toate acestea s-au întâmplat în timpul absenţei Excelenţelor lor şi, dacă nu ar fi fost această absenţă, nu s-ar fi putut petrece.

Excelenţa Sa, Administratorul Teritoriilor Rezervate, ieşind la pensie, plecase însoţit de salve de tun şi de imnul naţional cântat de muzicanţii aproape albi, şi care toţi, dar mai ales trompeţii, aveau tendinţa să cânte fals. Noua Excelenţă suferea în acest timp chinurile picăturii chinezeşti în Devonshire, la Budleigh Salterton, de unde

plecarea sa era mereu amânată.

Orice schimbare petrecută în Administraţie nu modifica aproape cu nimic existenţa locuitorilor din regiunea Marelui Fluviu, iar căpitanul Hamilton, care făcea parte din unitatea regală Hussa, îndreptându-se furios spre cabana care-l adăpostea pe tânărul său subordonat, era foarte puţin interesat de evenimentul care se desfăşura.

Nemulţumirea sa era legată însă de cu totul altceva şi anume, de faptul că subalternul său, Tibbetts, săvârşise greşeala de neiertat de a trimite corespondenţe la ziare, aceasta fiind una dintre slăbiciunile sale. Hamilton era ud de transpiraţie şi furios, deoarece soarele ardea îngrozitor, iar fierbinţeala pământului galben din cuptorul care se chema poligon de exerciţii îl ardea chiar şi prin tălpile pantofilor.

Clădirile cazărmii, care mărgineau pe una din laturi poligonul, erau învăluite într-o masă de abur dogoritor, iar căpitanul zărea palmierii ca printr-o ceaţă. Păsările tăceau apăsate de căldură.

Deschizând cu o lovitură de picior uşa cabanei în care se afla locotenentul, Hamilton intră strâmbându-se de scârbă. Locotenentul Tibbetts, supranumit Schelet, întins pe pat, era îmbrăcat în ceva care-ţi lua ochii: o pijama purpurie, cu dungi alternative de verde şi galben.

Hamilton aruncă pe masă foaia de ziar pe care o ţinea în mână, exact în clipa în care Schelet deschidea ochii.

— Bună ziua, domnule, zise acesta, uşor ameţit. Tot mai plouă?

— Bună ziua, scrâşni Hamilton. Schelet, masa se serveşte peste o oră şi am ceva să-ţi spun.

Celălalt adormi la loc.

— Scoală-te şi acoperă-ţi picioarele astea hidoase.

Pleoapele locotenentului se mişcară puţin.

Murmură, abia auzit, că nu înţelegea despre ce este vorba, peşi văzuse ziarul pe care căpitanul îl aruncase pe masă, recunoscând şi caracterele gotice ale literelor din titlu.

— Fapt este, Schelet, spuse Hamilton cu un aer ce se voia înspăimântător, că nimeni nu-şi dă seama mai bine decât dumneata ce greşeală gravă săvârşeşte un ofiţer scriind la indiferent la ziar. Iar aici – şi continuând să vorbească bătu cu palma peste ziarul împăturit aflat pe masă – ceea ce este scris e o enormitate...

— E vorba de ziarele *Surrey Star* şi *Middlesex Plain Dealer,* domnule, murmură Schelet cu ochii în continuare închişi, imagine însăşi a răbdării şi resemnării; de asemenea, *Sunbury Herald* şi *Molesey Times*, domnule.

Trupul său lung era întins alene, mâinile împreunate sub cap. Vârfurile imenselor picioare depăşeau capătul patului. Avea aerul şi vocea unui om care, deşi rănit de moarte, îşi iartă aproapele.

— Puţin îmi pasă la *ce* ziar scrii...

— *În ce* ziare, stimate domnule ofiţer. Să vorbim ca nişte oameni cu carte, domnul meu. Nu trebuie să chinuim biata noastră limbă.

— Ridică-te imediat, personaj indisciplinat şi ia poziţie, şuieră căpitanul.

Locotenentul nu-şi dădu măcar osteneala să deschidă ochii.

— Avem o discuţie amicală sau nu, bătrâne? continuă el răbdător.

E vizita unui prieten sau un consiliu de război, bătrâne Ham? Hamilton îl apucă de gulerul pijamalei, ridicându-l cu brutalitate în picioare.

— Vexaţiuni fizice, spuse Schelet liniştit. Înnebunit de invidie, căpitanul loveşte un strălucit tânăr ofiţer, de mare viitor. Consiliul de Război îl declară vinovat pe bătrânul distins ofiţer, care se otrăveşte.

— N-ai să ajungi niciodată ziarist, spuse Hamilton. (În momentul acesta Schelet aprobă cu gravitate din cap). *Primo:* nu ştii ortografie!

— Bătrânul nostru drag Napoleon nu ştia nici el, spuse Schelet cu hotărâre. Nici acel scump venerabil Washington. Respectarea riguroasă a ortografiei este dovada unei inteligenţe mediocre. Doar o ştii foarte bine, iubitul meu bătrânel, Demosthene[1].

— Problema e cât se poate de serioasă; Hamilton îl împinse cu blândeţe pe tânărul ofiţer spre pat, pe care acesta căzu fără proteste. Este interzis să scrii articole politice sugerând că ar fi oportun ca secretarul de stat să vină aici să vadă *cu proprii săi ochi...* Hamilton căuta din priviri paragraful incriminat, citind mai departe... *munca desfăşurată de tineri ofiţeri ignoraţi (în afară de indigeni, care îi privesc cu adoraţie) şi cărora nu li se recunosc meritele...*

Schelet ridică din umeri. Tăcerea sa ascundea un respect ofensator.

— Îţi interzic să mai trimiţi scrisori personale, Schelet, fie că ar fi destinate unei stele de pe cer, unei comete, lunii, soarelui sau oricărui alt membru al sistemului nostru solar.

— Să nu amestecăm religia în această discuţie, bătrâne Ham, spuse Schelet cu o voce surdă.

Este foarte puţin probabil ca domnul Nickerson Haben să fi auzit vorbindu-se despre aceşti bravi reprezentanţi ai opiniei publice care erau *Star Surrey* şi *Middlesex Plain.* Nu obişnuia să acorde vreo atenţie unui

---

[1] Demosthene, om politic şi orator atenian (384 – 322 î.e.n.). Exilat, s-a sinucis după înăbuşirea revoltei grecilor împotriva macedonenilor, izbucnită şi la îndemnurile sale, în urma morţii lui Alexandru cel Mare. (n. trad.)

ziar cu un tiraj mai mic de un milion de exemplare.

Şi totuşi, publicarea scrisorilor trimise de Schelet a coincis cu un moment critic din viaţa lui Haben, ceea ce a putut să conducă, s-ar zice, la manifestările orgolioase în care se lansă *Star Surrey,* redactorul său şef neezitând să scrie: *Ce gândeşte astăzi Star, Guvernul face mâine.*

Pentru că, într-adevăr, Nickerson Haben porni imediat să inspecteze, „cu proprii săi ochi”, Teritoriile. În vârstă de vreo treizeci şi cinci de ani, avea lumea la picioarele sale şi nimeni nu se gândea să-şi pună întrebarea de ce. Un obraz palid, umeri înguşti, o buclă desprinsă din părul său negru, stufos, căzută pe frunte, în momentele de efuziune oratorică; ochii adânciţi în orbite, buze subţiri, pomeţi ascuţiţi, mâini lungi, albe, cam acesta ar fi portretul rapid creionat. Nickerson a dat năvală în Camera Comunelor[2] cu discursuri ameţitoare, tulburând oamenii cuminţi şi cetăţenii aşezaţi. Forţa convingătoare a cuvântului său, criticile acerbe au agitat atmosfera demnă a Parlamentului. Astfel încât, miniştrii au început să se agite neliniştiţi, sub povara sarcasmelor sale, şefii de grupări parlamentare, adunaţi pe coridoare, aşteptau cu iritare să fie arătaţi cu degetul. Om de partid, se ferea cu multă grijă să rănească susceptibilităţile propriilor săi şefi. Dacă se întâmpla să formuleze totuşi vreo critică, nu făcea altceva decât să repete, pe un ton împăciuitor, ceea ce ei înşişi lăsaseră să se înţeleagă în vreo ocazie publică.

Atunci când, la un moment dat, un oarecare cabinet ministerial a căzut, domnul Haben, părăsind un scaun sigur, a reintrat în lupta electorală şi, învingându-l pe candidatul comitatului West Monrouth, şi-a făcut o reintrare triumfală la Westminster[3].

---

[2] Organul legislativ interior în sistemul constituţional englez. (n. trad.)

[3] Sediul Parlamentului englez, construit în prima jumătate a secolului al XIX-lea. (n. trad.)

În noul cabinet a fost mai întâi subsecretar de stat la Agricultură, iar apoi la Externe. Haben se căsătorise cu văduva lui Cornelius Beit, o americancă bogată, cu cincisprezece ani mai în vârstă decât el, femeie inteligentă, cu simţul umorului, dotată cu o remarcabilă capacitate de cunoaştere a oamenilor. Convieţuirea lor nu s-a dovedit prea fericită. Ea şi-a dat seama de caracterul lui, descoperind aroganţa unui om care se făurise singur şi care ajunsese puţin prea repede sus. Într-o zi i-a mărturisit unei prietene intime că Nickerson avea un fond de vulgaritate pe care îl suporta cu mare greutate. S-a ajuns chiar să se vorbească despre un eventual divorţ...

Toate acestea s-au petrecut mai înainte de operaţia de apendicită pe care doamna Nickerson a suferit-o. Operaţia, făcută de un medic celebru la acea vreme, a fost o reuşită, iar vindecarea părea definitivă. Nickerson, cât se poate de fericit de vindecarea soţiei sale, a venit în Cameră, pronunţând cel mai frumos discurs din cariera sa asupra Belucistanului[4].

Trei zile mai târziu femeia era moartă. S-a întâmplat una dintre acele căderi, inexplicabile pentru profan şi atât de temute de medic. Haben părea un om terminat. Cei care-l detestau, şi nu erau puţini, s-au întrebat cum va putea supravieţui în viaţa publică, cunoscând că principala sa sursă de venit secase. N-au avut însă nici măcar răgazul să se lanseze în diferite supoziţii. La deschiderea testamentului s-a constatat ca era unicul moştenitor al întregii averi, în afară de un legat în beneficiul cameristei.

Nickerson Haben s-a îmbarcat pe primul vas cu destinaţia Africa, combinând afacerile cu plăcerea, şi străduindu-se s-o descopere cât mai bine pe cea de a doua, ca să-şi afle uitarea.

---

[4] Regiune muntoasă din Pakistan, fostă colonie engleză. (n. trad.)

Locotenentul Tibbetts, din unitatea regală Hussa, era principalul informator al Cartierului General. De câte ori acest băieţandru costeliv, cu monoclu, înălţat pe nişte picioare lungi şi subţiri, nu transmisese ştiri: unele bune, altele rele, mai întotdeauna, însă, exagerate!

Acum tocmai sosea, alergând pe nisipul galben al plajei, cu sacul de poştă în mână, casca dată pe ceafă, aducând o veste surprinzătoare.

Urcă dintr-un salt cele cinci trepte ale scării, dând buzna în marea sală de mese unde prânzea Hamilton, lăsând să cadă sacul pe genunchii acestuia exact în momentul în care ceaşca de cafea a căpitanului se afla în aer, într-un echilibru extrem de fragil.

— Schelet! potaie de maidan, mormăi furios Hamilton căutându-şi batista ca să-şi şteargă cafeaua fierbinte care se mutase pe pantalonii săi de un alb imaculat.

— Vine, Ham! bâigui Schelet. Bătrânul domn a citit scrisoarea mea, după care a tras fermoarul la bătrânul său sac de voiaj aristocratic şi a prins ultimul tren din Victoria Station.

Hamilton ridică rapid capul, temându-se că celălalt a făcut o insolaţie.

— Cine vine, nătâng neîndemânatic? întrebă cu un amestec de furie şi curiozitate.

— Cum cine? Haben, bătrânul domn... subsecretarul, dragă bătrâne. Schelet părea cam incoerent. A citit scrisoarea mea în bătrânul *Star,* iar acum se află în birourile Administraţiei. Pentru mine, în sfârşit, va veni răsplata. Dar nu voi accepta nimic dacă nu va fi la fel răsplătit şi bătrânul meu Ham.

Hamilton îi arată cu o privire severă scaunul de alături.

— Stai jos şi termină odată cu criza de nervi. Cine ţi-a vândut gluma asta proastă?

Cel care adusese pe ţărm sacul de poştă era secundul vasului *Bassam.* Haben se şi afla la sediul Administraţiei, fiind sosit cu acelaşi vapor. Hamilton uită dintr-o dată de pantalonul pătat.

— Pică prost, spuse el oarecum încurcat. Sanders se află pe undeva prin ţinuturile de sus... Cam cum arată Haben ăsta?

Schelet se gândi să-i facă vizitatorului, din motive personale, un tablou cât mai îndatoritor. Un om care se deranja cu atâta promptitudine, ca urmare a apariţiei într-un jurnal a unei scrisori semnate de el, trebuia să aibă, în orice caz, şi ceva bun în el. De altfel, aceeaşi întrebare o pusese şi el, Schelet, secundului de pe vasul *Bassam,* iar acesta, cu francheţea specifică marinarului, răspunsese cu două cuvinte, dintre care unul părea de sorginte rabelaisiană[5], iar cel de-al doilea nu ar putea fi tipărit. Fiindcă domnul Haben nu strălucea în ochii celor din categorii inferioare lui, servitorii îl detestau. Secretarii săi nu făceau decât să intre şi să iasă de la el, iar un membru al Camerei Lorzilor, mare amator de cai, îl judecase într-o singură propoziţie: Haben nu ştie să-şi „ducă” ovăzul.

— Nu e chiar aşa de rău, răspunse Schelet, minţind.

A doua zi, foarte devreme, sergentul Ahmet Mahmet îi aduse un porumbel călător lui Hamilton, iar acesta îi scrise lui Sanders următorul mesaj pe hârtie foarte subţire:

Haben, turist afaceri externe, în drum. Aflat sediu

---

[5] François Rabelais, celebru scriitor francez (1494 – 1553), utilizând în opera sa, deseori, un limbaj pitoresc şi frust. (n. trad.)

Administraţie făcând mare tărăboi. Cred mai bine întoarcere, pentru a te ocupa de el.

Hamilton fusese la bordul lui *Bassam* pentru a culege unele informaţii, iar acum obiceiurile lui Nickerson nu mai aveau nici un secret pentru el. Fixă hârtia cu mesajul de piciorul porumbelului, lansându-l apoi în aerul fierbinte. „Păzeşte-te de vulturi, mic prieten al soldaţilor!”, îi ură Hamilton după vechile obiceiuri.

Destinul domnului Haben, secretar de stat, s-a împletit în mod ciudat cu cel al unei femei din Chimbiri, numită Agasaka.

Haben se îmbrăca la cel mai bun croitor din Savile Row, Agasaka nu avea nimic pe ea, în afară de fusta de ierburi uscate cu care-şi încinsese talia bine proporţionată.

O femeie înaltă, cu un corp zvelt, privire gravă, care nu iubea nici un bărbat, dedată cu totul vrăjitoriei, familiară cu spiritele şi cu diavolii, spatele drept, sânul mic, adorată de copii, cu un braţ atât de puternic şi de îndemânatic încât putea arunca o suliţă mai departe decât un bărbat tânăr – aceasta era Agasaka, femeia din Chimbiri, fiica răposatului N’kema-N’kimi, tăietorul de lemne.

Avea şaptesprezece ani, aşadar destul de bătrână pentru o indigenă. Bărbaţii se învârtiseră în jurul ei, fiecare în felul lui.

Drăguţă cu toţi, nu arătase nici o preferinţă pentru vreunul dintre ei.

Trăia la fratele său, M’suru Vânătorul. Femeile acestuia o urau fiindcă nu minţea niciodată, fiind în întregime devotată fratelui ei, dar şi numeroşilor iubiţi ai soţiilor lui. Femeilor le-ar fi plăcut să o bată, însă se temeau prea mult de puterea braţului ei. Acolo unde

mâinile nu îndrăzneau prea mult, limbile dezlegate deveneau foarte îndrăzneţe, totuşi noroiul aruncat nu se lipea de ea.

Agasaka trăise mulţi ani, împreună cu părintele ei, în inima pădurii, acolo unde se afla M’shimba-M’shamba, diavolul fioros şi năvalnic care smulge arborii, în timp ce gura-i împroaşcă foc arzător. Alte fiinţe puternice trăiau nu departe de locurile acelea, N’guro, câinele fără cap şi Chikalaka-M’bofunga, vârcolacul, toţi în afară de şopârla de foc, aceea a cărei privire anunţă moartea. N’kema o deprinsese cu misterele vieţii, ale începuturilor ei, ale locului de unde ia ea naştere. Cunoştea forţa şi violenţa oamenilor. Dar N’kema i-a arătat şi cum să fie şi cea mai misterioasă dintre femei, învăţând-o magia transmisă din gură în gură de-a lungul tuturor timpurilor, veche încă în vremurile în care fusese pusă prima piatră a piramidelor.

Bărbaţilor le era cam teamă de ea, chiar şi Oboro însuşi, vraciul şef, o evita.

Cea mai stranie putere magică pe care o poseda era aceea de a face să apară în ochii bărbaţilor şi a femeilor ceea ce doreau cel mai puţin să vadă.

Un tânăr şef, care pusese ochii pe ea, îi luă într-o zi urma în susul fluviului, printre ierburile înalte. La un moment dat apăru lângă ea, pe cărarea pustie şi, lăsându-şi în desişul alăturat suliţele, o apucă de braţe atât de puternic încât, cu toată forţa sa, ea nu reuşi să se elibereze.

— Agasaka, îi spuse tânărul războinic, am în pădure o colibă în care nu s-a auzit niciodată glas de femeie.

Nu reuşi să meargă mai departe pentru că, pe deasupra umărului satinat al fetei, văzu înaintând, unul lângă altul, pe cărarea strimtă, trei leoparzi. Amuşinând, cu capetele în jos, privirile lor sclipeau de poftă.

Îi dădu imediat drumul, alergând spre suliţele sale.

Când se întoarse, femeia şi leoparzii dispăruseră.

Aliki, vânătorul satului, nu avea nici teamă, nici griji, pentru că arta magiei nu îi era străină. Adesea, în pădure, fusese în legătură cu diavolii. Într-o noapte a avut o vedenie. În timp ce ai săi erau aşezaţi în faţa unui foc aprins în faţa colibei lui, el văzu în foc o mare şopârla roşie, care clipea din pleoapele greoaie. Aliki căută cu sânge rece, din priviri, o victimă dintre cei aflaţi în jur. Calichi, şopârla focului, este cel mai binevoitor dintre demoni, acceptând un înlocuitor pentru bărbatul sau femeia cărora ochii săi, clipind, îi anunţă moartea.

Aşadar, Aliki trecu în revistă cele trei femei ale sale, pe tatăl şi pe unchiul ce venise să vâneze în împrejurimile satului lor. Nici unul dintre ei nu era destul de frumos pentru a putea fi sacrificat, cu excepţia celei mai tinere dintre soţiile sale. Calichi este un diavol dificil. Numai ce este foarte frumos şi bun îi place.

Uliţa principală care străbate satul Isisi din Chimbiri se întinde de la pădure până la râu, un drum larg mărginit de colibe, cu focuri asemănătoare celui în care Aliki zărise şopârla şi cu femei şi cu bărbaţi înghesuiţi în jur. Cerul, deasupra arborilor de cauciuc, era încrustat de stele strălucitoare, sclipind oarecum în felul ochilor lui Calichi, dar încă şi mai rapid.

Aliki privi stelele, apoi îşi frecă podul palmelor în ţărână pentru a conjura soarta şi, chiar în acel moment, văzu apărând pe cea de-a doua soţie a vecinului său, o tânără zveltă de optsprezece ani, nimfă sculptată în abanos, dreaptă şi suplă, cu bustul gol până la centura de ierburi uscate ce-i încingea mijlocul subţire. Aliki înţelese că-şi găsise un înlocuitor convenabil şi pronunţă încet numele femeii, privind fix în ochii şopârlei. Animalul dispăru încetul cu încetul. Aliki îşi dădu seama că Zeul

aprobase alegerea sa. Mai târziu, în aceeaşi noapte, când Loka, femeia lui M’suru, vânătorul, se duse să scoată apă din râu pentru prima nevastă a acestuia, Aliki o opri.

— Nimeni nu este atât de frumoasă ca tine, Loka, îi spuse el, pentru că ai picioarele asemeni unui leu şi gât de tânără antilopă.

Aliki evocă în continuare toate atributele perfecţiunii ei fizice şi Loka îl ascultă râzând. În ziua aceea se certase cu prima soţie a bărbatului ei şi M’suru o bătuse. Acum era avidă de laude şi gata de aventură.

— Nu vrei o soţie, Aliki? îl întrebă încântată. Aş putea să ţi-o dau pe Agasaka, sora soţului meu, care este foarte frumoasă şi care, până acum, nu s-a apropiat de umărul nici unui bărbat. Spusese acestea pe un ton maliţios, pentru că de fapt o ura pe Agasaka. Se ştie că acesta este obiceiul femeilor, de a le lăuda pe cele pe care nu le pot suferi.

— În ce-o priveşte pe Agasaka sau nevestele... spuse Aliki, cu un gest de dispreţ, nu există femeie care să se asemene cu tine, nici chiar în coliba bătrânului rege de cealaltă parte a muntelui, la capătul pământului.

— Îmi dau seama că eşti nebun, aşa cum mi-a spus-o mereu M’suru. Şi că vezi lucruri ciudate, pe care nimeni altcineva nu le poate zări, spuse femeia cu vocea ei joasă şi melodioasă. Nu numai M’suru, dar şi toţi ceilalţi spun că eşti bolnav de „mongo”.

Ceea ce era adevărat. Aliki suferea de dureri de cap sfâşietoare.

— M’suru e un bătrân imbecil, răspunse el. Am un talisman care mă face să văd minunile. Hai cu mine în pădure, Loka. O să-ţi vorbesc despre magie, o să-ţi arăt lucruri pe care nu le-ai văzut niciodată şi o să te iubesc aşa cum un bătrân nu ar putea să o facă niciodată.

Femeia puse jos ulciorul pe care-l purta şi îl urmă în

pădure. Acolo el o ucise imediat, după care aprinse focul, în care i se arătă şopârla, ce părea mulţumită. Aliki se spălă în râu, apoi se întoarse în coliba sa.

A doua zi, când se deşteptă din somn, îi păru rău că o omorâse pe Loka, pentru că, dintre toate femeile pe care le cunoştea, aceasta fusese cea mai frumoasă. Satul era pe jumătate gol, ulciorul lăsat de Loka fusese găsit, iar acum băteau pădurea ca s-o găsească şi pe ea.

A fost găsită. Nimeni nu o văzuse însă îndreptându-se spre pădure. Unii credeau că fusese luată de pescarii din Ochori, alţii bănuiau un diavol cunoscut pentru farsele lui amoroase. Trupul a fost adus în sat şi toate nevestele îşi confecţionară şorţuri din frunze lungi, verzi şi dansară, bătând din picioare, *Dansul Morţii,* acompaniindu-se de melodii stranii.

Şezând pe vine în faţa focului său, Aliki privea procesiunea cu nepăsare, îi părea rău că o omorâse pe femeia aceasta, care acum era purtată pe umeri. Privirea îi alunecă în jos, spre foc, iar supărarea îi spori şi mai mult, pentru că şopârla cu ochi arzători îi făcea din nou semne tot mai insistente cu pleoapele clipind într-una.

Ceea ce însemna că nu săvârşise ritualul aşteptat.

Ridicând privirea, zări o femeie înaltă, suplă, care se sprijinea de uşa unei colibe.

O convingere teribilă se instală în sufletul lui Aliki. De îndată ce-şi întoarse privirea de la femeie, adâncind-o în flăcările focului, şopârla dispăru. Nu mai era timp de pierdut. Se ridică, apropiindu-se de femeie.

— Te văd, Agasaka, îi spuse. Deasupra casei fratelui tău s-a abătut o mare ruşine. Oamenii spun că Loka a avut un iubit care a ucis-o.

Ea îşi întoarse privirea spre el. Ochii ei bruni, imenşi, erau scăldaţi într-o lumină minunată ce părea să

vibreze atunci când îl măsură.

— Loka a murit pentru că era o proastă, îi răspunse. Dar acela care a ucis-o este şi mai prost. Durerea ei s-a dus, a lui abia va veni. În curând Sandi, pasărea cenuşie, va sosi, scoţându-i ochii bărbatului care a ucis-o.

Aliki o ura, dar, şiret, aprobă dând din cap.

— Eu sunt înţelept, Agasaka, îi spuse. Văd lucruri pe care nici un alt om nu poate să le zărească. Şi, înainte ca Sandi să ajungă aici cu ajutoarele lui, am să-ţi arăt o vrajă care-l va aduce pe cel care a săvârşit răul la poarta colibei fratelui tău, când luna va fi sus, iar unda râului va scădea.

Ochii gravi ai femeii îl fixau. Cântecul nevestelor nu mai era decât un zumzet îndepărtat, venind din celălalt capăt al satului. Un câine urla din fundul unei colibe, iar acum toţi se îndreptau spre râu, să pună corpul într-o pirogă, pentru a fi dus până la insuliţa unde morţii dorm somnul de veci în gropile puţin adânci.

— Să mergem, spuse Agasaka.

Traversară împreună un câmp de porumb, îndreptându-se spre pădurea de dincolo de sat, apoi pe cărări strâmte şi şerpuitoare atinseră marginea pădurii. Lanurile de porumb rămăseseră în urmă, locul era prea pustiu pentru pasărea ţesător, dar încă prea aproape de sat pentru micile maimuţe cu barbă albicioasă. Bărbatul merse mai departe. Ajunseră la un luminiş presărat cu flori galbene. Arborii din jur erau foarte înalţi. Dacă zece oameni s-ar fi căţărat unul în spatele celuilalt, sprijinindu-se de trunchiurile lucioase, de-abia dacă cel mai de sus ar fi putut atinge prima creangă a arborelui.

Bărbatul se opri, întorcându-se spre ea. Vârfurile arborilor începură chiar în acel moment să se agite. Se porni un vânt rece, iar tunetul izbucni.

— Să ne aşezăm, spuse. Mai întâi am să-ţi povestesc despre femeile care m-au dorit şi de ce nu am

vrut să răspund chemării lor. Dragostea pentru tine mă oprea. După aceea ne vom iubi.

— Asta nu e magie, Aliki, răspunse tânără femeie.

Stătea foarte aproape de el. Aliki ridică suliţa.

— Acum vei muri, la fel cum a murit Loka, în urma poruncii pe care am primit-o de la şopârla de foc. Vorbind, se dădu un pas înapoi, ridicând braţul cu suliţa, pregătit să lovească.

— Eu sunt Loka, spuse tânăra fată.

El o privi, rămânând încremenit. Era într-adevăr Loka, cu ochii săi vicleni, degetele lungi, cu coapsele prelungi şi lucioase, purtând o floare roşie la ureche.

— Oh!... spuse bărbatul învins, lăsând să-i alunece din mână suliţa.

Agasaka se aplecă şi o ridică. Devenise din nou ea însăşi. Fără floare roşie, degetele îi erau mai scurte, iar pe chip, acolo unde mai înainte se desena surâsul viclean, apăruse gravitatea morţii.

— Acum ai văzut magia mea. Mergi înainte, Aliki, ucigaşule. Eu nu sunt făcută pentru dragoste, ci pentru a fi unealta unei puteri misterioase.

Ameţit cu totul, bărbatul porni pe drumul pe care veniseră. Agasaka îl urma şi astfel, mergând în spatele lui, încercă uşor cu degetul lama ascuţită a suliţei. Cu toate că de-abia o atinsese, pe vârful degetului ei apăru o linie subţire, roşie. Pădurea se întunecase, vântul urla fără încetare. La marginea codrului, aproape de mlaştini, ea învârti suliţa deasupra umărului stâng, asemeni unui cavaler care ar fi mânuit sabia. Aliki se întoarse pe jumătate.

Prima nevastă a lui M’suru se afla pe ţărmul râului, adunând rădăcinile de manioc pe care le lăsase acolo la muiat, când văzu căzând la picioarele ei capul lui Aliki, exact când primul fulger sfâşie întunericul nopţii.

De patru ore, o canonieră albă, strălucind în soare, înainta de-a lungul falezei denumită *Peştele* din cauza formei sale. Apele negre ale fluviului se ridicau în jurul provei formând o masă sticloasă cu margine roşietică, din cauză că vasul *Zaire* urca împotriva curentului cu o viteză de şase noduri[6].

Apele de la Isisi până la Mokalibi erau în plină creştere; pe bancurile de nisip, crocodilii dormeau cu gurile căscate.

comisarul guvernamental Sanders, siluetă subţire şi elegantă, de o albeaţă imaculată, stătea în picioare lângă omul care ţinea roata cârmei, având alături casca colonială din plută. În noaptea trecută îl înţepase un tăune mare şi umflătura îl durea la cea mai mică atingere. Între dinţii albi şi regulaţi ţinea o ţigară lungă din tutun negru. Tocmai terminase masa. Ordonanţa îi aducea cafetiera de argint şi farfuria cu fructe.

Cerul se arăta de un albastru intens, dar barometrul scădea alarmant şi de aceea urmărea să se pună la adăpost lângă ţărmul fluviului, sub arborii înalţi, într-un mic golf aflat la sud de Chimbiri.

— Lo’ba ka’loka, adâncime un braţ[7], prin mila Domnului!

Musul cu ochii somnoroşi, aflat la prova, ridica sonda umedă, anunţând adâncimea apei. Sanders apucă mânerul transmiţătorului, trase de el şi Yoka, mecanicul, urlă din rărunchi în chip de răspuns.

— O jumătate de braţ!

Buum!...

---

[6] Unitate de măsură a vitezei, utilizată în marină, reprezentând 0,514 m/s, (o milă marină pe oră). (n. trad.)

[7] Unitate de măsură engleză, – cca. 183m – indicând adâncimea apei. (n. trad.)

Vaporul încetini, roata zbaturilor se învârti în sens invers, apoi vârful se izbi direct de patul de nisip, împins într-o parte de curentul apei. Pupa viră şi ea atingând bancul. După care roata zbaturilor porni în sensul de mers şi *Zaire* se îndreptă spre malul drept al râului, înconjurând bancul de nisip până când reveni pe firul apei.

— Dumnezeule, spuse cârmaciul, bancul ăsta de nisip a ieşit din iad, de când m-am născut eu, niciodată nu s-a aflat aici.

— Gândeşte-te numai la fluviu, băiete, spuse Sanders, puţin dispus să flecărească. Se zăreau rostogolindu-se norii deasupra vârfurilor arborilor, nori galbeni care fierbeau, căpătând felurite nuanţe sub puterea vântului.

Suprafaţa apei era acoperită de valuri mici, albicioase, care se spărgeau lăsând în urmă stropi perlaţi. Sanders îşi trecu ţigara dintr-un colţ într-altul al gurii, o scoase, se uită la ea cu regret, după care o aruncă în apă. În spatele lui, servitorul ţinea o manta impermeabilă gata să fie îmbrăcată. I-o dădu, îi întinse casca şi deasupra puse o glugă pe care i-o legă sub bărbie. Căldura era insuportabilă. Temperatura de cuptor anunţa o furtună violentă. Sanders era ud de transpiraţie, hainele i se lipeau de piele.

Un fulger izbucni în cer, spărgându-se în mai multe braţe. Zgomotul tunetului deveni asurzitor şi i se părea că o imensă greutate îl apasă pe cap. Fulgerele coborau din cer în zig-zag-uri orbitoare. Între timp norii galbeni deveniseră negri, tenebrele nopţii se răspândeau asupra lumii, întunericul devenea şi mai perceptibil datorită unei luminozităţi stranii, îndepărtate, pe care un orizont îndepărtat o lăsa câteodată să se filtreze printre norii sfâşiaţi de trăsnete.

— Babord, strigă scurt Sanders. Tribord şi iar

babord.

Ajunseră la locul de adăpost, în micul golf al fluviului, în momentul în care primele picături de ploaie începură să cadă. Sanders trimise o duzină de oameni pe mal pentru a amara vaporul de arborii groşi de cauciuc de la marginea apei.

Puntea vasului fu inundată într-o secundă, iar pantofii albi ai comisarului se colorară în gri deschis şi trecură repede într-un cenuşiu de ardezie. Trimise după Yoka, mecanicul, omul său de încredere.

— Mai leagă o parâmă şi rămâi cu motorul sub presiune.

— Stăpâne, întrebă Yoka, trebuie să dau drumul la *Hupa-hupa*[8]? Văd că hoţii ăştia de *akasavi* se tem să vină pe ploaie ca să vă întâmpine.

Sanders scutură din cap.

— Au să vină la timpul potrivit. Satul este la distanţă de o milă şi n-ar putea oricum să audă *Hupa-hupa*.

Intră în cabină ca să-şi recapete suflul. Un vânt extrem de violent îl lovise în faţă timp de zece minute şi zece minute sunt lungi când de-abia mai poţi respira.

Cabina avea două ferestre. Cea din stânga, aflată deasupra divanului pe care se lăsă să cadă, îi îngăduia să vadă cărarea pe unde, mai devreme sau mai târziu, va trece un indigen; ce-l va preveni, fără îndoială, pe şef.

Fulgerele nu încetau deloc. Ploaia cădea cu asemenea violenţă, încât părea că au aruncat ancora sub o cascadă. Lumina începu să se schimbe încet şi norii negri deveniră de un cenuşiu opac.

Sanders deschise uşa cabinei, pentru că rafalele de vânt slăbiseră în intensitate. Luă o ţigară şi o aprinse,

---

[8] Sirenă. Cea mai mare parte din noţiunile noi receptate de indigeni au fost traduse prin onomatopee. (n. a.)

aşteptând fără grabă. Vasul trebuia tras la edec până la plaja din dreptul satului. comisarul spera că proviziile de lemn pentru el fuseseră pregătite. Oamenii din Chimbiri erau leneşi, ultima oară când venise acolo îi aduseseră numai câteva trunchiuri de copaci verzi. Lui Yoka şi echipajului le plăcea urletul diabolic al sirenei, dar Sanders ştia exact cât abur consuma. Privi cărarea şi deodată văzu opt oameni, mergând doi câte doi, ducând pe umerii lor un trup.

Un fulger brăzdă cerul în momentul în care Sanders sărea pe ţărm. Lumina, izbucnind din toate părţile în mijlocul norilor întunecaţi, era suficientă pentru a se putea vedea cu claritate ce purtau oamenii pe umeri. comisarul se opri drept în faţa celor opt, care-l priviră cu chipuri ursuze. În spatele lor, la o anumită distanţă se mai aflau alţi câţiva care, nepăsători la furtună, îi urmaseră.

— O, bărbaţilor! spuse Sanders cu blândeţe, iar când vorbea aşa îşi arăta şirul strălucitor de dinţi, cine sunteţi voi, care aţi pus pe faţa acestei femei semnul spiritelor sfinte?

Femeia pe care o purtau pe umerii lor cei opt bărbaţi avea, într-adevăr, faţa vopsită cu var. Niciunul dintre ei nu răspunse. Sanders îi observă cum îşi mişcă degetele de la picioare. Unul singur rămăsese complet nemişcat şi comisarul i se adresă.

— M’suru, fiul lui N’kema, cine este femeia aceasta?

M’suru îşi limpezi vocea.

— Domnia Voastră, femeia aceasta este fiica propriei mele mame. Ea l-a ucis pe Aliki, iar mai înainte a ucis-o pe propria mea nevastă, Loka.

— Cine a văzut?

— Stăpâne, prima mea nevastă, care de când i-a fost înecat iubitul îmi este credincioasă; ea este cea care a

văzut căzând capul lui Aliki. Tot ea a auzit-o pe Agasaka spunând: du-te acolo unde am trimis-o şi pe Loka, ştii unde, tu care m-ai văzut ucigând-o!

Sanders nu se arătă convins.

— Dezlegaţi-o pe femeie, ca să poată sta în picioare în faţa mea.

Desfăcură frânghiile cu care era legată, după care, la ordinul lui, îi şterseră varul de pe faţă.

— Vorbeşte!

Agasaka vorbi cât se poate de simplu, povestirea ei părea adevărul însuşi. Totuşi...

— Aduceţi-o la mine pe femeia care a auzit-o spunând cuvintele acelea.

Nevasta lui M'suru se afla la coada cortegiului. Se prezentă în faţa comisarului, plină de importanţă, neliniştită totuşi pentru că privirea de gheaţă a lui Sanders o tulbura. Dar, de îndată ce-şi regăsi vocea, deveni foarte limbută.

Sanders, al cărui impermeabil şiroia încă, o asculta, cu capul uşor înclinat. Agasaka, subţire, dreaptă, stătea în faţa lui cu aerul grav, fără să se ruşineze pentru faptul că, pierzându-şi centura de ierburi uscate din jurul mijlocului, se găsea în ţinuta în care venise pe lume. Prima nevastă îşi termină povestirea:

— Sandi, acesta este adevărul; dacă am spus vreo minciună, *fiinţele lungi* să mă ducă în fundul râului, hrană şerpilor.

Sanders o observa. Îi văzu pielea brună devenind spălăcită şi cenuşie, iar gura deschizându-i-se într-o strâmbătură de groază.

Ceea ce nu văzu el fu *fiinţa lungă,* crocodilul galben care urca prin iarbă spre martora mincinoasă, cu ochişorii lui strălucitori, gura umedă larg deschisă, dând la iveală

vârfurile ascuţite ale dinţilor.

Singura care l-a văzut a fost prima nevastă a lui M’suru. Căzu strigând de spaimă şi, încolăcindu-se de picioarele bărbatului ei, îl apucă strâns de genunchi.

Sanders nu spuse nimic. În continuare auzi însă o altă relatare, în cele mai mici detalii, care contrazicea net prima versiune. Cea care vorbea era fata.

— Vino cu mine, Agasaka, pe vaporul meu, îi spuse, ştiind că dacă ea rămâne mai departe cu ai ei, s-ar fi putut produce incidente foarte grave. Uneori, din motive şi mai neînsemnate decât acesta, s-au născut războaie.

O luă cu el pe *Zaire.* Ea îl urmă supusă, cu toate că nu s-ar fi putut spune despre ea că este o fiinţă docilă.

În noaptea aceea la cartierul general sosi un porumbel voiajor, sfârşit de oboseală. Citind mesajul care-i fusese adus, Sanders nu se arătă nici mulţumit, nici nemulţumit. Personajele oficiale de rang înalt îl plictiseau în general, cu toate că întâlnise şi oameni care se arătaseră înţelegători şi plăcuţi. Ceea ce mai ales îl preocupa acum erau povestirile care-i ajunseseră la urechi, din surse de încredere, despre puterile misterioase ale tinerei Agasaka. Văzuse, în decursul timpului, multe ciudăţenii aici, în ţinutul fluviului. Diverse forme de magie şi vrăjitorie îl nedumereau, lăsându-l neliniştit. Cel mai adesea era vorba pur şi simplu de hipnotism. Erau însă şi lucruri care depăşeau înţelegerea lui. Ele veneau din vechiul Egipt şi încă şi mai de departe.

Zaire apucă, a doua zi, pe calea de întoarcere. Sanders îl chemă pe Abiboo, ordonanţa sa.

— Adu-o pe femeia din Chimbiri, îi spuse. Agasaka a fost adusă din cabina cu provizii de drum, acolo unde fusese adăpostită peste noapte ca oaspete şi ca prizonier.

— Mi s-a povestit asta şi asta despre tine, Agasaka, îi spuse, indicând şi sursele de unde avea informaţiile.

— Domnia Voastră, spuse Agasaka după ce el termină de vorbit, lucrurile astea le-am învăţat de la tatăl meu care, la rândul său le ştia de la tatăl lui. Fiindcă, Domnia Voastră, era fiul lui M’kufusu, iar acesta, fiul lui Bonfongu-M’lini, care era fiul lui N’smabi...

Şi tot aşa, enumera treizeci de generaţii, înainte ca el să o fi putut opri. Generaţii reprezentând cam patru sute de ani. Sanders rămase perplex. Odată întâlnise un bătrân din N’gombi care îi dăduse detalii intime asupra unui individ care trăise în timpul lui Saladin.

— Arată-mi ceva din magia ta, femeie, îi spuse. Dar, spre marea lui surpriză, ea refuză, scuturând din cap.

— Domnia Voastră, nu pot să practic această magie decât când îmi este frică.

Sanders puse mâna pe *browning*, scoţându-l pe jumătate din teaca sa.

Stătea sub o pânză întinsă deasupra punţii. Timonierul era la cârmă, musul la provă cu sonda. Evită să privească pe Agasaka, fixându-şi privirea în ceafa timonierului.

De-abia atinse crosa armei că şi văzu la picioarele sale lucrul de care se temea cel mai mult în lume; o viperă pătată, şuierând, cu capul dat pe spate, gata de atac.

Trase două focuri. Timonierul, urlând, sări într-o parte, ca să se pună la adăpost, lăsând în derivă vasul, care se angaja în curentul rapid.

După care nu mai zări nimic, în afară de două găuri mici, atât de apropiate una de alta, încât aproape se confundau. Sanders fugi la cârmă şi redresa vasul pe direcţie. După ce timonierul îşi reluă postul în primire, iar musul ieşi din spatele grămezii de lemne îndărătul căreia se ascunsese tremurând, Sanders reveni la scaunul său,

îndepărtându-l cu un gest pe Abiboo, ce alergase, cu o puşcă în mână, să-i sară în ajutor stăpânului său.

— Femeie, îi spuse liniştit Sanders, poţi să te întorci la coliba ta.

Agasaka plecă fără să dea semn de satisfacţie, ceea ce nu s-ar fi întâmplat cu o femeie de o calitate mai puţin bună. Şi pentru că el nici măcar nu o privise, nu s-ar fi putut spune că ea l-ar fi hipnotizat. Sanders se aplecă, examinând găurile lăsate de gloanţe, prea tulburat pentru a se simţi şi ridicol.

Mai târziu trimise după ea şi când Agasaka, în după-amiaza aceleiaşi zile, reveni, el îi oferi o ciocolată, începând apoi să-i vorbească despre tatăl ei.

Fata stătea pe punte la picioarele lui şi, când i s-a părut că i-a câştigat încrederea, şi-a lăsat mâna uşor pe părul ei, aşa cum mai făcuse şi altă dată cu fete tinere.

Vipera se arătă din nou, încolăcită, gata să muşte. Sanders o aţinti cu privirea, fără să-şi tragă mâna de pe capul fetei. Atunci, dincolo de corpul ei strălucitor, zări scândurile punţii; vipera dispăruse.

— Nu îți mai frică? întrebă el cu blândeţe.

— Domnia Voastră... puţin... dar acum deloc, sunt sigură că n-ai face rău nici unei femei.

Zaire şi ciudata sa pasageră acostă în cea de-a treia zi la cheiul Rezidenţei, cu două ore înainte de asfinţit. Căpitanul Hamilton aştepta, înjurând furios, pentru că fusese nevoit să primească, fără să se fi aşteptat, un oaspete ale cărui maniere lăsau foarte mult de dorit.

— Este o fiinţă insuportabilă, spuse Hamilton. Nimic nu e destul de bun pentru el. A făcut un tărăboi nemaipomenit când a constatat că nu sunteţi aici să-l primiţi. Schelet l-a mai îndulcit un pic. Măgarul ăsta stupid a scos o gardă de onoare pe plajă la sosirea lui. N-am

ştiut-o decât cu foarte puţin timp înainte de a fi debarcat. Era prea târziu pentru a retrage oamenii. Ei bine, era exact ceea ce trebuia făcut. Nickerson, domnul, se aştepta încă şi la mai mult. Drapele, oficialităţi etc... un covor roşu, muzică...

Aceste comentarii au fost făcute între chei şi grădina Rezidenţei. O formă albă, lipsită de vlagă, întinsă pe un fotoliu adânc, întoarse capul spre noul venit, fără a-şi da măcar osteneala să se ridice, necum să-i iasă în întâmpinare, părăsind răcoarea verandei pentru spaţiul deschis care se prăjea sub focul de cuptor al soarelui.

Sanders zări o figură palidă, deasupra unei veste de un alb imaculat, doi ochi înfundaţi şi bănuitori, o meşă lungă nepieptănată, lipită pe o frunte înaltă, în sfârşit, o gură cu buze subţiri şi albicioase.

— Dumneata eşti Sanders?

Domnul Haben măsură din priviri silueta elegantă aflată în faţa lui..

— Eu sunt comisarul, domnule.

— De ce n-ai venit să mă întâmpini? Ştiai că vin.

Sanders fu mai mult şocat decât jignit de acest ton. Un cuvânt grosolan în gura unei femei ar fi produs asupra lui acelaşi efect. Secretarii şi subsecretarii de stat erau nişte fiinţe divine, care utilizau o frazeologie proprie lor, ascunzându-şi nemulţumirile în ţesătura fină de argint a unui limbaj ales, ce îndulcea asprimea observaţiilor.

— M-ai auzit, domnule?

— V-am auzit. Eram într-o inspecţie în regiunea Chimbiri. Nu mi-a ajuns vestea sosirii dumneavoastră.

Sanders vorbea foarte reţinut, fixându-l pe Nickerson.

Domnul Haben era pe punctul de a-l contrazice, dar se stăpâni. Dacă, aşa cum spusese răposata doamnă Haben, în el exista şi un fond de mare vulgaritate, nu e

mai puţin adevărat că exista şi un fond de mare prudenţă. comisarul avea încă la centură revolverul, cu mânerul lustruit de atâta folosinţă.

— Hâăm... mormăi domnul subsecretar de stat Haben şi se readânci în fotoliu.

Era o persoană suficient de inteligentă, îşi dădu seama Sanders. Cunoştea istoria Teritoriilor, era avid de informaţii. Considera regiunea prost administrată. Sistemul, defectuos. Impozitele se situau sub ceea ce s-ar fi putut obţine. comisarii erau oameni leneşi, singurul lucru la care se gândeau fiind acela de a-şi rezerva cât mai mult timp pentru vânătoare. Sanders nu făcu nici o observaţie la aceste comentarii.

— Un personaj cu totul odios! spuse Hamilton.

Dar cel mai atins în amorul său propriu a fost Schelet.

Rămas singur cu subsecretarul de stat timp de o oră înainte de masa de seară, Schelet condusese cu îndemânare conversaţia spre *Surrey Star* şi *Middlesex Plain Dealer.*

— Presupun, domnule, că citind drăguţa mea bătrână scrisoare v-aţi gândit că sunt cam îndrăzneţ.

— Scrisoarea dumitale? Domnul Haben îşi întoarse capul către Schelet.

Acesta îi explică, neştiind ce-l aştepta. Vorbi pe îndelete, spunându-i pentru ce scrisese, ideea de la care pornise, incidentul care declanşase această idee...

— Tinere, doar nu-ţi închipui cu adevărat că Guvernul Majestăţii Sale s-ar osteni să trimită un ministru de stat în Africa doar pentru că un subaltern cu cap găunos scrie scrisori la un obscur ziar de provincie?!

Schelet clipi repede din ochi.

— Am venit... dar în definitiv de ce ar trebui să ţi-o spun? întrebă plictisit Nickerson Haben. În orice caz, poţi

să fii sigur că scrisoarea dumitale nu are nici o legătură cu venirea mea aici. Am mai spus-o, voi ofiţerii de aici aveţi prea mult timp de pierdut. Aceasta este o problemă care trebuie studiată.

Dar asta nu a fost totul. Mai ales în timpul mesei, subsecretarul a atins culmea măgăriei. Felurile servite erau de proastă calitate. El avea oroare de cotlete cu garnitură de nucă de cocos, *patatele*[9] îi făceau greaţă, puiul era uscat, cafeaua infamă. Din fericire îşi adusese propriile ţigări.

Schelet a petrecut această oră penibilă întrebându-se ce i s-ar putea întâmpla dacă, aplecându-se peste masă, l-ar pocni pe subsecretarul de stat cu o solniţă în cap.

Sanders rămase impasibil. Nici un muşchi de pe faţă nu-i tresări atunci când domnul Nickerson Haben se lansă în cele mai neplăcute presupuneri, pentru că o făcea cu o crasă ignoranţă şi pe baza acelui fond de vulgaritate care îi era atât de propriu.

— O indigenă rămâne o indigenă, răspunse Sanders netulburat la o reflecţie ambiguă a subsecretarului. Nu am avut, din fericire, decât domni în subordinea mea şi această complicaţie nu s-a ivit niciodată.

Domnul Haben surâse sceptic. Când surâdea, ieşea la iveală toată acreala caracterului său.

— Foarte bine, spuse el sec, totuşi sunt informat că astfel de lucruri se mai întâmpla.

Hamilton era palid de furie. Schelet privea fix înaintea lui, năucit, ca un băieţel care nu pricepe prea mare lucru. Domnul Haben mai puse o întrebare. Sanders, spre uimirea celorlalţi, răspunse printr-un semn afirmativ.

— Da, am adus-o pe această tânără fată din

---

[9] Legumă cultivată în zonele calde, întrucâtva asemănătoare cartofului. (n. trad.)

Chimbiri, spuse el. Acum se află la unitatea de pază împreună cu nevasta sergentului Abiboo. Nu ştiu încă ce am să fac cu ea.

— Îmi închipui că este reţinută ca prizonieră.

— Nu. Sanders ezită. Lui Haben i se păru că nu se simte la îndemână. Femeia practică o magie care mă pune destul de mult în încurcătură.

Domnul Haben începu să râdă.

— Ce glumă! constată el dispreţuitor. Arătaţi-mi-o şi mie pe magiciană.

Schelet fu trimis să o caute. În timp ce traversa poligonul de exerciţii nu conteni să înjure hotărât şi cu voce tare.

— Iată deci ce vă reproşăm, spuse domnul Haben, aşteptând venirea femeii. De atâta vreme de când staţi aici aţi început să vă „negrizaţi” (Sanders tresări, căci cuvântul *negru* nu este folosit în Africa). Asimilaţi superstiţiile indigenilor... Magie, auzi... Dumnezeule mare!...

Dădu din cap cu un aer descurajat.

— Biata mea nevastă credea şi ea în astfel de năzbâtii. Se născuse într-un sat din America de Sud şi doica ei, o negresă, se zicea că putea face nişte lucruri de necrezut, folosindu-se de oasele de pui.

Sanders nu l-ar fi crezut căsătorit.

— Apendicită, operaţie, cretinul ăla de doctor... Domnul Haben lăsă să-i scape, dispreţuitor câteva detalii personale. Aşa cum v-am mai spus adineaori, voi ăştia... Hâăm...

Agasaka se afla în pragul încăperii, îmbrăcată ca o misionară, cum se zice. Corpul ei era mulat într-un veşmânt de bumbac alb, care o înfăşură până la nivelul sânilor.

— Despre ea vorbeam? Apropie-te! Îi făcu semn şi

tânăra înaintă spre Haben. Să vedem puţin această magie... Spune-i ceva...

Sanders aprobă din cap.

— Omul acesta doreşte să cunoască magia ta. Este un mare şef în ţara mea.

Fata nu răspunse.

— Nu e rea, spuse Nickerson, mai mult pentru sine, şi făcu un gest care-i uimi pe toţi. Se ridică, o apucă de bărbie pe Agasaka şi, ridicându-i capul, o trase spre el. În ochii lui exista ceva violent, pe care femeia îl înţelese. Fondul său de vulgaritate ieşea la iveală cu o îngrozitoare cruzime.

— Nu eşti rea pentru o negresă...

Mâna îi căzu deodată. Ceilalţi îi văzură faţa schimonosindu-se hidos. O femeie frumoasă, cu cearcăne adânci sub ochi, se afla în faţa lui. Îi vedea trăsăturile adesea şi se străduia neîncetat să le uite. Acum erau de o paloare mortală. Femeia era îmbrăcată cu o rochie de seară din mătase, strânsă pe corp.

El o auzi vorbindu-i.

— Nick, nu vrei să aştepţi să se întoarcă infirmiera? Nu cred că am voie să beau apă de la gheaţă, doctorul a spus...

— Să-l ia naiba pe doctor, spuse Nickerson Haben, scrâşnind cuvintele între dinţi, iar cei trei bărbaţi de lângă el zăriră mâna femeii din faţa lor ridicându-se, ca şi cum ar fi ţinut un pahar. Îl auziră strigând:

— M-am săturat de tine, înţelegi! M-am săturat! Ai de gând să faci un alt testament, hai spune odată!

Ochii lui Nickerson rămăseseră aţintiţi într-un punct fix. Apoi se întoarse încet, cu faţa descompusă, spre Sanders:

— Nevasta mea – şi ţintind cu degetul undeva în faţa lui, murmură clar aceste cuvinte. Am ucis-o! Eu am

ucis-o!

După care îşi dădu seama că el era Nickerson Haben, subsecretar de stat, şi că trei personaje oficiale lipsite de importanţă, împreună cu o femeie neagră, îl priveau cu gravitate, descoperire, din păcate pentru el, făcută o secundă prea târziu.

— Retrageţi-vă în camera dumneavoastră, domnule, spuse Sanders, şi îşi petrecu aproape toată noaptea pentru a redacta o scrisoare destinată secretarului Afacerilor Externe.

2. Mătura nouă

Bătrânul rege care locuieşte de cealaltă parte a muntelui îşi trimisese soldaţii să facă o razie în țara Ochori, de unde aceştia s-au întors cu zece femei şi patruzeci de capre. Soldaţii au făcut o nouă razie opt zile mai târziu şi încă una săptămâna următoare.

Domnul comisar Sanders îi ceru explicaţii bătrânului rege şi porni spre Ochori pentru a-l întâlni pe trimisul acestuia.

Într-o zi oarecare, Buliki, împuternicitul şi primul ministru al marelui rege K’salugu-M’nobo coborî din munte. Sosi cu un aer foarte important, escortat de şaizeci şi patru de purtători de suliţe, fiecare îmbrăcat cu pielea de leopard a Armatei Regale, adică o piele cu trei cozi de maimuţă, simbol al rapidităţii, ferocităţii şi agilităţii oamenilor săi.

Sanders, a cărui escortă era mai puţin impozantă, aştepta, în cetatea Ochori, sosirea acestei misiuni. Ea avea două zile de întârziere şi venea acum, nu dis-de-dimineaţă, cum fusese convenit, ci în plină căldură. Aşezat, cu picioarele încrucişate sub scaunul pliant, Sanders îşi plimba ţigara dintr-un colţ în altul al gurii, trasând desene

pe nisip cu bastonul lui din lemn de abanos.

În spatele lui se afla Bosambo, înalt şi drept, cu mase de muşchi tresăltând la fiecare mişcare sub pielea brună a spatelui său gol, căpetenie şi rege al ţării Ochori, din nord până la sud.

Dincolo de adăpostul care fusese ridicat pentru a servi drept loc de tratative, străjuia un detaşament din regimentul Hussa, oameni cu feţe arămii, mânuind puştile cu o uşurinţă ce inspira un mare respect mulţimii adunate pentru a asista la această memorabilă întrevedere.

Sanders nu spunea nimic, ştiind că nu era momentul confidenţelor, convins că, foarte probabil, Bosambo ştia tot atât de multe ca şi el despre delictele săvârşite de marele rege. La nordul lanţului de munţi se găsea, într-adevăr, un teritoriu independent, care nu recunoştea altă putere decât cea a regelui însuşi.

Că această stare de lucruri s-ar fi prelungit sau nu, iată ceva care nu depindea doar de întrevedere; Sanders ştia foarte bine că ar fi fost nevoie de cel puţin patru batalioane pentru a forţa trecătorile munţilor, iar guvernul britanic era împotriva oricărui război în acel moment.

Garda regală pe care suveranul de dincolo de munte i-o dăduse ministrului său ajunse în marea piaţă, aliniindu-se în faţa lui Sanders. Soldaţii Hussa îi priviră cu tot interesul ce-l pot inspira unor combatanţi posibilii lor adversari. Buliki era înalt, gras şi lat în umeri. Înainta cu un aer fanfaron până la coliba destinată tratativelor, fără să pară câtuşi de puţin impresionat de importanţa celui pe care avea să-l întâlnească.

— Te văd, omule alb, spuse noul sosit în limba bomongo, care se vorbeşte pe o distanţă de şase sute de mile în nordul şi vestul Teritoriilor.

— Te văd, omule negru, răspunse Sanders. Ce veşti aduci de la stăpânul tău?

— Stăpâne, reluă celălalt cu insolenţă, regele meu nu are să-ţi spună altceva decât că, atâta vreme cât va domni el peste această ţară, nu cunoaşte alt suveran decât bunul lui plac şi altă lege decât cea pe care el o face.

— Oh! spuse Sanders cu un aer batjocoritor. Înseamnă că are un talisman foarte puternic ca să-mi vorbească atât de curajos şi chiar tu, Buliki, cred că ai în piept o inimă de leu, pentru că aici eu sunt regele, iar pe cei care vorbesc cu mine pe un ton de stăpân îi spânzur imediat, fără să mai aştept nimic.

Vocea comisarului era glacială, ochii lui albaştri ţinteau un pom înalt, aflat la o anumită distanţă în faţa lui.

Buliki, care ignora statutul de inviolabilitate al unui ambasador, păli preschimbându-şi culoarea într-o nuanţă cenuşie şi începu să-şi mute greutatea corpului de pe un picior pe altul.

— Domnia Voastră, se rugă el, schimbând deodată tonul, sunt un om obosit pentru că a trebuit să traversez muntele Rece-Praf-Alb-care-se-Topeşte, ca să ajung astăzi aici. Fii deci îndurător cu mine, o biată căpetenie care nu cunoaşte obiceiurile oamenilor albi.

— Întoarce-te la stăpânul tău, Buliki, şi spune-i următoarele: Sandi, care stăpâneşte peste *marele râu* pentru stăpânul său, a hotărât ca soldaţii voştri să nu vină să mai ia femeile şi caprele din Ochori. Fiindcă eu sunt un om hotărât să ucid, fără nici o cruţare, nici chiar faţă de regi sau şefi. Unde este M’balagini, care a ridicat suliţele împotriva mea? E mort, iar ploile i-au putrezit coliba. În van ai să cauţi adăpost în mijlocul pădurii. Micii regi sunt păşunea mea. Puternici în casa nevestelor lor, mici de tot când, legaţi cu lanţuri, îi iau pe marele meu vas. Întoarce-te la bătrânul rege şi spune-i: Oricine se va aventura de acum înainte de partea aceasta a *Muntelui Spiritelor,* fie el

căpetenie sau soldat, va deveni sclavul poporului meu şi va mulţumi în genunchi dacă i se va cruţa viaţa. Întrevederea a luat sfârşit. „Ambasada” odată plecată...

— Negru împuţit – spuse Bosambo, care era negru ca şi crema de ghete, dar beneficiase de avantajul unei educaţii la misionari – măgar prost...

După care, vorbind în propria sa limbă, pentru că Sanders nu încuraja folosirea aici a limbii engleze, adăugă:

— Domnia Voastră, bătrânul rege este foarte şiret şi la umbra colibei lui se află un om alb care cunoaşte gândurile oamenilor albi.

— Drace... spuse Sanders surprins. Noutatea îl miră, nu şi-ar fi închipuit că Joe luase calea aceasta.

Sus în munte, la bătrânul rege, Buliki, prosternat la picioarele acestuia, dădea socoteală cu privire la misiunea sa. Regele, cu faţa smochinită, îl asculta mângâindu-şi barba rară şi creaţă.

Joe Traficantul (alt nume nu avea) îl asculta de asemenea, cerând să i se traducă o parte a mesajului.

— Spune-i bătrânului rege, îi ceru interpretului, că toate acestea sunt şmecherii. Sanders nu are mai mult de cincizeci de soldaţi. Dacă se va plânge la Cartierul General că a fost ameninţat, Sanders va fi serios scuturat. Nu-i este îngăduit să ajungă într-o asemenea situaţie.

Joe, cât timp nu era decât pe jumătate beat, se arăta o autoritate în ceea ce priveşte legile nescrise ale brusei[10]. Traversase Africa de la Zambezi până la Lado şi învăţase multe. Nu exista închisoare, de la Charter la Dakka, prin care să nu fi trecut. Făcuse trafic de arme şi de alcool, schimbându-le cu fildeş, eşuând acum în singurul loc în care braţul justiţiei nu-l putea atinge.

---

[10] Regiune specifică zonelor tropicale, cu anotimp cumplit secetos, caracterizată printr-o vegetaţie săracă de arbuşti, (n. trad.)

Sanders făcea parte dintr-o lume pe care el o ura foarte mult, sentiment nu cu totul nemotivat, mai ales în acest caz, cunoscând că Sanders punea să fie biciuiţi vânzătorii de alcool şi mergea până acolo că-i spânzura pe domnii albi ce-i aprovizionau cu arme pe indigenii primitivi şi sângeroşi.

— Ascultă... Joe se înfierbântase de ideea care-i venise. Spune-i regelui să-l invite pe Sanders la o întrevedere importantă undeva, aici în murite... o să aranjăm să vină pe drumul acesta...

Planul fu prezentat pe loc. Ochii lipsiţi de viaţă ai bătrânului rege se luminară şi el începu să-şi frece mâinile. De mult îşi jurase să întindă pe toba sa de război pielea omului care îi punea piedici în permanenţă.

— Aceste cuvinte sunt frumoase, spuse un consilier căruia nu-i plăcea oaspetele alb al regelui, dar se ştie foarte bine că Sanders poate să treacă, fără a fi atins, prin cele mai înspăimântătoare pericole, datorită lui M'shimba-M'shamba, spiritul necruţător. Se spune, chiar, că mari trupe de demoni merg alături de el, urlând aşa de fioros, încât până şi leoparzii mor de spaimă.

Bătrânul rege, impresionat, îşi linse patru degete de la mâna dreaptă, pentru a alunga duhurile rele.

— Aiureli, spuse Joe cu multă siguranţă. Bancuri, chestia asta cu spiritele. Ai să pui mâna pe el, n-ai teamă, şi nici unul dintre nenorociţii ăştia nu va mai veni să-şi bage botul de partea aceasta a muntelui.

Regele ascultă, întinzându-şi gâtul uscat către interpret.

— Omule, aşa o să facem, spuse el. Şi lui Buliki îi dădu ordin să se ridice.

Tot aşa cum în Egiptul Antic anii primeau numele regilor, la fel exista o cronografie a fluviului, care avea un

semnificativ raport cu un oarecare locotenent Tibbetts făcând parte din unitatea regală Hussa.

Annus mirabilis, cum i s-a mai spus, pentru motive care nu aveau cu nimic de-a face cu Schelet, nume cu care-l botezase Hamilton pe slăbănogul său subordonat. După cum nu aveau de-a face nici cu minunile ce s-au petrecut în acea vreme pe pământ şi pe ape. Fiindcă, într-adevăr, nu există nici o certitudine că Schelet ar fi avut vreo influenţă notabilă asupra solului, care, în acel an, a dat o uimitoare recoltă.

Şi, de asemenea, nu el a fost cel care a făcut să se reverse fluviul. Inundaţia a măturat treizeci şi cinci de sate pescăreşti, aducând crocodilii în pădure, unde s-au înfruntat straşnic cu leoparzii şi cu bivolii.

În sfârşit, el nu e câtuşi de puţin răspunzător de venirea şi personalitatea celui desemnat ireverenţios sub porecla de „domnii mei”; numai porecla poate fi pusă în contul lui.

Măturile noi nu curăţă întotdeauna bine, dar, în general, ridică suficient de mult praf ca să-i înece pe unii, iar pe alţii să-i facă sa plângă. Macalister Campbell Cairns era cea mai nouă mătură pe care o barcă zgâlţâită de valuri o debarcase pentru a agita posturile îndepărtate ale teritoriului, minate de febra malariei, şi pentru a stârni dorinţa de a asasina, gata să se exteriorizeze chiar la omul cel mai supus legii.

Acest om era o *Excelenţă;* se vedeau strălucind pe reverul hainei sale panglici de decoraţii de culori diferite. Peste pancreas etala, aşa cum avea dreptul, o stea de strasuri strălucitoare. Ar fi putut adăuga la numele său o colecţie de litere, indicând prescurtarea diverselor calităţi dobândite, un şir tot atât de lung ca şi propriul său nume. Din barca ce l-a adus la ţărm căzu în braţele unui sergent, din trăsurica vopsită ţipător căzu în mijlocul grupului

format din doi secretari, un ofiţer superior de stat major şi intendentul casei, iar apoi sfârşi prin a cădea în fotoliul bine capitonat ce-i revenea de drept în virtutea funcţiei lui. Mătura cea nouă începu aproape imediat să bântuie în colţurile prăfuite. De la sediul Administraţiei a fost emis un ordin de zi, în chip de act de bun venit, parafat cu indescifrabila sa semnătură. Venise (spunea el) pentru a face să izbucnească lumina în ungherele cele mai întunecate, pentru a împărţi dreptatea, – fără părtinire, la albi şi la negri, pentru a aduce *Inspirația* şi *Speranţa* celor declasaţi, pentru a organiza *Centralizarea* şi a înfrâna tendinţa oricărui funcţionar de a înfrânge legea (nu totul fusese spus chiar în felul acesta, dar cam aşa ceva voia să spună). În sfârşit, şi nu era lucrul cel mai puţin important, avea intenţia să viziteze toate avanposturile acestei civilizaţii de care el se simţea responsabil. Iar dacă cineva va avea de formulat vreo plângere, să binevoiască să-l aştepte pe Excelenţa Sa, care îşi va face negreşit apariţia.

— Dumnezeule mare! suspinară treizeci şi trei de comisari, inspectori, comandanţi de trupă etc. Când primiră adresa alăturată acestui ordin de zi se afla o notă *foarte secretă şi confidenţială,* pentru cei mai importanţi dintre subordonaţi.

A fost adus la cunoştinţa Administratorului faptul că unele condamnări la moarte sunt frecvent pronunţate şi executate de către funcţionarii inferiori, mai ales în Teritoriile Rezervate. O asemenea practică trebuie să înceteze. Orice anchetă în caz de omor, trădare, instigare la rebeliune va trebui transmisă Administraţiei, însoţită de un raport cu privire la probe, în trei exemplare, depoziţiile în două, precum şi un raport cu privire la verdictul

pronunţat de Curte[11]*.*

La o lună după emiterea acestui ordin de zi, locotenentul Tibbetts, alias Schelet, urmări un om care-l asasinase pe H'kema, tăietorul de lemne, luându-i apoi femeia, şi îl prinse nu departe de frontiera bătrânului rege. După o oră, ucigaşul era spânzurat.

Schelet ajunsese la un stadiu de dezvoltare în care dorinţa sa cea mai fierbinte era aceea de a face muzică. Avea, într-un colţ al cabanei, un armoniu portativ, iar sub pat, o violă. Era în stare să deosebească, aproape la prima vedere, un *si bemol* de un *fa diez* pe o partitură. Mai avea şi o mică bibliotecă cu lucrări privind teoria muzicii, fiecare volum legat în albastru viu, cu o monogramă aurie pe copertă. Un timpan cu accesoriile respective ocupa locul unei mese, rezervată în mod obişnuit studiului cărţilor *Tactica* de Cleary şi *Manualul legii militare.*

Schelet îşi inaugura cariera muzicală prin cumpărarea unui clarinet, obiect lung din lemn şi metal strălucitor. Îl cumpără, aşa cum achiziţiona diverse lucruri inutile, fiindcă citise în revista sa favorită un anunţ astfel conceput:

Învăţaţi să cântaţi la clarinet. Cineva, până nu de mult anonim salariat, este acum şef de orchestră la Tawoomba. După ce a învăţat să cânte la clarinet a ajuns om bogat, devenind proprietarul casei în care locuia şi deţinătorul unui cont de zece milioane dolari la Banca Farmer.

---

[11] În general, ancheta precede judecata. Poate că este vorba de o situaţie cu totul particulară, proprie jurisdicţiei exercitate de autorităţile metropolei în colonia în care este plasată povestirea, sau poate că autorul s-a lăsat doar purtat de plăcerea invenţiei. (n. trad.)

Portretul acestui „anonim” era alăturat anunţului, dovadă a bunei credinţe manifestată de ofertant. Schelet era convins că zece milioane însemnau zece milioane şi, drept urmare, expedie imediat 25 de dolari. Nu era în stare să reziste unor asemenea anunţuri autorizate prin care ţi se ordonă să completezi un buletin de comandă şi să trimiţi fără întârziere banii.

— Am un suflet sensibil, se scuză el atunci când primi clarinetul. Pentru mine este ca şi cum aş fi stăpânit de viciul beţiei, dragul meu bătrân căpitan. Deîndată ce văd unul din blestematele astea de buletine, simt nevoia imperioasă să îl şi semnez. Bătrânul Schelet, dragă domnule şi frate de arme, poate fi dus cu uşurinţă, dar nu constrâns. Dus, da, constrâns, ba. Este o chestiune de familie.

— Sărac cu duhul, ai vrea să spui? sugeră Hamilton.

— Oh, nu. Răule! Răule ce eşti! Schelet îşi luă un aer de reproş, poznaş.

— Problema este următoarea: Schelet – căpitanul Hamilton se roti pe scaunul său, privirea rece, necruţătoare, atitudine evident ostilă – în mod categoric nu-ţi voi permite să cânţi la acest infernal instrument la mai puţin de cinci mile de clădirea Rezidenţei.

— Ham, bătrâne domn, dreptate, Ham, bătrânul meu superior, aşa cum spune dragul şi bătrânul Shakespeare, binecuvântat fie cel care dă şi cel sau cea, care primeşte.

Hamilton îşi reproşa deseori slăbiciunea pentru subalternul său. Ar fi trebuit demult să-l trimită la arest sau să-l ţină închis, în sfârşit, să facă ceva ca să-l potolească.

Dragostea lui Schelet pentru muzică sporea pe măsură ce cânta. Cântatul la armoniu nu deranja pe

nimeni, până în ziua în care, însă, scoţându-l afară, şi era o noapte plăcută, începu să cânte în faţa a o sută douăzeci de soldaţi, făcând parte, fireşte din unitatea regală Hussa, la care s-au adăugat nenumăratele lor neveste şi la Ici de numeroasele lor progenituri. Clopotele (stadiul următor al bolii) au constituit un adevărat blestem. Hamilton a luat-o de două ori la fugă spre clădirea Rezidenţei crezând că a întârziat la micul dejun, pentru a constata că de fapt Schelet studia lucrarea *Sunaţi, clopote furioase.* Odată, garnizoana întreagă alergă bezmetică, la miezul nopţii, să prindă cimpanzeul domesticit de Ahmet. Blândul animal reuşise să se smulgă din lanţ şi pornise în explorare. Au trebuit trei zile pentru a-l convinge să se coboare dintr-un copac foarte înalt, în care se retrăsese, ţinând clopotul *do diez* în laba stângă şi cel de *sol major* în cea dreaptă, legănându-le alternativ, zi şi noapte, cu o disperare care topea inimile celor ce-l vedeau.

Trompeta cu clape, pe care Schelet a primit-o, de probă, din Sierra Leone, a fost trimisă înapoi din ordinul lui Sanders. Motivul a fost că demoraliza trupele Coroanei, căci primele măsuri din *O viaţă de marinar* semănau în chip izbitor cu semnalul de trompetă care se dădea pentru *Alarmă-Adunarea,* astfel că trupele se aflau într-o stare de permanentă alertă, oamenii alergând neîncetat în careu, să ia poziţie cu armamentul şi efectele.

— Am vorbit cu comisarul, spuse Hamilton, şi am convenit că pe viitor te vei mărgini, cât priveşte studiile tale muzicale, la posibilităţile oferite de o orgă de mici dimensiuni, dotată cu surdină.

— Lucru comun, dragul meu bătrân superior, murmură Schelet pe un ton de reproş.

— Sau pe o chitară, ori un acordeon – şi văzând privirea lui Tibbetts luminându-se dintr-o dată – un foarte mic acordeon, de preferinţă cu surdină de cauciuc.

— Cel care nu se bucură în bătrânul său suflet de muzică, spus Schelet cu multă demnitate, e bun de aruncat în *fântâna nelegiuirilor*.

— Aş fi nemângâiat să te văd acolo, zise Hamilton, dar îmi dau seama că, din fericire, eşti conştient de talentele cu care te-a înzestrat natura.

Atmosfera era deci încărcată. O oarecare destindere s-a produs în momentul în care de la sediul Administraţiei a fost primit un ordin prin care era convocat ofiţerul ce dăduse dispoziţie să fie executat supusul bătrânului rege.

— Eram sigur că ceva o să iasă de aici, remarcă gânditor Schelet. Te rog să remarci, bătrâne arivist...

— Schelet! îl întrerupse decis superiorul său.

— Vreau să spun că nu voi accepta nici o decoraţie, dragul meu domn. Pur şi simplu îi voi comunica bătrânei Excelenţe: domnule, apreciez onoarea cu care guvernul majestăţii sale vrea să mă gratuleze şi o merit. Într-adevăr am făcut o treabă bună, totuşi, atâta vreme cât acest bătrân drăguţ Hamilton nu poate adăuga o iniţială după numele său...

— Îţi interzic să aduci în discuţie numele meu, îl opri Hamilton cu răceală. Iar dacă îţi imaginezi că eşti convocat la sediu pentru a primi buchete de flori, pot să te anunţ de pe acum că singurele flori pe care le-ai putea vedea sunt cele ce vor fi oferite succesorului tău la post. Sunt convins că va fi vorba de lucruri şi mai rele. N-ai citit nota: *Foarte secret şi confidenţial*.

Prelunga figură a locotenentului Tibbetts se lungi şi mai tare. Îşi potrivi cu grijă monoclul, fixându-l cu severitate pe căpitan.

— Dacă va fi vorba de o execuţie, bătrânul meu superior, de ce a mea? Cine are postul de comandă la Ochori? Dumneata, bătrâne Ham. Nu încerca să scapi de

răspundere. Uriah hittitul[12] a făcut exact acelaşi lucru şi ştii bine ce reputaţie oribilă are. Cât priveşte ordinul, cred că este vorba de o glumă.

Solemnă şi enervantă treabă o vizită la Administrator. Dacă este vorba, mai ales, de unul nou, se răspunde la convocare cu genunchii tremurând.

Or, nu numai că Macalister Campbell Cairns era nou, dar nu avea nici un fel de experienţă. I se dăduseră diferite porecle, un semn nu prea bun. Cel cunoscut doar prin numele său patronimic este, de obicei, un tip apreciat. Dacă are două nume, înseamnă că e bine cunoscut. Dacă însă beneficiază de o jumătate de duzină de apelative, este sigur că nu va fi deloc popular.

Nu trecuseră mai mult de cinci minute de când îşi luase în primire funcţia, că şi îmbogăţise lumea cu sistemul său de control responsabil, care putea fi rezumat după cum urmează:

Toate unităţile administrative vor fi împărţite în atâtea districte câţi ofiţeri europeni există. Toţi ofiţerii vor controla un district, fiind responsabili de prosperitatea şi buna sa organizare.

Faptul că ofiţerul respectiv ar fi avut locuinţa la o distanţă de trei sute de mile de unitatea teritorială pe care trebuia să o administreze nu avea nici o importanţă. Putea fi un ofiţer subaltern, care se ocupa de tinerii recruţi indigeni veniţi din junglă sau din păduri şi cărora le făcea instrucţia militară, făcându-i să afle pentru prima oară că o puşcă nu era neapărat o sperietoare de moarte, ci un instrument de precizie, îndeplinind anumite funcţii cu o exactitate matematică; că, de fapt, glonţul şi nu zgomotul era cauza reală a tuturor fatalităţilor consecutive descărcării armei.

Cartierul General al Administraţiei era numele

[12] Personaj biblic. (n. trad.)

pompos al unui orăşel remarcabil, care se mândrea cu faptul că era administrat de o municipalitate, avea un grup electrogen, o instalaţie hidraulică şi un rezervor de apă. De asemenea, că poseda un oarecare număr de căsuţe zugrăvite cu var, cu acoperişuri plate, aflate în mijlocul unor grădini de plante exotice. Un fel de omnibuze trase de cai traversau lungile bulevarde, iar spre interiorul junglei porneau, la intervale regulate, trenuri. Fortificaţiile cuprindeau mai multe forturi din beton armat, care semănau cu nişte cutii mari de farmacie, dar erau prevăzute cu tunuri cu bătaie rapidă de cel mai recent model.

Ansamblul populaţiei consta din indigeni care purtau fuste sau pantaloni. În oraş erau trei biserici, răspunzând nevoilor spirituale a trei categorii de credincioşi, dependenţi, fiecare, de unul dintre aceste lăcaşuri. O clădire îngustă şi sumbră, o alta lungă şi luminoasă, în fine, biserica oficială, cea care presupune prezenţa, în fiecare duminică dimineaţa, a credincioşilor la slujbă, restul zilei fiindu-le rezervat pentru tenis sau oricare alt joc onorabil.

Toţi comisarii detestă Cartierul General, unde indigenii vorbesc englezeşte şi sunt strigaţi cu apelativul „Dom’le”, poartă redingotă, cilindru pe cap şi sunt încălţaţi cu pantofi strâmţi, care duminica sunt lustruiţi. Pentru ofiţerii din „Teritoriu” invitaţia de a se prezenta în acest blestemat loc este primită cu acelaşi entuziasm pe care l-ar încerca o mamă de familie convocată la Casa Albă[13] în plină carantină de rujeolă.

Schelet, al cărui suflet candid ignora frica, porni spre Cartierul General având în cap o hotărâre de ultim moment, care i se părea extraordinară: să renunţe la toate instrumentele în favoarea saxofonului. Din când în când îi

[13] Reşedinţa preşedintelui Statelor Unite. (n. trad.)

trecea prin minte figura Administratorului în stare de furie.

Macalister credea cu convingere în mitraliere, în corespondenţa făcută în triplu exemplar şi în creditul ce se cuvine a fi acordat „omului potrivit pe postul potrivit”. Această din urmă convingere o dobândise în momentul în care a descoperit că el însuşi era acel om. Detesta toate vinurile şi bucatele străine, îi plăcea la nebunie carnea de berbec scoţian şi whisky-ul, nu avea nici un pic de încredere în tânăra generaţie. Pe timpul copilăriei sale totul fusese altfel. Cei care intrau în diplomaţie erau oameni de familie bună, femeile erau modeste, iar copiii nu vorbeau decât atunci când erau întrebaţi.

Mare de statură, lat în umeri, cu un spate de bivol, faţa sa stacojie trecuse prin toate culorile posibile. S-ar fi putut spune că iniţial fusese modelată în ceară roşie, iar apoi uitată la soare.

— Excelenţa Sa vă va primi imediat, spuse al treilea secretar privindu-şi ceasul. Aţi întârziat zece minute. Scutură mustrător din cap.

— Vaporul a avut o zi de întârziere, spuse Schelet.

Cel de-al treilea secretar scutură din nou capul; îşi scoase casca şi începu să se uite în ea, cu ochii pe jumătate închişi, mişcând din buze. Parcă se ruga. Apoi:

— Pe aici, domnule Tibbetts, zise el pornind repede de-a lungul unui coridor.

Schelet, care încerca oroarea şi dispreţul militarului pentru serviciul civil, îl urmă într-un ritm voit mai lent, marcându-şi astfel spiritul de independenţă.

Sir Macalister măsura în lung şi lat marele său birou, cu mâinile la spate, cu întreaga greutate a măreţului imperiu apăsându-i grumazul. Aruncă o privire în fugă noului venit, fără să se oprească din mers.

— Domnul Tibbetts, Excelenţa Voastră, spuse secretarul pe tonul unui om care a reuşit o captură după o

vânătoare agitată.

— Hâh... lăsă să-i scape Excelenţa Sa.

Secretarul se retrase, cu mult regret, pentru că i-ar fi plăcut să audă tot ceea ce avea să spună Administratorul.

— Deci, dumneata eşti domnul Tibbetts?

— Da, domnule.

— Excelenţa Voastră, scârţâi Macalister. Rudă cumva cu defunctul sir John Tibbetts?

— Da, domnule. Era tatăl meu.

— Oh!

Aici Administratorul marcă punct pierdut. Sir John fusese personajul oficial cel mai remarcabil din regiune.

— Ei bine! Domnule, puteţi să-mi spuneţi pentru ce binevoiţi, vă rog, să-mi spuneţi *pentru ce,* în timp ce aţi efectuat operaţii de poliţie în districtul Chimbiri, aţi executat fără judecată pe un oarecare Talaki? O să vă justificaţi că v-aţi aflat într-o situaţie periculoasă. O să-mi explicaţi că eraţi la cinci sute de mile de cel mai apropiat magistrat. O să-mi mai spuneţi că există precedente. Sau că blestematul a încercat să evadeze fiindcă nu aveţi oameni suficienţi... Se opri brusc, fixându-l cu ochi arzători.

— Nu, domnule, răspunse politicos Schelet, mărturisesc că nici una dintre aceste ingenioase idei nu-mi trecuse prin minte.

— Nu, domnule? Oh! Chiar aşa, domnule. Or, domnule, vă rog să încercaţi să mă înţelegeţi, domnule... începând de astăzi, şi doresc să o repetaţi comisarului, domnule, de acum înainte nici un om nu va mai muri pe teritoriul său înainte ca un ordin de execuţie să fi fost semnat şi parafat de mine, domnule Administrator, domnule, sau de către delegatul meu, domnule. E limpede? Spuneţi-i toate acestea domnului Sanders,

domnule.

Schelet nu păru deloc emoţionat de discurs.

— Da, domnule, zise el, şi poate că atunci când domnul Sanders va demisiona, Excelenţa Voastră se va gândi şi la înlocuitorul său?

— Demisiona? Sir Macalister deveni purpuriu. Sanders era aproape o tradiţie la Afacerile Externe. Ultima dată când îşi oferise demisia un Administrator, dintre cei mai importanţi, fusese rechemat. La întoarcerea în metropolă i s-a spus că era infinit mai uşor să fie găsit un Administrator decât un comisar al Teritoriilor Fluviului.

— Credeţi că va demisiona, domnule Tibbetts? adăugă pe un ton aproape calm.

— Cu siguranţă, domnule. Nu este de uzanţă să se transmită un astfel de mesaj printr-un subordonat. După care Schelet scutură din cap în chip de reproş, adăugând: mă tem că şi eu voi fi, de asemenea, obligat să demisionez.

Efectul acestei ameninţări nu a fost chiar vizibil. Schelet povesti mai târziu că tipul s-a clătinat pe picioare. În orice caz, a reînceput să măsoare camera în lung şi în lat.

— O să-i vorbesc eu însumi. Este foarte nepotrivit, dar am s-o fac. Pentru ce l-aţi spânzurat pe acel individ, domnule?

— Fiindcă, domnule, omorâse un alt individ, luându-i apoi nevasta.

Şi începu să-i relateze ce s-a întâmplat. Sir Macalister, care nu prea era obişnuit cu adevărurile crude ale vieţii, se înfiora, întrerupându-l la mijlocul relatării.

— Groaznic, cel mai bine ar fi să luăm masa împreună şi să stăm de vorbă despre toate acestea, Tibbetts, la ora şapte şi jumătate. Nu mă lăsa să aştept, că te dau afară. Apropo, acum că mă gândesc, mi se pare că

lucrurile nu merg prea bine în ţara bătrânului rege. Chestiune delicată, cere mult tact. Spune-i lui Sanders că sosesc cu primul vapor, să-mi aranjeze o întâlnire cu bătrânul... Nu, stai, nu vreau să se amestece Sanders. Am să rezolv eu însumi problema asta de frontieră... la şapte și jumătate precis, dacă întârzii un singur minut, află că o să fii alungat cu picioare în fund, ai cuvântul meu!...

Afară, pe coridor, Schelet întâlni un prieten de la Sandhurst[14], un tânăr îmbrăcat în ţinută albă, purtând însemnele de aghiotant. După primele urlete de bucurie, celălalt schiţă portretul Administratorului.

— Nu e chiar cel mai afurisit dintre diavoli, dar mănâncă prea mult şi mai ales bea peste măsură, zise aghiotantul, fără nici un pic de respect. Când ai să-l auzi vorbind ca un lucrător de fabrică de la Dundee, o să-ţi dai seama cu cine ai de-a face. A fost şi nefericit în dragoste, adăugă el cu amărăciune. Dacă n-ai nimic împotrivă, e de preferat ca, în seara aceasta, să nu abordezi subiectul *femeie;* mai ales să nu vorbeşti despre femeile scoţiene.

Schelet promise. Sosi devreme şi găsi un *Sir* Macalister bine dispus, pătruns de binevoitoarea predispoziţie creată de un cocktail. Schelet se simţi chiar în stare să-i mărturisească ultima sa achiziţie, saxofonul. Administratorul dispreţuia saxofoniştii. Către sfârşitul mesei îşi mărturisi slăbiciunile.

— Tinere, trebuie să fii nebun ca să nu preferi dulcile tânguiri ale cimpoiului, bietelor sunete ale saxofonului. Stewart, micuţule, adu-mi, te rog, fluierele din cufăr.

Când vorbea pe tonul acesta, sir Macalister era fericit, severul Administrator devenind un scoţian cât se poate de uman.

---

[14] Celebră şcoală militară engleză, înfiinţată în 1802; transferată în 1947 la Cambridge. (n. ed.)

Schelet rămase două ore pe marginea scaunului său, foarte impresionat. Prin monoclul bine fixat privea fascinat un om corpolent, în ţinută de seară, cu reverele hainei scânteind de decoraţii, care măsura sufrageria, purtând sub braţ un cimpoi, cu tuburile garnisite de panglici.

Îi cântă *Florile pădurii* şi *Moartea prinţului.* Tuburile cimpoiului plângeau, împroşcând o muzică duioasă. La urmă, îi aşeză cu propriile sale mâini de Administrator cimpoiul sub braţ oaspetelui său, împărtăşindu-i secretul sunetelor stranii.

— E bine! O să-ţi dau un instrument vechi, pe care-l adusesem pentru Stewart, micuţul nu e prea dotat.

Iar mai târziu, către miezul nopţii:

— Stai jos, Tibbetts. O să iei vaporul mâine dimineaţă ca să te întorci în Teritoriu, eşti tânăr. Când eram de vârsta ta, da, îmi amintesc de o fată... Maggie Brown, aşa se numea. Fiica unui mărunt fermier, nu era de rangul meu, Tibbetts, mă înţelegi...

Stewart Clay îl conduse pe vizitator la hotel.

— Nu e un tip chiar aşa de nesuferit. Dar aş prefera ca Maggie Brown să fi murit mai înainte ca el să o fi zărit pentru prima dată. Eu o consum de două ori pe săptămână, în stare pură, fără nici un amestec[15].

— Bătrâne Stewart, întrebă Schelet insistent, de fapt care este tubul ce se atârnă de gât, cel care face iiiiii... sau cel care face ooooo?

Schelet reveni transfigurat la Cartierul General, dar mecanicul de pe *Bassam* a fost fericit când l-a văzut părăsind vasul.

— Am crezut că s-a întâmplat ceva la maşini, Mac, îi spuse el căpitanului. Am băgat ulei cu nemiluita în

---

[15] Un fel de joc de cuvinte. Maggie Brown este o marcă de whisky, pe etichetă fiind reprodus capul unei fete (n. trad.)

nenorocitele alea de pistoane crezând că ele scârţâie, când de fapt era ofiţerul ăsta cu bojoci de hering, care sufla tot timpul în porcăria lui de maşinărie.

În fond, nu-i păsa; prezenţa unui Administrator în districtul lui Sanders mai curând îl plictisea pe acesta decât îl impresiona.

Coborî pe chei să-l salute pe Excelenţa Sa la plecare şi, cum avusese prevederea să facă mai confortabile instalaţiile de pe vaporul *Zaire,* îmbogăţind şi sărăcăcioasa pivniţă a impunătorului vas, *Sir* Macalister era aproape afectuos.

— Îmi pare rău că ţi-am dat atâta bătaie de cap, domnule Sanders, spuse el cu bunăvoinţă. Dar îmi propun să fac un turneu anual de inspecţie, administratorii dinaintea mea s-au arătat cam slabi.

— Dacă aş fi în locul dumneavoastră, domnule, nu aş avea încredere în bătrânul rege, spuse Sanders. Eu personal nu i-aş fi cerut o întrevedere, simplul fapt că el a dorit-o atât de curând după conversaţia pe care am avut-o cu ministrul său mi se pare destul de suspect. Cred că aţi sesizat că întrevederea a fost solicitată de rege, iar nu de mine! În fapt, a anticipat propunerea dumneavoastră cu douăzeci şi patru de ore.

— Cu atât mai bine, domnule Sanders, replică încântat Excelenţa Sa. O să-l găsesc într-o dispoziţie mult mai conciliantă.

Roata cu zbaturi a vaporului se puse în mişcare. Schelet, într-o ţinută de un alb imaculat, înalt şi drept, pe punte, salută într-o poziţie magnifică. *Zaire* dădu îndărăt încet până la mijlocul râului şi, zbaturile sale acţionând din ce în ce mai puternic, dispăru îndată, ascuns de cotul pe care-l făcea râul.

— Sper că o să se înece, îi spuse cu acreală

Hamilton lui Sanders în timp ce urcau spre Rezidenţă. Dar chiar înecul este prea blând pentru un tip care l-a învăţat pe Schelet să cânte la cimpoi.

Pentru prima dată în viaţa sa, Schelet lăsă în mâinile îndemânatice ale lui Yoka, mecanicul şef, grija de a pilota vasul.

— Sunt aici, dacă este nevoie de mine, domnule şi Excelenţa Voastră, explică el cu gravitate. Simplul fapt că mă aflu pe această bătrână și drăguţă de punte dă încredere oamenilor.

Sir Macalister, cu casca lăsată puţin pe ceafă, măsura puntea, deasupra căreia fusese întinsă o pânză de cort.

— Să-mi arăţi toate locurile interesante pe lângă care vom trece, Tibbetts, au fost singurele sale instrucţiuni şi tot restul zilei Schelet dădu din gură.

— ... Lângă această bătrână insulă, chiar acolo, am căzut în apă, fiind cât p-aci să fiu înghiţit de un bătrân crocodil rău... Dacă veniţi aici lângă mine, o să puteţi vedea... nu, nu puteţi... Ba da, acum puteţi. Priviţi-l, satul acela printre arbori. Acolo am fost înţepat de un bătrân oribil ţânţar, iar drăguţul meu de braţ s-a umflat cât drăguţul dumneavoastră de cap bătrân... Ce mai, de speriat... Observaţi bancul acela de nisip, domnule, acolo în mijlocul râului?... Am eşuat şi am stat înţepenit în el o zi întreagă... A fost pur şi simplu ceva atroce... Să nu vezi nimic, decât apă... o zi întreagă... Satul acela, domnule, se cheamă... drace, să mă ia naiba dacă mai ştiu care este numele lui... Yoka, aflat în apropierea lui îi suflă încet, Umbula... Da, ăsta este, Umbula, cam ca umbrela, nu? Ha, ha, ha!... Nu e chiar aşa de rău, bătrâne domn iubit...

— Ei bine, ce s-a întâmplat în satul acela?

— Am fost muşcat de un câine, domnule, un bătrân

câine bun de mâncat... Absolut teribil... Am stat la pat toată ziua, domnule... Golfuleţul ăsta se numeşte... (Yoka îi suflă din nou) Luisini, chiar aşa, de acolo se ajunge la un bătrân lac, domnule, un lac cu totul extraordinar... Numai apă şi tot felul de chestii... O dată am căzut în bătrânul lac... M-am udat, ce să mai spun...

Bosambo îşi aştepta oaspeţii în cetatea Ochori şi, când constată că Sanders nu era printre ei, i se lungi faţa.

— Domnia Voastră, va fi o întrevedere rea. Bosambo era grav. Spionii mei m-au informat că două regimente ale bătrânului rege au fost instalate pe coasta muntelui. Din cauza aceasta, am strâns toate suliţele şi i-am chemat de peste tot pe tinerii mei războinici.

Schelet trase puternic aer pe nas, făcând o mutră lungă, semn sigur al neliniştii de care era cuprins.

— Noutăţile pe care mi le aduci sunt proaste, spuse el cu tristeţe, pentru că acesta este omul regelui şi are un rang foarte înalt.

— Mie mi se pare că arată ca o vacă grasă, exclamă negrul cu naivitate, şi e o adevărată minune că toţi oamenii voştri foarte importanţi sunt graşi şi bătrâni.

Schelet, şi asta poate fi de înţeles, se simţi vexat.

— Eşti un bătrân animal caraghios.

— Ca şi Domnia Voastră, adesea, i-o întoarse cu generozitate Bosambo.

Schelet îşi petrecu tot restul serii încercând, în van, să-l convingă pe marele om să nu meargă mai departe. Aveau o escortă de douăzeci de soldaţi şi drumul care ducea în munţi trecea prin hăţişuri stufoase, în care tirul armelor era practic lipsit de eficacitate.

— Domnule Tibbetts, spuse Excelenţa Sa, cu un aer impunător, un funcţionar britanic nu evită niciodată să-şi facă *datoria,* cuvânt sacru ce ar trebui înscris cu litere de aur deasupra capului său, pentru ca, treaz sau dormind,

să-l poată întotdeauna vedea!

— În ce mă priveşte, dragă domnule, murmură Schelet, eu nu reuşesc să dorm niciodată cu bătrânii mei ochi deschişi. Problema este, dragă Excelenţă...

— Domnule Tibbetts, începeţi să fiţi cam familiar.

Schelet se sfătui cu aghiotantul marelui om. Locotenentul Stewart Clay nu-l încuraja deloc.

— Nu are imaginaţie, afară de cazul în care este vorba de o scoţiancă numită Brown. Mai oferă-i un cocktail şi să vedem ce-o să iasă.

Un alt cocktail a avut doar rezultatul de a-i provoca Administratorului dorinţa de a face muzică. Zece mii de războinici Ochori gâfâind – acum cetatea se transformase într-o adevărată tabără militară – ascultară *Oamenii lui Campbell înaintează.*

— Stăpâne, vorbi încet Bosambo, fascinat, pentru ce Domnia Sa se plimbă-n lung şi lat atunci când scoate aceste misterioase zgomote din burtă? Există şi sunete mai înfricoşătoare?

Cimpoiul cu panglici a lui Schelet se însărcina, puţin mai târziu, să-i dea răspunsul.

Plecară dis-de-dimineaţă zece soldaţi plus o sută cincizeci de suliţaşi încercaţi, ajungând la picioarele muntelui în momentul în care ultimele raze ale soarelui atingeau vârfurile arbuştilor din brusă.

— Ne odihnim aici o oră, după care continuăm drumul la răcoarea nopţii, spuse *Sir* Macalister, care fusese purtat în lectică pe parcursul ultimelor douăsprezece mile.

Schelet îşi şterse fruntea umedă şi sărată.

— Ar fi mai bine, poate, sugeră el, să aşteptăm dimineaţa, domnule. Oamenii nu se mai pot ţine pe picioare.

Sir Macalister surâse.

— O să-i ţii în formă, băiete, spuse el jovial. Muzica îi va antrena, să ştii de la mine. Cu ocazia aceasta ai să te mai şi exersezi puţin, prietene, nu eşti încă pus la punct.

În marea fisură a muntelui spiritelor, născută din muşcătura lui M’shumba-M’shamba în timpul unei îngrozitoare furtuni nocturne, douăzeci de suliţaşi aşteptau ascunşi în umbră. Bătrânul rege, înfăşurat într-o blană, stătea pe vine sub stânci, încălzindu-se cu un vas mare umplut cu jar ascuns sub poalele veşmântului larg. La picioarele sale, Joe Traficantul trăgea dintr-o pipă scurtă cu miros scârbos.

— ... Spune-i că după ce Sanders va fi suprimat, o să poată face oricâte razii de pradă va dori la Ochori.

Unul dintre consilierii aflaţi în suita regelui, întins pe drumul pietros, cu urechea lipită de pământ, se ridică.

— Vin, spuse. Şi fluieră în chip de semnal.

Cele douăzeci de suliţe se făcură o sută. Umbră după umbră trecea tăcută şi dispărea; luna în descreştere făcea să lucească, la trecerea lor, vârful armelor. Pe acele locuri terenul era presărat cu blocuri mari de stâncă, în spatele cărora se puteau ascunde câte trei oameni.

— Nimeni nu atacă până când nu vor ajunge la distanţa de o suliţă de mine, vorbi regele. Mi-l aduceţi pe Sandi viu şi la fel pe tânărul cu ochiul de argint.

Un consilier alături de el se întoarse neliniştit.

— Şi dacă vin spiritele rele... începu el.

Joe recunoscu unul dintre cuvinte, deducând restul.

— Baliverne, mormăi înciudat. Spune-i că poate să mă jupoaie de viu dacă se va întâmpla aşa ceva... Spirite, auzi!... Hai, Sanders, scumpul meu, te aştept!

În momentele următoare auziră un zgomot de paşi. Ici, colo, printre arbori se zărea lumina unei lanterne legănate în mers. În spatele stâncilor, încordaţi, oamenii apucară cu mâini înfrigurate suliţele ucigaşe.

— Ucideţi-i! ordonă regele, cu o voce joasă.

De-abia articulase cuvântul, că nişte sunete oribile şi misterioase se înălţară deasupra coloanei în marş. Ţipătul unui suflet rănit, strigătul unui om torturat peste puterile lui, urletele sălbatice şi triumfătoare, amestecându-se cu râsete demonice.

Regele rămase o clipă nemişcat, paralizat, cu faţa schimonosită de groază. Oamenii ascunşi în spatele stâncilor o luară la fugă, cu strigăte înspăimântătoare, orbiţi de frică, aruncându-şi la întâmplare suliţele şi scuturile.

— Spune-i că nu e vorba decât de un cimpo...

Vocea lui Joe se înecă într-un suspin. Căzu în genunchi, încercând în zadar să-şi smulgă suliţa cere-i străpunsese trupul. Consilierul regelui îl lovise în timp ce o lua la fugă.

— Da, domnule, spuse Schelet atunci când, a doua zi în zori, au ajuns în fortăreaţa Ochori, total dezamăgiţi pentru lipsa de curtoazie a regelui. Atunci când un tip fixează o întâlnire, trebuie să se şi ducă.

— A fost o ambuscadă, pentru numele lui Dumnezeu, frisonă Excelenţa Sa, zgâlţâit de pe o parte pe alta, în timp ce purtătorii de lectică parcurgeau o bucată de drum foarte prost. Inutil, dragă prietene, să-mi spui că n-a fost o ambuscadă – omul acela alb, străpuns de o suliţă – Dumnezeule mare, înspăimântător...

— Poate că a fost o ambuscadă, Excelenţă, admise Schelet, dar atunci cum se explică faptul că bătrânii pescari[16] au întins-o?... Iată ce mă intrigă.

Şi spunând aceasta, Schelet era cu adevărat sincer.

---

[16] Se referă la oamenii regelui, care erau indigeni din zona râului, trăind îndeosebi din pescuit (n. trad.)

3. Un om bun

Să vezi un om alb trăind în felul unui indigen are, fără îndoială, ceva romantic, iar pentru biograful său reprezintă, în primul rând, o chestiune de imaginaţie, începând chiar cu alegerea locului de desfăşurare a acţiunii. În insulele scăldate de mări strălucitoare, cocotieri şi ghirlande din flori de arbori exotici, un bărbat poate să convieţuiască firesc cu o femeie cu tenul măsliniu, fără să provoace prin aceasta zâmbete maliţioase din partea semenilor săi. Dar în Africa...

B'firi, femeia creştină, era tânără şi frumoasă. Avusese trei soţi; toţi o iubiseră şi au murit. După cel de-al treilea deces, şeful satului a adus-o înaintea lui Sanders.

— Nu este bine ca oamenii tineri să moară atât de repede, spuse el în timpul convorbirii care a avut loc. Dacă astfel de lucruri s-ar fi petrecut pe vremea tatălui tatălui meu, femeia ar fi fost omorâtă ca vrăjitoare, căci este evident că în corpul ei se ascunde o otravă violentă pentru bărbaţi. Dar astăzi, stăpâne Sandi, s-au dus zilele acelea fericite, iar noi te-am chemat aici ca să-ți ascultăm cuvintele înţelepte.

Discursul nu era lipsit de o anumită subtilă ironie, iar Sanders trecu prudent peste acest amănunt. Problema de rezolvat nu era nici mai complicată, nici mai delicată decât multe altele cu care era confruntat.

De data asta, cel puţin, nu a mai fost însă nevoie să joace rolul de oracol.

B'firi, care până atunci nu spusese nimic, a început să vorbească.

— Stăpâne, am obosit văzând atâţia bărbaţi care nu întâlnesc o femeie bună fără să încerce să o facă şi mai

bună sau care fac dintr-o femeie rea una şi mai rea. M-am apropiat de credincioşii lui Iisus la râul Shagali şi voi merge acolo ca să mă curăţ de păcate, îmi voi acoperi cu pânză sânii şi prin această magie, atunci când voi fi bătrână, îmi vor creşte aripi şi astfel o să mă ridic sus, la nori, unde voi trăi împreună cu alte spirite.

Problema fusese rezolvată. B’firi fu urcată deci într-o pirogă condusă de fraţii săi şi dusă până la misiunea baptistă. Acolo a fost botezată, învăţată să pregătească ceaiul şi dobândi multe alte virtuţi creştine.

Era o femeie inteligentă. Învăţă engleza în mai puţin de un an. După optsprezece luni, predicatoare laică, se duse prin păduri pentru a duce Cuvântul Domnului. Într-o zi – pe vremea aceea conducea propria ei misiune – s-a petrecut un fapt memorabil. Un alb – un alb bolnăvicios – sosi împleticindu-se prin mlaştini. Oamenii din sat au venit să-i spună şi ea a ieşit în întâmpinarea lui. Era îmbrăcat cu nişte haine ponosite, urât mirositoare, pe cap avea o cască turtită, murdară, cu calota ruptă. Văzându-l în acest hal, femeia şi-a închipuit că e beat. Şi, într-adevăr, era. În spatele lui, urmându-l la o distanţă respectuoasă, se afla hamalul şi servitorul său, om în vârstă, născut în Angola, care purta, balansând-o uşor, o mare cutie de ambalaj pentru zahăr, în care se găseau toate bunurile şi averile necunoscutului.

B’firi nu a trebuit să intervină pentru a i se găsi musafirului o casă. Omul era alb, nu ca Sanders, bronzat, ci un alb ca de cretă.

A doua zi de dimineaţă, B’firi a pregătit ceaiul şi i l-a dus într-o cană din care ieşeau aburi. Cu ochii rătăciţi, bărbatul se aşeză, o privi cu un aer furios, luându-i cana din mână.

— Unde mă aflu, Dumnezeule? spuse cu o voce răguşită, în timp ce sorbea din ceai. Ce ţară nenorocită!

Ah, cum aş dori să fiu mort. Doamne, aş vrea să fiu mort!

Ea îl certă cu gravitate, într-o bună engleză. Pleoapele bărbatului începură să se zbată.

— Ce anume?... Misiune? Mulţumesc pentru ceai. Căzu la loc, zguduit de frisoane, pe o manta pliată care îi servea de pernă şi închise ochii. Când îi deschise iar, femeia se afla tot acolo, îngenuncheată lângă patul din piei de animale, ţinând în mână cana de ceai. Bărbatul văzuse odată, la Christie[17] o statuetă de abanos, destul de asemănătoare, doar că aceasta din faţa lui era mai puţin neagră. Corpul femeii nu era înfăşurat, până la gât, într-o ţesătură de bumbac, mărturie a virtuţilor unei femei creştine. Avea pe ea doar mica fustă din ierburi, strânsă în jurul mijlocului, în rest, mătasea brună a pielii.

— Dumneata eşti misionară? o întrebă el nesigur, după ce femeia îi explicase de ce se găsea acolo. Am pierdut tot, continuă bărbatul. Am renunţat la tot ceea ce face viaţa posibilă, atunci când am ajuns în această blestemată ţară. Regret...

Ea repetă cuvântul încet, din vârful buzelor. B’firi era o femeie delicată. Înţelegea bărbaţii, pe trei dintre ei îi înmormântase, şi ştia că nu sunt fericiţi decât atunci când pot vorbi despre ei înşişi. John Silwick Aliston se căina tot timpul. Ajungea să i se facă atât de milă de el însuşi încât îi dădeau lacrimile. Patru zile mai târziu a decis că B’firi era un miracol hărăzit salvării lui. Ea întrevedea un viitor magnific. Când se întoarseră la misiune, albul Aliston o luă de nevastă pe B’firi, indigena. Misionarul care a oficiat după toate regulile cununia, B’firi fiind botezată, sosise de puţin timp din Anglia şi nu avea idei foarte precise în legătură cu linia de demarcaţie dintre negri şi albi. Credea că întreaga umanitate este creaţia lui Dumnezeu, cerul fiind populat de fiinţe cu pigmenţi neutri. Drept urmare, îi

[17] Faimoasă firmă de licitaţie de antichităţi (n. trad.)

declară pe John Silwick Aliston, celibatar, şi pe B'firi, mândria misiunii creştine, soţ şi soţie în faţa lui Dumnezeu şi a adunării credincioşilor.

Domnul şi doamna Aliston se întoarseră în căsuţa familiei unde proaspătul soţ goli trei sferturi dintr-o sticlă de rom, băutură prohibită, şi adormi plângând. Licenţiat în litere al Universităţii din Oxford, era în mod absurd conştient de degradarea sa, absurd pentru că îşi înjosea rangul şi casta socială cu ochii deschişi.

Comisarul Sanders a aflat şocanta noutate printr-unul din spionii săi şi, drept urmare, expedie de îndată un porumbel locotenentului Tibbetts, ocupat cu căutarea, în regiunea Akasava, a unui arab care de nenumărate ori introdusese în ţară arme de contrabandă. Porumbelul purta următorul mesaj:

Alungă-l pe Aliston din Teritoriu. Trimite-o la naiba pe misionară şi întoarce-te să raportezi.

Schelet îşi croi drum până la şalupa cu aburi care-l adusese în susul fluviului. Trei zile mai târziu ajungea în satul unde doamna Aliston aştepta ca soţul ei să fie suficient de refăcut după atacul de *delirium tremens*[18] pe care-l suferise pentru a putea începe împreună cea de a patra lună de miere. Din fericire, misionara era absentă, ceea ce îl cruţă pe Schelet de cea mai penibilă dintre obligaţiile sale.

Îl găsi pe Aliston în faţa căsuţei, cu capul între mâini.

— Ridică-te, dragă bătrâne Aliston, îi spuse. Nu lâncezi, ca acel drag bătrân poet, căci despărţirea naşte un sentiment de o inconfundabilă dulceaţă. Să ne spunem,

[18] Boală concretizată prin stări convulsive, pierderi de memorie etc., consecinţă a intoxicării etilice. (n. trad.)

aşadar, adio...

Aliston sări în picioare, auzind vorbindu-i-se într-o limbă care-i era familiară, şi rămase uluit în faţa apariţiei neaşteptate a unui tânăr înalt şi deşirat, îmbrăcat în cămaşă kaki.

— Oh! Iartă-mă. Bună ziua, spuse el cu stângăcie.

— Fă-ţi drăguţele tale bagaje, Aliston, pasăre rară. O insolaţie este ceva cât se poate de rău pentru un domn călător. Un tip face tot felul de prostii atunci când l-a pocnit drăguţul de bătrân soare.

Omul începea încetul cu încetul să înţeleagă.

— Ce vrei? Şi cine naiba eşti? se răsti el.

— Delegatul comisariatului, domnule. Schelet devenise foarte blând. Şi astfel de lucruri nu pot fi permise. Doamne! Văd că nu l-ai citit pe Kipling: *albul e alb, negrul e negru, fiecare merge pe stradă pe partea lui...*

Tot ce mai rămăsese dintr-un bărbat în John Aliston se condensa într-un gest de sfidare.

— Sper că n-ai să mă consideri grosolan dacă te întreb pentru ce-ţi bagi nasul unde nu-ţi fierbe oala?

— Mă tem că da, bătrâne Aliston, în mod sigur asta e ceea ce voi crede, declară Schelet, şi aş fi teribil de tulburat. Haide, ia-ţi sacul de călătorie, bătrâne domn.

Aliston îşi înfipse picioarele în pământ, lipindu-şi palmele de coapse.

— Nu plec. Şi nu mă poţi forţa s-o fac.

Un pumn noduros ţâşni şi îl atinse sub bărbie. Omul se întinse cât era de lung, apoi se ridică înjurând şi gemând. Schelet îl mai lovi de două ori înainte ca celălalt să rămână la pământ.

— Sus, bătrâne prostănac! Iar cum Aliston nu dădea nici un semn, Schelet se aplecă şi îl ridică pe picioare.

— Animalule, sughiţă Aliston. Să dai într-un om

bolnav... brută ce eşti...

Şi porni docil între doi soldaţi care, la fluierul strident a lui Schelet, ieşiră ca din pământ.

Doamna Aliston sosea alergând dintr-un capăt al satului, în timp ce soţul ei ieşea prin celălalt capăt.

— Ce înseamnă asta? întrebă ea, cenuşie de furie.

Schelet răspunse, folosind dialectul regional.

— Femeie, bărbatul acesta face parte din poporul meu, tot aşa cum tu faci parte din poporul tău. Există râul şi pământul. Acolo unde se amestecă e noroi şi putoare.

— Eu sunt nevasta lui, zise ea tremurând, dar cu o furie ucigătoare în ochi. Amândoi suntem oamenii lui Dumnezeu şi eu am o hârtie cu care pot să dovedesc că m-am căsătorit după regula oamenilor lui Dumnezeu. Aşa încât...

Şi sub impulsul momentului, ea invocă un motiv excelent pentru a justifica de ce dorea compania soţului său.

— Nu mă interesează intimităţile voastre, scumpă bătrână B’firi, replică Schelet cu superioritate, dar cam jenat.

Femeia îl urmă până la şalupă discutând, rugându-l, ameninţând. La fiecare zece paşi se opreau, lungile braţe ale lui Schelet se agitau într-un chip foarte elocvent, umerii foarte slăbănogi se tot ridicau. Când vasul porni, ea se urcă într-o pirogă, luând şase vâslaşi şi porni în urma lui. Nenorocul a făcut ca *Wiggle* să eşueze pe un banc de nisip. Atunci femeia se caţără cu repeziciune la bordul vasului, de unde fu aruncată în apă de soldăţimea indignată. Dar B’firi nu renunţă şi, legându-şi piroga de spatele şalupei, refuză să se mişte de acolo.

În timpul ultimei sale experienţe conjugale dobândise un vocabular variat şi foarte colorat.

Schelet, după ce ascultă timp de trei secunde tot

ceea ce gândea despre el, îşi astupă urechile.

— Nu e frumos, nu, nu e frumos. Nu trebuie să spui toate acestea, zău, nu trebuie să le spui, n-ai să mai ajungi în ceruri...

În timp ce doamna Aliston şi vâslaşii dormeau pe fundul bărcii, noaptea, un soldat, trecând tiptil peste bordul vasului, dezlegă barca pe care o trase până la prundişul malului, legând-o cu noduri zdravene de trunchiul unui copac. În acelaşi timp, camarazii săi, înfundaţi în nisip până la genunchi, împingeau vasul *Wiggle* în apa adâncă. Atunci când femeia se trezi dis-de-dimineaţă, închisoarea în care se afla soţul ei dispăruse. B'firi, furioasă, se întoarse vâslind spre misiune. La jumătatea drumului se opri într-un sat de pescari. Bătrânul şef era foarte bogat şi toate femeile lui purtau coliere mari de aramă, mărturie a opulenţei sale.

— Dacă vii la mine am să fac din tine prima mea nevastă şi am să-ţi dau nenumărate brăţări pentru gleznele tale. Am să-ţi fac şi o colibă nouă, iar bătrâna mea femeie va fi servitoarea ta.

B'firi reflectă cu atenţie la această propunere.

— Accepţi să devii creştin, să mă laşi să te stropesc cu apă şi să-ţi spun cuvinte sfinte? întrebă ea.

— Un *ju-ju* face cât orice alt *ju-ju*, răspunse bătrânul filozof, şi astfel doamna Aliston îşi începu cel de-al cincilea mariaj.

Sanders stătea la biroul lui; în faţa sa se afla un ora bărbos, cu aer posac.

— Un lucru este sigur, domnule Aliston – vocea lui Sanders, în astfel de ocazii, era tăioasă ca un brici – în Teritorii nu se poate încheia o căsătorie între europeni, fără un certificat semnat de mine. Mariajul pe care l-aţi încheiat este, aşadar, din toate punctele de vedere, ilegal.

Îmi dau seama că aş risipi şi timpul meu de lucru şi cel al dumneavoastră, dacă aş încerca să vă fac să înţelegeţi abjecţia unor astfel de căsătorii mixte.

— Chestiune de opinie, bombăni cel din faţa lui. După care continuă: şi cu mine ce o să se întâmple acum?

— O să vă expediez acasă, cu primul vas disponibil, în calitate de S.B.M.

Omul se încinse şi se roşi. Orgoliul lui se revolta la gândul de a fi considerat drept „Supus britanic în mizerie”. Era dispus să se recunoască sărac, invocând scuze legitime, dar să i se pună o asemenea etichetă pe zdrenţele mizeriei sale i se părea intolerabil.

În ziua în care vasul sosi, nu a mai fost de găsit. Plecase undeva, în adâncul Teritoriului, iar prima dată când se auzi vorbindu-se despre el, se află că îi învăţa pe băştinaşi să facă bere din făină. Schelet porni în căutarea sa, însoţit de doi oameni, dar celălalt află despre sosirea lui şi dispăru, pierzându-i-se urma timp de trei luni. Mai târziu Sanders, în timp ce urca pe cursul fluviului cu vasul *Zaire,* fu oprit la jumătatea drumului de către un bătrân şef de trib, cu o plângere.

— B’firi, femeia mea, a plecat în inima pădurii cu un alb, spuse el cu o voce tremurândă. Şi, Domnia Voastră, asta nu e totul, a luat cu ea un colier mare de aramă care face cât o sută de capre.

Sanders înjură în barbă, după care expedie un porumbel călător la Cartierul General. De data aceasta, Hamilton şi cu Schelet, însoţiţi de o jumătate de duzină de soldaţi, porniră pe urmele delincventului. Pista urmată îi conduse în apropiere de frontiera franceză, unde descoperiră o nouă crimă. Un negustor arab fusese atacat de o mână de răsculaţi comandaţi de către un alb. Cu acest prilej au fost furate patru lăzi de gin, iar un om ucis.

Căpitanul Hamilton nu căută să afle de ce

vânzătorii de gin se găseau în apropierea unei zone prohibite comerţului cu alcool, ci schimbă drumul cu 90° şi, târziu după-amiază, dădu peste hoţi. Nouă oameni beţi morţi sforăiau asurzitor, în timp ce degetele lungi ale lui John Silwick Aliston erau încleştate de gâtul unei femei moarte. Schelet a reuşit cu greutate să le desprindă de acolo.

— Sărmană făptură, spuse cu o voce înecată, contemplând forma nemişcată de la picioarele lui.

La mâna femeii se afla un obiect care îi atrase imediat atenţia. O mică brăţară de aur, un moft ieftin, de o calitate îndoielnică, pe care se vedea că fuseseră odată montate trei mici pietre preţioase. Dintre acestea, mai rămăsese acum doar un mărunt diamant lipsit de strălucire. Schelet se aplecă, desfăcu încuietoarea brăţării şi o scoase de la mâna femeii.

— Hâăm!... spuse Hamilton, cântărind bijuteria ieftină în podul palmei. Fabricaţie americană, cinci dolari, netto. Cum naiba a ajuns asta aici, în Akasava?

Îi restitui bijuteria lui Schelet, care o băgă în buzunar.

Era ora trei după-amiază, a doua zi, când Aliston se trezi la o viaţă ale cărei clipe erau deja numărate.

— *Hello!* Ridică privirea spre feţele grave ale celor doi ofiţeri aflaţi lângă el. M-aţi prins, ai? Unde e B’firi?

Nu i se răspunse nimic.

— I-am făcut vreun rău?!...

Cel mai în vârstă dintre cei doi bărbaţi se aplecă, punându-i ceva în mână. Era o carte.

— Carte de rugăciuni!... Ce idee...

Privirea lui Hamilton se adânci într-a sa.

— Vei fi spânzurat într-o jumătate de oră, anunţă el scurt. Cinci dintre prietenii tăi au băut până au murit,

ceilalţi doi îţi vor împărtăşi soarta. Sper să nu ţii cu orice preţ ca un judecător şi un juriu să te judece, şi ca numele tău, ca şi crima odioasă pe care ai săvârşit-o, să apară în jurnalele engleze?

Mut, tremurând, palid ca ceara, omul făcu semn că nu. Îl lăsară în pace, fără să-l scape din ochi, până la împlinirea timpului fixat. Un soldat s-a urcat în copac, potrivind funia, după care Schelet se îndreptă spre condamnat. Acesta stătea ghemuit în acelaşi loc, cu capul în piept.

— Vino! i se adresă cu asprime locotenentul Tibbetts, punându-i mâna pe umăr.

Aliston sări în picioare, scoţând un urlet. Se clătină o clipă, apoi se poticni căzând ghemuit. Nu-şi reveni niciodată; şi-a dat duhul seara, pe răcoare. A fost înmormântat într-o groapă, separat de indigenii care fuseseră spânzuraţi.

Se ştia, în general, că nu poţi conta pe Schelet atunci când era lăsat de capul lui. Bun ofiţer, curajos, dacă rămânea fără cineva alături, singurătatea i se urca la cap.

Practic, în perioada aceea, nu mai era decât el în post. Comisarul Sanders se afla în zona platourilor înalte pentru a culege impozitele anuale, iar căpitanul Hamilton zăcea la pat, doborât de o criză obişnuită, însă foarte puternică, de malarie. Este adevărat că se afla pradă unei ciudate iluzii, anume că pică prin saltea în jos şi aterizează pe vârfurile grilajului de fier de la Albert Memorial, dar în fond nu era nimic îngrijorător în acest coşmar. Cei care cunosc simptomele febrei ştiu că lucrurile devin cu adevărat primejdioase doar atunci când ajungi să te crezi regina Victoria sau că joci poker cu Iulius Caesar, miza

fiind taxele de pescuit pe râul Rubicon[19].

Schelet nu-l credea pe superiorul său în pericol, tot aşa cum nici acesta sau Sanders nu credeau aşa ceva, şi unica dorinţă a lui Hamilton era să scape de îngrijirile binevoitoare pe care i le acorda Schelet. Din păcate, telegraful care făcea legătura între Teritoriile din zona fluviului şi Marele Cartier General fusese reparat şi funcţiona în săptămâna aceea. Pentru că, de obicei, regiunea e străbătută de elefanţi şi, atunci când aceştia nu se scarpină de stâlpii de comunicaţie, în orice caz trag firele aeriene ca să vadă dacă nu cumva sunt bune de mâncat. De data aceasta, Cartierul General, într-o tresărire de energie, refăcuse totul, punând linia de comunicaţie în stare de funcţionare.

— Totul e bine? întrebase Cartierul General.

Schelet mâzgăli îndată un răspuns, transmis de telegrafist, un metis fără imaginaţie şi convins – trebuie să i se recunoască această scuză – că era vorba de un mesaj cifrat de maximă importanţă.

Totul e bine, totu bine stop comisarul la Ississi Isissi stop Hamilton acces aces puternic de febră dar eu rezist resist stop voi Face posibilul pentru salva viaţa Hamilton mă te-m, mă tem mătem de mai rău stop voi Face datoria datorea.

Schelet avea exasperantul obicei de a scrie cam de trei ori cea mai mare parte dintre cuvinte pentru a putea descoperi astfel pe cel care părea mai corect. Şi dacă, aşa cum Sanders îi atrăsese atenţia, ar fi avut inteligenţa să le

---

[19] Râu care desparte Italia de Galia Cisalpina şi pe care Iuliu Cezar a luat hotărârea să-l treacă, în anul 49 î.Hr., pentru a intra în Roma şi a-şi instaura astfel, autoritatea asupra capitalei imperiale. Într-un sens comun, „a trece Rubiconul” semnifică luarea unei decizii de o mare gravitate, acceptând toate consecinţele posibile (n. trad.)

taie pe cele care, până la urmă, i se păreau mai puţin reuşite, corespondenţa sa ar fi avut neîndoielnic de câştigat în ce priveşte claritatea stilului.

Schelet fu străbătut de o idee genială. În caz de boală, Cartierul General trimitea adeseori pe cineva pentru a da ajutor. Cererea o făcea de obicei Sanders. Dar, de data asta, de ce nu ar face-o el?

Trimiteţi o infirmieră capabilă, adăugă el la sfârşitul telegramei.

Totuşi, aceasta părea insuficient. Hamilton avea nevoie de o femeie care să aibă grijă de el ca o mamă. Maternă. Drept urmare, completă cererea cu un adjectiv tehnic. Grav şi mândru de ceea ce făcuse, reveni la Rezidenţă, intră în camera lui Hamilton şi puse o palmă umedă pe fruntea ofiţerului adormit.

— Ce (urmă un cuvânt violent) vrei (urmă un cuvânt şi mai violent)? întrebă furios bolnavul.

— Schelet e lângă tine, bătrâne, murmură vizitatorul pe un ton liniştitor. Vrei ceva, bătrâne Ham?

— Da, să te duci naibii!... Cară-te de-aici!

— Delirează, murmură Schelet în timp ce părăsea în vârful picioarelor camera, răsturnând în trecere masa.

— Ţţţţ, îşi spuse el vexat, auzind uşa trântită în spatele lui.

Restul zilei şi cea următoare şi le petrecu străduindu-se să combine tot felul de bunătăţi pentru bolnav. *Madam* Pepe, bucătăreasa Rezidenţei, îl privi plină de respect, în timp ce confecţiona un jeleu. Schelet făcu operaţia după o reţetă pe care o descoperise într-o carte de bucate. Nu se poate spune că era rea la gust, atât doar că nu se legă, rămânând ceva colorat care curgea.

— Nu, urlă Hamilton delirând, nu beau... nu vreau să fiu otrăvit!... ai făcut-o tu? Tu? Nenorocitule...

Ceaşca şi conţinutul ei zburară pe fereastră.

— Nu-i frumos, nu e frumos, spuse Schelet ca o mamă care-şi ceartă cu blândeţe copilul. Lasă-l pe micuţul Schelet să-ţi ia temperatura.

Mâna galbenă a lui Hamilton arătă uşa. Mişcarea fu însoţită de o privire drăcească. Imediat ce infirmierul său fu dincolo de prag, se auzi zăvorul tras şi, dinăuntru, vocea ucigătoare a lui Hamilton:

— Am aici un pistol cu zece cartuşe. Dacă încerci să mă mai îngrijeşti îţi zbor creierii...

— Periculos, murmură Schelet. Şi, ridicând din umeri, îşi declină orice responsabilitate cu privire la bolnav.

Rămas singur, căpitanul Hamilton înghiţi trei capsule de chinină, bău din abundenţă o infuzie de orez şi căzu pe dată într-un somn adânc. În după-amiaza zilei următoare Schelet picotea pe vastul peron alb al Rezidenţei. Razele soarelui îl ajunseră, concentrându-se pe bătătura care-i înfrumuseţa degetul mic al piciorului. Locotenentul Tibbetts visa. Se făcea că era ars pe rug în faţă la Trinity College, din Cambridge, pentru că se arătase ireverenţios faţă de Jockey Club. Flăcările îi cuprinseră acum picioarele, mai ales unul dintre ele.

— Auu! spuse Schelet suferind şi se sculă din somn ca să-şi frece drăgăstos piciorul, prin pantof. Zări atunci, pe măsură ce-şi redobândea acuitatea simţurilor, un lucru extraordinar. În faţa lui, la câţiva paşi, stând pe un fotoliu de pânză, se afla cea mai frumoasă femeie pe care o văzuse vreodată. Tânără, cu şuviţele de păr de culoarea aurului roşu strălucindu-i în soare sub dublura verde a căştii coloniale. Buzele frumos desenate pe ovalul delicat al obrazului erau de un roşu de muşcată. În acel moment erau destinse într-un zâmbet, în timp ce ochii săi în tonuri de bleu-gri surâdeau.

— Dumnezeu să binecuvânteze bătrânul meu

suflet, murmură Schelet, şi trupul său deşirat se prăbuşi din nou pe scaunul pe care se afla. Dumnezeu să binecuvânteze sărmanul meu bătrân suflet... n-ar fi trebuit să mănânc carne de porc...

— Treziţi-vă, vă rog.

Schelet deschise un ochi şi o cuprinse în întregime cu privirea, deschise şi celălalt ochi, înţepenind cu gura căscată.

— Aştept cu răbdare pe locul acesta de un sfert de oră, spuse încântătoarea fiinţă. Alături de ea se aflau două cufere mari, o valiză, un sac de golf şi o rachetă de tenis.

— Sunt infirmiera de la spitalul Victoria.

Schelet se ridică, clătinându-se şi lăsând să-i scape un torent de cuvinte fără şir.

— Pe viaţa mea şi pe bătrânii mei pantofi nedemodaţi, horeai locotenentul... dumneavoastră sunteţi tânără persoană... nu, sunteţi prea tânără... Cum naiba ai ajuns aici, bătrână scumpă infirmieră?

— Cu vaporul. Am sosit cu vasul *Pealago.*

— Ca să-l îngrijeşti pe acest drag bătrân de Ham. Caraghios lucru, Dumnezeu să mă binecuvânteze!

Fata îl măsură cu atenţie.

— Ham, un bărbat?

Schelet dădu din cap.

— Febră?

Schelet dădu din nou din cap, şi ea păru dintr-o dată uşurată.

— N-are nevoie să fie îngrijit, drăguţă bătrână domnişoară, începu el...

— A murit? îl întrebă ea cu răceală.

Schelet deschise gura îngrozit, o privi fix un moment, după care se repezi în interiorul Rezidenţei. Reveni după zece secunde.

— Nu, tânără domnişoară, îi răspunse. Trăieşte, de

fapt ceea ce vroiam să spun este că îl îngrijesc eu însumi, se ocupă de sănătatea lui nedemna mea făptură..

Fata îl contemplă cu un aer solemn.

— Şi mai trăieşte! spuse cu jumătate de voce.

Schelet se simţi ofensat.

— Şi încă agitat, răspunse cu o nuanţă de reproş. O să te miri poate, drăguţa mea bătrână soră infirmieră, dar eu însumi sunt un infirmier atestat.

— Dumneata?

Fata era surprinsă, aşa cum Schelet se şi aşteptase.

— Da, exact cum ţi-am spus, bătrână dragă cruce-roşie. Am luat zece lecţii prin corespondenţă. Diagnosticul, scumpa mea bătrână infirmieră, este specialitatea mea. Se încruntă, măsurând-o cu un aer atent. Ai făcut o uşoară insolaţie, unul dintre ochi este mai mic decât celălalt.

— Nu e adevărat, protestă fata. Îşi deschise poşeta de pe genunchi, de unde scoase o mică oglindă. Nu-i adevărat, protestă ea furioasă. Sunt de aceeaşi mărime amândoi. Unde e bolnavul?

Schelet îi indică uşa, cu un gest.

— Îngrijeşte-l cu răbdare. Dacă o să ai probleme, trimite după mine, bătrână Betsy Gamp[20]; atenţie la ştergătorul de picioare, a doua uşă pe stânga. În cazul în care devine violent, am şi sosit cu un drăgălaş de ciocan de lemn, special pregătit pentru o asemenea eventualitate, şi îi administrez poţiunea calmantă.

Auzi vorbindu-se prin uşa închisă de la camera lui Hamilton, apoi o exclamaţie şi zgomotul zăvorului tras.

— Cine v-a chemat aici, soră?

Un răspuns aproape şoptit. Schelet surâse cu înţelegere. Reuşise totuşi să facă ceva... Oare juca într-adevăr tenis, ori îşi plimba doar racheta de tenis?

---

[20] Aluzie la un personaj (soră-infirmieră) dintr-un roman al lui Dickens (n. trad.)

Se făcuse seară şi el aştepta ca infirmiera să apară. Cina urma să fie servită într-o jumătate de oră şi, cu toate că între timp o mai zărise, mişcându-se cu grabă între bucătărie şi camera bolnavului, nu se ivise totuşi ocazia să stea de vorbă cu ea mai pe îndelete. Prima dată când încercase:

— Tocmai doream să-ţi spun, bătrână scumpă domnişoară...

Ea îi duse un deget la buze:

— Linişte, a adormit.

Iar a doua oară:

— Nu mi-ai spus cum te cheamă, dragă bătrână soră de caritate.

— Sst... acum se trezeşte.

Sumbru, meditând asupra izolării în care era împins, Schelet auzi răsunând în tăcerea nopţii bătaia cadenţată a motorului de pe *Zaire* şi zări fumul de la cazane urcându-se leneş peste coama arborilor, în secunda următoare o luă la fugă spre chei, în întâmpinarea comisarului.

— M-am întors mai repede cu o săptămână decât era prevăzut. Oamenii din Akasava s-au făcut mai cinstiţi sau, cine ştie, au vrut să mă vadă cât mai repede plecat. Cum îi merge lui Hamilton? Am primit mesajul trimis prin porumbelul călător, sper că nu e nimic serios?

— Nu, domnule, spuse Schelet şi aprecie că acela era momentul potrivit pentru a-i anunţa vizita pe care o aveau.

— O infirmieră! exclamă Sanders stupefiat. Dar pentru ce, Dumnezeule?

Celălalt tuşi uşor.

— Acestui bătrân drag de Hamilton i-a fost destul de rău, domnule, explică el cu gravitate. Nici măcar nu vroia să mă vadă. Dacă riscam să-mi arunc o privire prin

fereastră îşi întorcea bătrâna sa moacă la perete. Astfel că am fost nevoit să solicit o infirmieră.

— Nu înţeleg, are vreo importanţă că un om doarme culcat pe o parte şi nu pe cealaltă? întrebă cu simplitate Sanders.

— Cu faţa la bătrânul perete, domnule, îl corectă politicos Schelet clătinând din cap. Este un simptom foarte îngrijorător, dacă ţinem seama de simptomele descrise în drăguţa noastră de bătrână farmacopee, domnule. Oamenii sfârşesc întotdeauna cu faţa la perete.

— Prostii, spuse Sanders cu un surâs uşor pe buze. Dacă totuşi bătrâna doamnă se află aici, trebuie să i se asigure tot confortul necesar.

Schelet tuşi uşor.

— Nu tocmai bătrână, domnule, nu s-ar putea spune că e bătrână. Mai curând spre partea tinereţii, dragă domn şi Excelenţă. Frumoasă, domnule, într-un anumit sens, adăugă el cu o bruscă îndrăzneală.

Faţa lui Sanders se lungi.

— Acum nu mai are nimic de făcut. Hamilton o să se pună pe picioare. Cartierul General s-a trezit de-a binelea; de obicei aşteaptă să treacă o lună până să-ţi răspundă la o astfel de cerere.

Sanders o salută pe fată cu bunăvoinţă, îi acordă chiar o anumită atenţie, oricât de detaşat era.

— Nu cred că e nevoie să mai rămân mult timp, spuse ea, instinctul său de femeie făcând-o să ghicească gândurile ascunse pe care primirea lui Sanders le ascundea. Căpitanul nu mai este bolnav. E enervat, dar nu suferind. Şi privirea ei îl fixă necruţător pe Schelet.

— Enervarea este neîndoielnic o boală, spuse Schelet cu convingere. Un caracter urât este semn de demenţă, bătrână scumpă matroană de spital.

După ce tânăra se retrase, Sanders, care avusese

între timp o scurtă discuţie cu bolnavul pentru a afla cauzele enervării acestuia, îl luă pe Schelet pe verandă, unde îi vorbi cu multă prietenie.

— Trebuie să te supraveghezi mai mult, băiete. Mă tem că uneori foloseşti cuvinte care dobândesc cu totul alt sens decât cel dorit de tine. Astfel... şi Sanders continuă cu un exemplu.

— Dar aceasta nu înseamnă o femeie cu instincte de mamă, domnule? spuse Schelet stupefiat. Dumnezeu să mă binecuvânteze, domnule...

— O infirmieră de maternitate înseamnă cu totul altceva, răspunse Sanders cu o surprinzătoare seriozitate pentru un om care era puternic scuturat de un râs interior. Şi bineînţeles, Hamilton este destul de furios.

Sanders folosi ultima dimineaţă pe care fata avea să şi-o petreacă la Rezidenţă străduindu-se s-o facă să se simtă cât mai bine. Se numea Rosalie Marten şi mărturisea că are douăzeci şi patru de ani.

— Trebuie să fie încântător să te afli departe de lumina electrică şi cinematografe, spuse ea respirând adânc. Am venit în Africa occidentală crezând că o să am parte tocmai de o astfel de viaţă, în realitate Cartierul General este un fel de Clapham[21], cu soare în plus. Nu s-ar putea găsi ceva de lucru pentru mine, aici, domnule Sanders?

El scutură din cap.

— Întrebarea mea este poate puţin indiscretă, domnişoară Marten, în definitiv de ce aţi venit pe Coastă[22]? Aveţi prieteni acolo?

— Nu, răspunse ea sec. Am oroare de locul acela. Din anumite puncte de vedere e ceva mai puţin rău decât

---

[21] Cartier din Londra (n. trad.)

[22] Referire la zona de litoral unde este situat Cartierul General (n. trad.)

aş fi crezut, dar în fapt se arată cu mult mai rău. Ideea de a veni pe Coastă mi-a venit citind un jurnal comercial editat de un om care nu s-a deplasat niciodată dincolo de Sierra Leone[23]. Ştiu asta de la tatăl meu, care e ziarist. Urăsc locul acela, îl urăsc!

Vehemenţa tonului său îl izbi pe Sanders. Privind-o, înţelese ce se întâmplase cu ea: iubise un bărbat. Şi lucrul acesta se adeveri, pentru că aproape imediat fata preciză:

— Bărbatul cu care eram logodită a murit aici. Vorbea cu o sinceritate crudă. A venit aici acum doi ani.

În vocea ei se simţi o undă de slăbiciune doar pentru o clipă. Sanders păstră tăcerea, astfel de confidenţe îi făceau rău. Coasta devora nemilos multe vieţi tinere, iar tragedia fetei avea multe corespondenţe.

— Era omul cel mai bun din lume. Venise aici pentru că voia să câştige suficient de mulţi bani ca să-şi întemeieze un cămin. Sunt destul de bogată, domnule Sanders, şi trebuia să se pună la adăpost de suspiciunile familiei. Era privit drept vânător de zestre şi asta i se spusese chiar în faţă, deşi eu nu am aflat-o decât mult mai târziu.

— Era cumva... misionar?

Ea scutură uşor din cap şi surâse.

— Nu. Era un om foarte bun, dar nu misionar. A murit undeva în teritoriul francez... Mi-a scris la puţin timp după ce sosise pe Coastă. E groaznic. Fata îşi încruntă sprâncenele. În fiecare zi trec prin faţa hotelului unde a stat, lângă Cartierul General. Ştiu care este fereastra camerei lui. De acolo privea strada pe care trec eu în fiecare zi. Nu-mi vine să cred, domnule Sanders. Pur şi simplu, nu-mi vine să cred.

Sanders îşi dădu seama că fata îi vorbea aşa cum nu mai vorbise cu nimeni înainte, că simţea nevoia să-şi

---

[23] Lanţ de munţi din Africa de vest (n. trad.)

exteriorizeze gânduri îndelung refulate, comunicându-le cuiva. O lăsă să-şi descarce amarul fără a o întrerupe, în timp ce parcurgeau cu paşi lenţi tristul şi aridul teren de lângă Rezidenţă.

— V-am plictisit îngrozitor, dar mi-a făcut bine, spuse ea pe jumătate râzând, pe jumătate plângând. Mi-am dorit adeseori să fiu catolică pentru a mă putea spovedi. Cred că, încetul cu încetul, îmi voi reveni, mă voi căsători cu un oarecare, uitând romanul meu între săculeţii de lavandă din cufărul amintirilor pierdute. Până la urmă, inimile nu se frâng chiar atât de uşor.

În timp ce fata se afla în camera sa, Sanders îi avertiză pe ceilalţi:

— Atenţie la conversaţiile aiurite despre moarte, dezastre şi alte asemenea... Această biată copilă a trăit o întâmplare tristă.

Nu însemna în nici un fel că i-ar fi trădat încrederea, evocând tragedia care marcase această tânără viaţă.

— Trebuie să fim prudenţi şi să o distrăm, bătrâne drag domn şi Excelenţă, spuse Schelet impresionat.

— Pentru numele lui Dumnezeu, să nu te apuci să faci ceva! strigară într-un glas Sanders şi Hamilton.

— Poate că aş fi putut să-i arăt unele dintre curiozităţile mele, replică Schelet cu un aer uşor jignit. Dar, bineînţeles, dragă domnule, dacă socotiţi că aş putea corupe astfel inocenta bătrână doamnă...

— Mi-e absolut indiferent dacă o corupi sau nu, dar nu vreau cu nici un preţ ca un oaspete să fie plictisit cu tot felul de aiureli... spuse Hamilton.

— Arată-i curiozităţile tale, interveni binevoitor Sanders, dar nu intra în prea multe amănunte în ce priveşte istoria fiecăruia.

Schelet alergă la cabana lui, adunând în grabă tot ce credea că ar fi putut-o interesa pe fată. Rosalie Marten

se întoarse şi găsi trei oameni de o solemnitate anormală care, însufleţindu-se dintr-o dată la vederea ei, manifestară o bucurie atât de forţată, încât ea putu să-şi dea imediat seama de ceea ce ascundea.

— Le-aţi spus de trista mea poveste, spuse fata aproape cu impertinenţă. Sunt mulţumită, dar vă implor pe toţi, nu faceţi din asta un mister. Am sentimentul îngrozitor că muriţi acum de teamă ca nu cumva să mă răniţi cu ceva. Vă rog, nu mă trataţi cu atâta tact, nu suport.

Schelet se arătă pentru moment încurcat, pentru că tocmai se jurase să se arate plin de tact. Buzunarele lui erau burduşite de diverse curiozităţi, obiecte scoase la întâmplare din cufărul mare aflat sub patul său.

— Regretăm foarte mult că ne părăsiţi, bătrână scumpă domnişoară, spuse după ce tensiunea creată de tentativele lor neîndemânatice se risipi, iar tânărul servitor arab servise cafeaua. Trei bucăţi de zahăr sau patru? Dumnezeu să binecuvânteze bătrânul meu suflet, chiar nu vreţi zahăr? Nu o să ajungeţi niciodată atât de grasă ca acest bătrân umflat de Schelet.

—Ciolănos e mult mai expresiv, spuse Sanders.

— Asta tocmai îmi aduce aminte... zise Schelet, scotocindu-şi buzunarele. Cred că obiectul acesta ar putea să te distreze teribil, scumpa mea soră de caritate. Este inelul de pe degetul omului cel mai gras din Teritorii, numitul N’per din Akasaka.

Vorbind, scoase din buzunare o grămadă de obiecte de tot felul: brăţări de sârmă, linguri de lemn sculptat, două şiraguri de mărgele din lemn, un pieptene sau două din oţel, punându-le pe masă.

— Aceasta este un fel de poşetă foarte drăguţă a unei femei din tribul N’gombi.

În momentul acela auzi un strigăt slab şi, neliniştit,

se întoarse. Rosalie Marten se ridicase şi privea grămăjoara de pe faţa de masă. Obrazul ei era de o paloare mortală. Cu mâna tremurândă arăta fix spre un anumit obiect.

— Unde... unde aţi găsit acest lucru?

Mâna îi era îndreptată spre o mică brăţară de aur fără luciu, din montura căreia lipseau două pietre.

— Asta, huum!... Pentru o clipă, Schelet uită avertismentele care-i fuseseră date. Ei bine, la drept vorbind, tânără domnişoară, această brăţărică a fost luată...

În momentul acela privirea lui întâlni ochii reci şi ameninţători ai lui Sanders şi tăcu.

— Asta... era a lui, spuse ea cu o voce înăbuşită, luând bijuteria în mână cu multă tandreţe. Am cumpărat-o la New York pe când eram copilă... tatăl meu m-a luat acolo cu el şi l-am rugat să mi-o cumpere. I-am dat-o în chip de amintire... iubitului meu.

Sanders fu primul care-şi găsi sângele rece.

— Care a fost numele... logodnicului dumneavoastră, domnişoară Marten?

Ea continuă să mângâie bijuteria deformată, iar pe faţă îi stăruia un surâs de o duioşie nesfârşită.

— John Silwick Aliston, şopti ea, cel mai bun şi cel mai scump om din câţi au existat vreodată...

Tăcerea era aşa de adâncă încât, dacă n-ar fi fost atât de absorbită de jalnica relicvă pe care o ţinea în palmă, fata ar fi putut auzi cum respiră adânc cei trei bărbaţi.

— Un om foarte bun, cel mai bun care a existat vreodată. Schelet se agăţa de şansa care i se oferise. Vorbea încet, o voce surdă, sacadată, lipsită de suflu. Dragul de John, ce băiat straşnic...

Tânără ridică rapid privirea spre el. Ceilalţi doi de-

abia mai respirau.

— L-aţi cunoscut?

Schelet înclină din cap. Ochii săi străluceau de inspiraţie.

— Chiar foarte bine, bătrână bonă. L-am întâlnit lângă frontiera franceză... un băiat foarte cumsecade... febra însă...

— Eraţi lângă el când a murit?

Capul lui Schelet se mişca de sus în jos ca un automat.

— Da... atât de vesel, până în ultimul minut... un tip atât de brav, plin de curaj, dragă domnişoară. Mi-a lăsat brăţara ca să i-o dau celei pe care o iubea, deşi nu mi-a spus numele ei niciodată. Unul dintre cei mai buni pe care i-am întâlnit... acest bătrân John...

Se opri, epuizat de efortul depus.

Ea privi lung bijuteria, apoi îi întinse mâna lui Schelet.

— Mulţumesc. O să mă gândesc întotdeauna la ce-aţi făcut pentru el. Sunt sigură că aţi fost foarte bun cu el... Dumnezeu să vă aibă în pază...

Schelet fu pe punctul de a izbucni în plâns.

4. Femeile vorbesc

Dacă se taie un copal[24], lăsându-l apoi să se usuce într-un loc ceva mai înalt, unde soarele îl usucă şi apa nu bălteşte ca să putrezească, iar atunci când este tocmai bun de lucru se taie din el o bucată lungă de trei yarzi[25] şi se scobeşte cu răbdare mijlocul unuia dintre capete, se obţine un instrument de comunicare cunoscut încă din vechime şi care a fost folosit şi pe timpul lui Caesar.

M'gliki, omul cu *lokali,* toba de semnalizare, era foarte, foarte bătrân şi aproape orb, în aşa fel încât se încurca la tot locul, răsturnând cratiţele şi spărgând preţioase vase de lut, situaţie care dădea loc la certuri în familie, cunoscând că, potrivit legii, rudele celor incapabili sunt răspunzători de daunele cauzate de aceştia.

Cu toate acestea, bătrân şi neputincios cum era, nimeni din întreaga lume (care se întinde de la Muntele Spiritelor până la fluviul cu un singur mal, căruia i se spune *mare),* nu era în stare să bată atât de bine într-un trunchi de arbore scobit, cum o făcea M'gliki. Aşezat în faţa unui astfel de trunchi cu suprafaţa vălurită din cauza loviturilor şi mânuind două măciuci groase, el lansa în văzduh, fără întrerupere, răpăieli de mesaje: bârfe şi zvonuri din cetate, apeluri urgente adresate pescarilor aflaţi la mare depărtare, comunicări personale de familie, anunţuri despre morţi şi nou născuţi, căsătorii şi scandaluri recente. Orice înflorituri, orice schimbare a cadenţei pe toba *lokali* are o anumită semnificaţie. Sanders, aflat în zona fluviului, putea să capteze mesajele transmise de M'gliki de la o distanţă de 30 de mile, într-o noapte

[24] Arbore din zona tropicală. (n. trad.)
[25] Unitate de măsură engleză echivalentă cu 0,914m (n. trad.)

liniştită; bătrânul nu se înşela niciodată.

Un şir lung de bătăi, urmat de una scurtă şi iarăşi şirul lung, însemna numele lui Sanders. Dacă după aceasta se auzeau trei lovituri precise, la distanţe egale, mesajul semnifica „nu există reclamaţii”.

Sanders ajunsese să recunoască numele fiecărui şef, al fiecărui trib, tradus în bătăi de tobă. Orice avertisment, promisiune, orice ştire despre un furt sau un asasinat transmise pe această cale deveneau de înţeles pentru el.

Bătrânul stătea aşezat cât e ziua de lungă în faţa tobei sale de lemn, cu ochii ce nu vedeau, ţintiţi asupra fluviului întins. Pentru anotimpul ploilor i se construise un mic adăpost, în lipsa căruia ar fi însemnat să se întoarcă acasă împiedicându-se printre lucruri şi spărgând mai mult decât ar fi putut plăti rubedeniile.

După o seară care se dovedi deosebit de păgubitoare pentru familie, deoarece bătrânul călcase pe cozile a trei suliţe, rupându-le, răsturnase o oală plină de peşti şi aproape omorâse un câine comestibil, marfă de preţ, fiul său cel mai mare împreună cu fratele său mai mic se sfătuiră, în secret, ce e de făcut.

— Am putea merge să vânăm în Pădurea Pigmeilor, spuse fiul său, luându-l cu noi pe M’gliki şi spunându-i că avem nevoie de ajutorul lui. Odată ajunşi acolo, după ce va adormi, plecăm, lăsându-l singur. Bătrân cum este şi orb, va muri repede.

Drept urmare, fiul şi fratele îşi luară rubedenia într-o dimineaţă şi vâsliră cinci zile ca să ajungă la Pădurile Întunecate. M’gliki, aşezat la prova cu un micuţ dar foarte sonor *lokali,* aduse la cunoştinţa întregii lumi, pe întreg parcursul drumului, prin bătăile sale de tobă, că el era celebrul cântăreţ la *lokali,* cei care-l însoţeau fiind minunatul său fiu şi propriul său frate.

Petrecură o parte din noapte în pădure şi fugiră după răsăritul lunii, după ce ascunseseră toba *lokali,* abandonându-l pe bătrân pradă ferocilor omuleţi din brusă şi leoparzilor cu ochii galbeni care se strecurau din copac în copac, înconjurându-l.

Ar fi murit cu siguranţă acolo, dacă nu l-ar fi găsit o fetiţă şi nu l-ar fi condus într-un loc în care se aflau zece colibe – ceea ce pentru zona de brusă înseamnă un sat mare. Fetiţa se numea Asabo şi, chiar pentru vârsta de şase ani, era foarte urâtă. Tatăl ei era căpetenia aşezării şi, reuşind să-şi înfrângă dorinţa naturală de-a încerca asupra străinului fără apărare efectul ultimei otrăvi descoperite, în care îşi înmuiase vârful săgeţilor, îl adăposti într-un colţ al colibei sale.

Oamenii din brusă dobândiră din acel moment o importanţă sporită, deoarece M'gliki îşi petrecea mai tot timpul instruind-o pe micuţa Asabo. Mica tobă *lokali* a fost descoperită sub un copac şi, spre uimirea încântată a întregului sat, Asabo îşi făurea un mare viitor.

— Ai să fii femeia cea mai celebră din lume, îi profeţea M'gliki. O să iei în căsătorie o căpetenie şi ai să dormi pe un pat de piei de animale. Vei avea trei iubiţi, care te vor vizita fără să ştie unul de altul, iar soţul tău nu va afla de nici unul dintre ei.

Asabo scoase un sunet nedesluşit de satisfacţie. La data acelei profeţii avea zece ani.

Comisarul Sanders dispunea de un mare număr de agenţi indigeni care-l ţineau la curent cu tot ceea ce interesa guvernul său şi pe el însuşi. Spionii lui constituiau un serviciu de informaţii atât de bine pus la punct, încât ar fi putut da oricând o vedere de ansamblu asupra condiţiilor sociale şi economice ale celor douăzeci şi trei de triburi pe care era însărcinat să le conducă. Cu toate

acestea, exista un mic ţinut asupra căruia nu reuşea să obţină decât informaţii fragmentare şi nesigure. Micii Vânători, popor timid şi sălbatic, ascuns în adâncul Pădurilor Iguri, nu tolera nici un amestec în viaţa lui, privind cu o totală lipsă de bunăvoinţă orice intervenţie din afară. Un spion de statură normală, într-o ţară în care media de înălţime este de 38 de degete[26] nu poate trece neobservat.

Sanders dusese tratative într-un loc situat la marginea pădurii cu o căpetenie de foarte mică statură, cu burta umflată, reuşind să obţină promisiunea unui tribut anual sub formă de piei de animale, cauciuc şi răşină de copal. Promisiunea a fost întocmai respectată, bunurile fiind livrate cu regularitate. An de an, în luna *Veşmântului Nou,* când frunzişul verde al pădurii se înnoia, vasul *Wiggle,* urcând pe îngustul râu care mărgineşte Pădurea Iguri, găsea într-un luminiş, aproape de debarcader, o ciudată grămadă, amestec de cauciuc şi răşină, iar alături o altă grămadă din piei de animale.

În preajma lor se aflau de obicei doi omuleţi cu figuri fioroase. De îndată ce şalupa îşi făcea apariţia, ei se retrăgeau, supraveghind ridicarea şi transportul tributului de la o distanţă prudentă.

Într-o bună zi, şalupa nu mai găsi însă nimic: nici piei, nici răşină, nici cauciuc, nici oameni.

Era aproape miezul nopţii. Sanders plecase să se culce, dar unuia dintre cei ce jucau pichet[27] la lumina lămpii de ulei puţin îi păsa de ora târzie:

— Schelet, eşti rubicon[28], spuse căpitanul Hamilton

---

[26] Unitate veche de măsură a lungimii valorând 27,07 mm. (n. trad)
[27] Joc de cărţi de origine franceză (n. trad.)
[28] Expresie folosită la jocul de pichet semnificând pierderea partidei de către unul dintre jucători (n. trad.)

cu satisfacţie, totalizând punctele.

Faţa lui Tibbetts era ca o mască.

— Să mai facem o partidă, bătrâne Ham. Dar, bătrânul meu drag ofiţer, înainte de a începe, dacă nu te deranjează, te rog să-ţi sufleci mânecile.

— Ce naiba vrei să spui, Schelet, replică superiorul său, indignat.

— Nimic, domnule. E vorba doar de o simplă precauţie, bătrâne. De la orele zece de când jucăm ai în permanenţă toţi aşii şi toţi popii. Hai să jucăm cinstit, domnule, tot ce te rog este să-ţi sufleci manşetele de la haină.

Hamilton îl fixă cu un aer glacial şi împărţi cărţile. Începea să-l agaseze Schelet ce-şi potrivea necontenit monoclul, cu privirile aţintite mereu asupra mâinilor sale, în timp ce împărţea cărţile, astfel că este uşor de înţeles pentru ce căpitanul Hamilton a putut să se încurce la un moment dat, dându-şi o carte în plus.

— Ah! interveni Schelet, cu subînţeles. Alege-ţi cărţile care-ţi convin. Nu te jena de mine.

— Schelet, mă insulţi! tună celălalt.

Schelet îşi privi cărţile cu un surâs insinuant.

— Cred că s-a strecurat o greşeală, bătrâne speculant. Mi-a ajuns şi mie în mână un as. N-ai vrea să împarţi din nou cărţile?

Hamilton nu răspunse. Continuă jocul, marcând o sută patruzeci de puncte şi făcându-şi praf adversarul, care-şi aruncase asul greşit.

— Eu fac cărţile acum? întrebă excesiv de politicos Schelet.

— Dacă vrei.

Hamilton fu cât se poate de sec.

— Nu spun nimic, dragă domnule, ceea ce nu înseamnă că nu gândesc, spuse Schelet, ridicându-şi

cărţile.

— Până acum n-am avut prilejul să-mi dau seama, observă celălalt.

Când veni rândul său să împartă cărţile, se prefăcu că nu-l vede pe Schelet aplecându-se să se uite pe sub masă şi nu remarcă nici faptul că inepuizabilul său partener pipăie cu buricul degetelor dosul cărţilor de joc pentru a vedea dacă nu sunt însemnate cu înţepături invizibile.

— Şansa e şansă, dragă domnule şi frate de arme, spuse Schelet, examinându-şi cărţile de joc, iar jocul e joc, dar necazul e cu împărţirea acestora.

Se uită încă o dată cu atenţie la cărţile pe care le avea în mână, încruntându-se.

— Iartă-mă bătrâne Ham, dar parcă n-ar fi acelaşi pachet. Hamilton aruncă furios cărţile.

— Ascultă Schelet, şuieră el printre dinţi, dacă insinuezi cumva că trişez, să ştii că îţi crap capul.

— Singura parte din întregul meu care nu ar mai fi furată, Ham, bătrâne scamator. Am pierdut aproape patru şilingi în trei ore.

— Pe care niciodată n-ai să-i plăteşti, strigă Hamilton ridicându-se de la masa de joc. Schelet, eşti imposibil. Mâine dimineaţă îţi treci în revistă plutonul la ora şapte, după care începi exerciţiile.

— Urâtă treabă, murmură Schelet, omul ăsta nu numai că mă ruinează, dar se şi lasă dominat de caracterul lui urât. Se foloseşte de blestemata lui de autoritate ca să-mi facă o viață de câine. Eşti mai rău decât Uriah, hittitul[29] cel rău. Vezi Biblia.

A doua zi dimineaţa, Sanders ieşi din micul său birou cu un aer mai preocupat ca de obicei. Între degetul

[29] Hittiţi — Popor antic, menţionat şi în Biblie. (n. trad.)

mare şi cel arătător ţinea o hârtie fină de ţigară, acoperită cu un scris mărunt în caractere arabe. Hamilton îl observă.

— Un porumbel? întrebă el. V-aţi sculat foarte devreme, domnule.

Sanders intră în sala de mese, răsuci robinetul maşinii de cafea şi se aşeză la masă, în faţă cu ceaşca de cafea aburindă.

— Sergentul de serviciu mi-a adus mesajul acesta dis-de-dimineaţă, spuse el. Micul mesager era urmărit de un şoim, dar a avut şansa să scape. Unde este Schelet?

Hamilton privi într-o parte. De acolo de unde se afla, putea să zărească prin fereastra sălii câmpul de instrucţie, pe care o grupă de douăzeci de oameni executau exerciţii militare. Locotenentul Tibbetts, în pantaloni albi, cămaşă de sport şi cască colonială pe cap, dădea comenzile. I se auzea vocea ascuţită. Limbajul folosit era un curios amestec de arabă, bomongo şi engleză.

— O, copil de părinţi împiedicaţi, aşa te-am învăţat eu? Lighioane caraghioase. Când spun *unu,* îţi propteşti amândouă mâinile deasupra fundului şi îndoi genunchii. Nu ca o babă cu scârţâieli şi gemete, ci ca o antilopă tânără. Cerul să te amuţească, Abdul, lepră bătrână, încetează să mai ţopăi atâta, lasă-te pe vine şi suge-ţi burta... Oh! Ko, eşti ca o bătrână vacă proastă. Drepţi! Culcat!...

— Schelet pare foarte ocupat, spuse Sanders.

— Schelet trebuie *pus pe roate*, răspunse Hamilton pe un ton afectat. Din când în când este bine să fie pus la punct. Nu pot să-i permit să insinueze că trişez şi în acelaşi timp să-mi păstrez respectul pentru mine însumi. Am jucat ieri seară pichet cu el şi trebuie să recunosc că nu a avut carte. Mi-a cerut să-mi suflec manşetele de la haină şi mi-am spus că merge puţin prea departe, dar când...

Hamilton povesti în amănunt tot ce se întâmplase şi, cu toate că Sanders nu avea nici un chef de râs, reuşi totuşi să-i descreţească fruntea.

— Am fost foarte nemulţumit de Schelet, spuse căpitanul, dar râzând.

Obiectul nemulţumirii sale intră în sala de mese să-şi ia micul dejun. Era cam ţeapăn, pentru a nu spune chiar distant.

— ’ziua, Schelet.

Hamilton manifesta o stare de spirit împăciuitoare.

— ’ziua, domnule. Schelet salută, luând poziţie. Exerciţiul s-a încheiat.

— Hai, nu te mai ţine aşa înţepat. Trebuie să recunoşti că ai fost jignitor.

Schelet cu ceaşca într-o mână, salută cu cealaltă.

— Orice plângere, domnule, trebuie înaintată comandantului şef, domnule. Voi fi fericit să răspund la orice scrisoare pe care mi-o veţi adresa, dar, vă rog să mă scuzaţi, domnule, nu vom schimba nici glume nici înţepături între noi.

— Schelet, o să te trimit să culegi taxele de la pigmeii din Iguri, curmă Sanders discuţia dintre cei doi. Vei pleca cu *Wiggle,* dar nu coborî de pe vas. Dacă nu se întâmplă nimic anormal, mi-ar place să-l întâlneşti pe şeful lor. În mod special ţin să iei contact cu un oarecare K’belu. Evită orice incident, nu ar fi exclus să ne trezim cu o grămadă de necazuri pe cap. Ai grijă să fiţi bine pregătiţi, cu o rezervă suficientă de cartuşe, ca să puteţi riposta atâta vreme cât brusa nu se va afla în spatele vostru.

— Nu este exclus ca ei să-şi facă jocul... începu Hamilton, dar subordonatul său îl opri cu un gest.

— Vă rog să renunţaţi la viciul dumneavoastră favorit, stimate domn, spuse el cu aroganţă. Şi, de altfel, eu am încetat să mai joc.

— Nu sunt foarte sigur, observă liniştit Sanders. Aş fi foarte mulţumit să te văd întorcându-te, cu sau fără taxe adunate.

În inima marii păduri se născuse un *cala-cala,* un copilaş mic de tot, cu o piele gri-cafenie, căruia părinţii săi îi spuseră K’belu, adică şoricelul oacheş. Locul lui de naştere a fost un cuib suspendat între două crăci ale unui stejar imens. Părinţii aparţineau celui mai mărunt tip de pigmei, care trăiau izolaţi printre arbori, încrengătura în care-şi făcuseră sălaşul era atât de largă, încât încăpuse acolo coliba cu pereţi şi acoperiş de ierburi împletite, ce se întreţeseau cu ramurile proteguitoare, făcând căsuţa impermeabilă. Acolo băieţaşul a crescut, a gândit, a mâncat şi a fost bătut, acolo a învăţat să cunoască ierburile şi să deosebească plantele care dau otravă. Apoi, când a sosit timpul, a pornit în urma micuţului său tată, la vânătoare.

În ţara Iguri trăia un misionar foarte întreprinzător, care-şi petrecuse întreaga viaţă studiind oamenii din brusă, sau *bushmen*-ii, mai întâi în partea sudică a Africii Centrale, apoi în zona de vest a acesteia. Îi iubea pe omuleţii aceştia, fiind convins că erau primii oameni creaţi de bunul Dumnezeu. K’belu l-a cunoscut în primii ani ai vieţii. Omul lui Dumnezeu avea o casă în marginea pădurii. În jurul casei se îngrijise să crească câţiva bananieri, pentru a putea lăsa să i se fure bananele. Oamenii continuară să fure chiar şi după ce şi-au dat seama că pot să le capete dacă le cer, dar pentru ei părea mult mai puţin complicat să le fure. Într-o zi, acest om al lui Dumnezeu, care se numea părintele Matei, îl surprinse pe K’belu asupra faptului şi alergă după el să-l prindă, dovedind o surprinzătoare agilitate, fiindcă de felul lui era solid şi, în plus, lunga sutană cafenie a ordinului său

religios îl încurca la fugă. Părintele Matei nu îl omorî pe K’belu, nu îi scoase nici ochii, nu îl muşcă de inimă, pe scurt, nu îi făcu nimic din tot ceea ce se pune pe seama misionarilor. Dimpotrivă, luă cu el copilul care se zbătea din toate puterile, îi dădu să bea lapte de capră şi îi mai dădu şi un braţ de banane, atât cât micuţul K’belu putu să ducă. Mai târziu, când acesta reveni, timid şi neîncrezător, îi arătă câteva semne diabolice, cum ar fi literele A, B şi C. La zece ani, K’belu învăţase să citească limba bomongo, care este limba vorbită în zona marilor păduri, amestecată cu câteva cuvinte vechi din dialectul vorbit doar de către pigmei.

Misionarul a murit la scurt timp, de o boală tropicală necunoscută. K’belu s-a dus, în noaptea când misionarul a murit, în casa acestuia şi a luat de acolo toate cărţile pe care a putut să le adune. Mai târziu, după moartea tatălui său, la venerabila vârstă de treizeci şi şase de ani[30], copilul a plecat în satul cel mai apropiat, încărcat cu săgeţile otrăvite ce aparţinuseră tatălui său şi cu cărţile luate de la misionar. Şeful acelei minuscule comunităţi i-a dat o colibă în schimbul săgeţilor.

După câtva timp, atunci când noul venit şi-a dovedit superioritatea – era capabil să citească tot felul de cărţi acoperite de acele semne diabolice, la fel ca şi părintele Matei – şeful comunităţii s-a sfătuit cu nevasta şi apoi a venit să stea de vorbă cu el.

— Am o fiică, Asabo, este o femeie uimitoare, reuşeşte să scoată dintr-un trunchi de copac nişte zgomote misterioase. Cel care a învăţat-o a fost M’gliki, un bătrân din tribul N’gombi, cel ce s-a îmbolnăvit şi a murit atunci când fluviul s-a revărsat şi pădurea s-a umplut de peşti. Îţi dau ţie această femeie pentru zece suliţe şi atâta

[30] Pigmeii trăiesc puţin; cei care depăşesc treizeci de ani sunt consideraţi bătrâni. (n. ed.)

sare cât poate ţine un om în palmele sale.

— Nu am nici săgeţi şi nici sare, răspunse K’belu mândru, dar sunt de acord s-o iau pe această femeie, fiindcă sunt un bărbat care vrea să aibă copii.

La vremea aceea avea cincisprezece ani, vârsta de însurătoare; tatăl consimţi şi plăti toate cheltuielile de nuntă.

Asabo trăi de atunci înainte în coliba soţului şi stăpânului ei, munci pentru el, îi respectă secretele, căci K’belu gândea şi gândea cât e ziua de lungă. În mintea lui exista o anume idee, care nu era încă foarte bine conturată şi pe care, deocamdată, nu o înţelegea prea bine. Era văzut mereu cu capul în cărţi, răsfoind paginile răsucite la colţuri, şi astfel se răspândi zvonul că era însuşi *Ouda. Ouda* este diavolul pigmeilor, el face rău dar tot el împarte şi binele. Singurul zeu pe care pigmeii îl cunosc.

Renumele său crescu, iar ideea prinse rădăcini. Într-o zi el convocă o adunare la care toţi au trebuit să se ducă. Nimeni nu i-a contestat dreptul de a da un astfel de ordin. Pigmeii constituie o democraţie fără mare coeziune şi nu au şefi, în adevăratul înţeles al cuvântului.

— Oameni buni, ascultaţi-mă cu toţii, începu K’belu. Am aflat prin vrăjile mele că noi suntem primii stăpâni ai lumii, datorită micimii noastre. Cine se mai poate căţăra cu atâta uşurinţă în copaci ca noi? De cine se tem alţii mai mult decât de noi? Nimeni nu ne întrece în lume, căci noi suntem stăpânii, iar ceilalţi, sclavii.

Micul popor îl asculta uimit, în timp ce *Ideea* începea să se desluşească puţin în capul lor.

— Popoarele din jurul nostru au un şef peste fiecare trib. Deasupra tuturor se află Sandi şi cei doi fii ai săi. Dacă aceştia ar muri, cine ar fi stăpânul lumii? Bineînţeles cei ce l-au omorât. Dacă apoi ar veni un nou şef cu fiii săi (pe întreg *Teritoriul* se insista asupra acestei înrudiri) şi ar

muri şi ei, şi tot astfel, până când cei atotputernici care i-au trimis pe aceşti oameni albi să facă legea la noi, s-ar sătura şi ar renunţa, ţara ar rămâne cui? Micului popor viclean, care suntem noi.

Ideea părea bună. Trei mii de *bushmen-i* începură astfel să aibă sentimentul unei apartenenţe naţionale.

— După o lună şi un sfert de lună, Sandi va veni să ne ia răşina, cauciucul şi pieile de maimuţă. Sau, dacă nu el, fiul lui cu ochi de argint, ori omul cu voce groasă, care strigă la soldaţi (asta era o identificare difamatorie pentru Hamilton). Or eu, K'belu, *Ouda* al poporului meu, eu vă spun că nu le vom da decât guma lipicioasă rămasă de pe urma omizilor.

Cuvintele sale au fost ascultate în tăcere. Cu toate acestea, un om important din Pădurile Întunecate spuse:

— Ai vorbit bine, K'belu, dar dacă Sandi va veni cu puşca lui micuţă care face *ha-ha-ha*, s-a terminat cu noi.

Tăcu şi se aplecă dintr-o dată înainte, cu pieptul atingându-i genunchii. K'belu, prevăzând o anumită rezistenţă, îl plasase pe unul dintre oamenii săi într-un copac. Un simplu semn şi imediat o săgeată pornise şuierând, străpungându-l pe cel ce vorbise. Opoziţia era redusă la tăcere.

K'belu se retrase şi-i povesti întâmplarea femeii sale.

— O, K'belu, ştiu că tu eşti *Ouda* şi un mare stăpân. Când vei fi rege al lumii voi avea brăţări de aramă la glezne şi voi dormi pe un pat de piei.

Trecu sub tăcere profeţia care o anunţase că va avea trei iubiţi. Vor veni şi aceştia, fără nici o îndoială. În bucuria sa debordantă, împiedică satul să doarmă timp de jumătate de noapte. Toba *lokali* răsună ore întregi, trimiţând în cele patru zări cântecul ei de triumf.

Pentru prima dată, fără îndoială, din timpul

dinastiilor egiptene, *bushmen*-ii s-au supus autorităţii unui şef. Prima grijă a lui K’belu a fost să reunească unităţile răspândite, care trăiau izolate în pădure şi să le organizeze pe sate. Micii oameni au fost nemulţumiţi de această măsură, care aducea atingere libertăţii lor (este poporul cel mai liber din lume), femeile au început să protesteze cu sunete guturale, fiii şi fiicele lor, măsurând cam optsprezece degete de la călcâi în sus, intrară în incinte necunoscute lor până atunci, cu sentimentul precis că acolo aveau să se întâmple tot felul de lucruri nemaipomenite.

K’belu puse să se ridice în centrul celui mai mare dintre sate un fel de palat din ierburi împletite. Acolo îşi aduna consilierii stingheriţi şi stângaci, care până în clipa aceea n-avuseseră habar de *probleme municipale*. Lucrurile se aflau în acest stadiu când, în ultimul pătrar al lunii, Schelet ajunse la locul fixat pentru ridicarea tributului. *Wiggle* aşteptă cea mai mare parte a săptămânii, după care Tibbetts trimise un om să culeagă informaţii. Emisarul se născuse în regiunea Isisi, îi cunoştea pe pigmei şi vorbea limba lor. Trecură trei zile. În timpul ultimei nopţi, un soldat îl sculă pe Schelet.

— Stăpâne, am auzit zgomote ciudate pe mal, în apropiere de vas.

Schelet îşi trase cizmele sale moi, care-l apărau de ţânţari, peste pantalonii de pijama şi ieşi pe punte să asculte. Noaptea înstelată era liniştită, nu se auzea nici un zgomot, afară de cel produs de izbirea apei de corpul vasului. Nici măcar un strigăt de pasăre nu tulbura liniştea. O stea căzătoare ştergea încet cerul cu o urmă albă.

— Omule, ce fel de zgomote erau? întrebă Schelet încet.

— Zgomot de oameni care merg şi de lucru care cade pe pământ, veni răspunsul.

Schelet înclină capul ascultând cu atenţie. Auzi un gâlgâit în apă, un crocodil care trecea înotând...

Era aproape ora cinci. Şalupa fusese legată de doi arbori de cauciuc şi lanţurile mobile de amaraj erau desfăşurate, în aşa fel încât bordul vasului se afla la o distanţă de vreo douăsprezece picioare de mal, fiind menţinut în această poziţie de curentul apei, care izbea vasul dintr-o parte.

Schelet reveni în cabină, îmbrăcă o manta, îşi luă lanterna şi, de sub pernă, pistolul. Prova fiind partea cea mai apropiată de prundişul malului, înainta fără zgomot până la micul troliu în jurul căruia se înfăşură lanţul de amaraj. Apoi, apăsând brusc pe butonul lanternei, plimbă fascicolul de lumină albă de-a lungul malului. În trecere, lumina scoase la iveală cablul de amaraj întins, şi pe el, căţărându-se, o fiinţă ce semăna cu o maimuţă. Dincolo de ea, malul apei era înţesat cu mici trupuri goale. Schelet stinse imediat lanterna şi se puse la adăpost sub punte, exact în ultimul moment. Pentru că, fără nici o întârziere, asupra vasului se abătu o grindină de săgeţi. Lăsând să treacă valul de săgeţi otrăvite, ridică braţul deasupra punţii şi trase zece focuri în direcţia în care-i zărise.

— Adăpostiţi-vă! zbieră el, auzindu-i pe soldaţi că s-au trezit şi încearcă să iasă pe punte.

Dar nici o altă săgeată nu mai fu trasă şi, de altfel, nici nu se aştepta să urmeze o a doua aversă.

Hoarda tuciurie fugea în acest moment, pentru a se pune la adăpost în hăţiş. Pigmeii nu atacă niciodată când în faţa lor se află arme de foc.

Ziua veni dintr-odată, şi odată cu ea un vacarm asurzitor răsună cu putere, ca şi cum milioane de păsări ar fi ciripit deodată; ţipetele maimuţelor se adăugară zgomotului. Totul se lumină, vârfurile arborilor scânteiară

în primele raze de soare.

— Dumnezeule mare! exclamă Schelet.

La vreo doisprezece yarzi de malul apei era înfipt în pământ un stâlp de care era legat indigenul pe care-l trimisese cu câtva timp în urmă în pădure, la pigmei. De fapt, Schelet mai curând bănui că este el, în realitate fiind foarte greu de recunoscut.

Privi îndelung obiectul acela groaznic şi dădu apoi ordin ca vasul să se apropie de ţărm. Mitralierele din proră şi pupă luară linia de tragere în tufişurile întunecate, în spatele cărora omuleţii tuciurii stăteau la pândă.

— Debarcă mai mulţi oameni, Achmet, şi îngropaţi-l.

Schelet, la mitraliera din faţă, supraveghea atent activitatea, mai ales fără a pierde din ochi pădurea. După ce treaba a fost terminată, iar oamenii s-au spălat pe mâini, Schelet a ordonat:

— Slăbiţi lanţurile groase.

Pericolul era departe de a fi înlăturat. Înainte de a ajunge la cursul principal al fluviului, trebuiau să parcurgă două mile în inima pădurii, mergând pe un afluent care curgea între două maluri înalte, la o distanţă nu mai mare de douăzeci de yarzi unul de altul. Coamele arborilor aflându-se aproape la nivelul apei, locurile în zona aceea erau foarte potrivite pentru o ambuscadă, fiind suficient să se bareze drumul printr-un arbore pus de-a curmezişul râului. Schelet luă cârma vasului, îndreptându-l pe mijlocul curentului.

— Toată lumea adăpostită, ordonă el şi porni cu toată viteza înainte.

Numai Yoka se afla în preajma lui.

— Pleacă de-aici, Yoka! ordonă Schelet.

— Stăpâne, asta e moarte curată, răspunse bravul Yoka, omuleţii ne vor aştepta la *Strâmtoare* şi Schelet se

întoarse spre el.

— Adăposteşte-te odată, urlă el, sau pun să te biciuiască până la sânge.

Yoka plecă.

Timp de o oră navigară în zona fără copaci, apoi pădurea se arătă în zare.

Nu se vedea nici un semn de blocare a râului, totul părea mort.

Schelet încetini, fixă timona şi dădu o fugă până în cabina lui, de unde se întoarse cu plapuma veche de puf. Şi-o puse pe cap, după care porni din nou cu viteză maximă, intrând în zona foarte îngustă a râului. În curând ajunse la pădure, în obscuritate, căci ramurile arborilor se uneau deasupra apei într-un fel de boltă deasă.

Buum!

Fundul vasului şterse un mic banc de nisip. Şalupa viră, schimbându-şi uşor direcţia până când ajunse sub malul înalt. Accidentul îi dădu o idee. Menţinu, pe cât era posibil, vasul foarte aproape de malul înalt al râului. Omuleţii nu vor îndrăzni să se arate.

În faţa lui, la două sute de yarzi, zări un arbore mare, înclinat spre luciul apei, aplecându-se din ce în ce mai mult. Cineva lovea cu furie în trunchiul lui. Dacă ar fi reuşit să-l doboare, ramurile lui stufoase ar fi format un obstacol de netrecut. Schelet, hipnotizat, privea într-acolo, uitând de pericol, până când o săgeată şuieră, se izbi de cârmă şi, ricoşând, îi trecu aproape pe lângă ureche. O a doua săgeată întră în plapumă, sfâşiind mătasea veche.

Arborele continua să se încline... Trecu pe sub el exact în momentul în care auzi ramurile pârâind şi ştergându-se de pupa vasului.

— Pffffff, exclamă Schelet. Arborii începeau să se rărească. Îşi aruncă cu năduf plapuma de pe cap. Naiba să-i ia!

Era leoarcă de sudoare şi vlăguit. Ţinuse cârma atât de strâns că palmele-i sângerau.

— Hei! Yoka, strigă el din adâncul plămânilor.

Iar când acesta apăru, îi ceru în araba vorbită pe coastă:

— Adu-mi o cupă de nectar, din acela pe care huriile[31] din Paradis, cu ochi luminoşi, îl toarnă din vasele lor de aur.

— Stăpâne, zise Yoka uşor neliniştit, Domnia Voastră vrea să vorbească despre un whisky cu sifon?...

— Dublu, încheie Schelet, plescăind din buzele uscate.

Triumful său a fost scurt.

Şalupa tocmai dădea un cot al râului, când un copac izolat începu să se aplece, căzând cu zgomot în apă. În aceeaşi clipă pădurea foșnăi de omuleţi şi o ploaie de săgeţi se abătu asupra vasului.

Schelet dădu imediat în marşarier, dar se scurse o veşnicie până când vasul, ascultând de comandă, alunecă înapoi. Pigmeii părăsiseră adăposturile şi alergau de-a lungul malului împădurit. Moartea se afla înaintea şi în urma lui. Deşi săgeţile nu puteau încă să-l ajungă, în curând aceasta avea să se întâmple.

Lăsându-l pe Yoka la cârmă, Schelet se instală în spatele unei mitraliere, al cărui *tac-tac-tac* răsună imediat sub arbori. Ca prin farmec, omuleţii dispărură imediat. Opri vasul şi şalupa intră imediat în derivă, încet, apropiindu-se de zona în care duşmanul părea mai numeros. Examina obstacolul din apă şi inima i se strânse. *Zaire* ar fi putut să treacă cu uşurinţă, dar şalupa, la primul şoc, s-ar fi răsturnat.

Săgeţile plouau mai departe în apă, în curând aveau să ajungă pe puntea vasului.

---

[31] Personaje mitice în religia islamică. (n. trad.)

Se întoarse, fugi în cabină şi zmângăli ceva în grabă pe o hârtie de orez. Yoka îi aduse un porumbel şi scrisoarea fu fixată printr-un elastic de picioruşul porumbelului.

— Întoarce-te acasă, bătrâne norocos, exclamă Schelet, tare mi-ar fi plăcut să te pot urma.

Dădu drumul porumbelului, privindu-l cum se roteşte în cerc, după care, vasul începând să alunece în derivă spre mal, îşi înfundă buzunarele cu gloanţe pentru cele două revolvere, exact în momentul în care primul pigmeu sărea pe puntea şalupei.

— Să mi-i aduceţi vii pe toţi oamenii aceştia, ordonase K’belu, dar mai ales pe tânărul bărbat cu ochiul de argint, fiul lui Sandi.

Din fericire, un singur om a fost omorât în decursul ultimului atac al pigmeilor şi Schelet traversă pădurea în fruntea unui grup de oameni descurajaţi. Ajunseră noaptea în faţa lui *Ouda.*

— Te văd, fiu al lui Sandi, spuse K’belu. Acum ai înţeles că suntem un mare popor, pentru că am învins tunurile tale care fac *ha-ha-ha*, ca şi pe teribilii tăi soldaţi.

Era un pigmeu foarte urât, dar mai puţin decât mica femeie goală care dansa lângă el, pocnindu-şi degetele scurte într-o neînfrânată dezlănţuire de fericire, pentru că patul de piei de animale era foarte aproape, iar primul iubit îi şi aruncase o privire plină de înţeles.

— Oh, nebunule! spuse un soldat. Unde se află cei ce au încercat să reziste guvernului? Nu atârnă ei de copaci până când oasele ajung să le treacă prin funiile de care sunt spânzuraţi?! Sandi ştie unde suntem, va veni şi tu ai să ajungi acolo unde trăiesc umbrele maimuţelor.

— Mănâncă-i inima! strigă Asabo. Dă-mi-l mie pe omul ăsta înalt şi am să fac trei omuleţi din el. Bărbatul o împinse violent.

În momentul acela se auziră de peste tot strigăte ascuţite, sălbatice, mulţimea care-i înconjura se topi şi nu mai rămaseră decât prizonierii, K’belu şi femeia lui. Cu toate acestea, încă nu se vedea nimic. Soldaţii care soseau îşi vopsiseră baionetele în negru, pentru ca lumina să nu fie reflectată de oţelul lor, iar Sandi însuşi, cu capul gol, purta o manta neagră peste hainele sale kaki. Chiar şi Schelet nu îl recunoscu decât atunci când intră în bătaia focului.

— O, K’belu, îl strigă Sanders şi omuleţul se strâmbă de furie. Aşadar, mai întâi îl vei ucide pe Tibbetts, apoi un alt şef şi încă un şef, iar la urmă mă vei ucide pe mine, continuă Sanders cu surâsul lui îngheţat. Omuleţule, ce-ai putea spune acum care să te ajute să nu mori în noaptea asta?

K’belu îşi regăsea încetul cu încetul glasul.

— Stăpâne, cum ai aflat misterele astea?

— Femeile vorbesc, spuse Sanders, cu un aer enigmatic, căutând din priviri mica tobă *lokali* în care Asabo bătuse cu atâta bucurie, ca să aducă la cunoştinţă întregii lumi gloria bărbatului ei.

— Slavă Domnului că mesajul a fost transmis de Asabo de mai multe ori. Achmet l-a auzit în Isisi, şi mi-a trimis un porumbel. Eu aflasem însă dinainte. Hamilton a vrut să vină şi el cu mine, dar cineva trebuia să rămână la Rezidenţă.

— Desigur, domnule, spuse Schelet, cu gândul tot la necazul lui; trebuia să rămână ca să măsluiască afurisitele de cărţi de joc.

5. Sfânta

Sanders vedea trecând, din timp în timp, prin Rezidenţă, bărbaţi şi femei care se dedicaseră binelui aproapelui lor. El nu împărtăşea obişnuitele prejudecăţi ale cercurilor guvernamentale împotriva misionarilor. În acelaşi timp, însă, nici nu-i vedea cu ochi prea buni, deoarece stabileau o nouă autoritate în regiune.

Doamna Albert a sosit într-o bună dimineaţă, fără să se fi anunţat în prealabil. Marele Cartier General transmisese despre ea o documentaţie cât se poate de abundentă. Fiică a unui pair[32] al regatului, onorabila Cynthia Pertwell Albert trăise la vremea ei o. Viaţă destul de aventuroasă.

Cynthia fusese actriţă, Cynthia divorţase, Cynthia scrisese un volum subţire de memorii plin de scandaluri şi, în sfârşit, (ultimă resursă a celor care trăiesc din publicitate) se vorbea că se va călugări. Din nefericire, la timpul acela o altă vedetă mondenă se decisese să intre în mănăstire şi Cynthia dezminţi imediat că ar avea de gând să facă aşa ceva, anunţând că intrase în societatea Misiunilor religioase şi că dorea să-şi consacre de acum înainte întreaga viaţă păgânilor, care trăiau în întunericul necredinţei.

— Da, domnule, spuse Schelet, o cunosc pe bătrâna doamnă. A lăsat în spatele ei o groază de întâmplări, unele mai vesele decât altele, şi, Dumnezeu să mă ierte, trebuie să fii un mare farsor ca după toate astea să mai devii şi misionar.

El nu înţelegea (la fel ca şi Cynthia, la drept vorbind) că în acea inimă exaltată se născuse o mare

[32] Înalt rang nobiliar în Anglia. (n. trad.)

dorinţă de sfinţenie, pe trei sferturi sinceră. Evident, o emoţie atât de nobilă nu se putea menţine fără unele slăbiciuni. Cynthia se vedea deseori ajungând la o stare de perfecţiune, mai presus de orice formă de impulsivitate emoţională, şi se visa urmată de mulţimi de adoratori până când va ajunge icoană (pe care nu şovăia să o plaseze în biserica Westminster). În fine, în timpul momentelor sale de extaz, întrevedea chiar posibilitatea revenirii bisericii sale[33] la Roma, fie doar şi pentru a putea obţine astfel canonizarea sfintei Cynthia, în elanurile ei spirituale se arăta foarte sinceră, ajutată la aceasta de către fondatorul şi prezidentul societăţii Misiunilor, un bătrânel foarte cumsecade, care avea darul să-i facă pe ceilalţi să creadă că erau tot atât de buni ca şi el. Cynthia, este de la sine înţeles, avea şi scăderi.

Sosi aducând cu sine opt cuiere, patru valize şi o trusă de toaletă din piele, îmbrăcată cu o splendidă rochie albă şi având o cască colonială pe cap, ţinută în care fusese fotografiată înainte de a părăsi palatul ei de la Sunningdale. Dar aerul de sfinţenie şi de martiriu anticipate, reproduse în revistele ilustrate mondene, dispărură cu totul atunci când Schelet, ducându-se, cu galanterie, să o ia cu barca de pe vas pentru a o aduce la ţărm, clătină din neîndemânare barca, trântind-o în apă.

— V-aţi arătat cât se poate de stupid, mi-aţi nenorocit rochia, bombăni ea. Oricare alt bărbat m-ar fi dus până la ţărm fără nici o dificultate. Pentru ce, Dumnezeule, v-aţi mai amestecat?

— Moderaţi-vă acuzaţiile, scumpă doamnă misionară, murmură Schelet şocat. Există copii pe-aici.

Nu existau, fireşte, exceptându-l pe însuşi Schelet, dar, după cum remarcă şi acesta ceva mai târziu, ar fi

---

[33] Biserica anglicană, fondată în timpul lui Henric al VIII-lea şi desprinsă din biserica catolică. (n. trad.)

putut să fie.

— Ei bine, cum aţi putut să fiţi atât de neîndemânatic?!

Onorabila Cynthia înţelese că nu-şi juca tocmai cum trebuie rolul şi luă un ton ceva mai blând.

În picioare pe plajă, scuturându-şi rochia udă, era imaginea însăşi a unei sfinte contrariate. Dar, în clipa în care ajunse la Rezidenţă, se dezlănţui:

— Mi se pare, domnule Sanders, că ar fi trebuit să-mi puneţi la dispoziţie o maşină sau orice alt vehicul. A fost extrem de neplăcut să merg pe întinderea asta de nisip şi acest nenorocit de băieţandru, tot timpul cu „bătrână dragă doamnă” şi „scumpa bătrână misionară”... este pur şi simplu intolerabil.

Sanders o privea plin de răbdare. Era destul de drăguţă, cu pudra sa fină şi buzele roşii. Avea trăsături plăcute şi ochi destul de frumoşi. Răspândea în jurul ei o undă slabă de parfum.

— Ce planuri aveţi, doamnă Albert? o întrebă. Mi se pare că urmează să porniţi spre interiorul regiunii ca să preluaţi activitatea doamnei Kleine.

— Nu voi face treaba nimănui. Am să mă alătur acelei doamne, spuse puţin înţepată Cynthia.

— Mă tem că ar trebui să vă ridicaţi la cer, spuse Sanders bine dispus. Doamna Kleine a murit acum trei luni. A avut un accident.

Cynthia păli.

— Nu mi s-a spus nimic, replică ea sufocându-se. Ce accident?

— Pentru a fi mai exact, a fost asasinată, preciza Sanders calm, iar doamna parfumată din faţa lui se sprijini de masă.

— Asasinată? întrebă cu o voce surdă. Sanders aprobă înclinându-şi capul.

— Indigenii din acea zonă sunt destul de primitivi. O iubiseră atât de mult încât, la primul zvon despre plecarea ei, au ucis-o ca să poată astfel păstra sfântul ei trup printre ei; aceasta a fost explicaţia pe care au dat-o.

Mondena misionară de-abia mai putea să vorbească.

— Mi s-a spus că nu există nici un pericol. Dumnezeule mare, nici nu mă gândesc să mă duc în locul acela oribil.

— Cred că ar fi mult mai bine să vă întoarceţi acasă, îi spuse Sanders fără nici un menajament. Există un vapor care trece pe aici lunea viitoare.

— Categoric nu, îl opri onorabila Cynthia.

Să se întoarcă! Ce idee!! Să ajungă de râsul unor persoane ca Julie Hawthill, care s-a fotografiat în veşmântul atât de elegant de călugăriţă şi care se află încă la mănăstire (probabil că şi-a făcut toate aranjamentele ca să stea acolo trei luni), să fie obligată să-i braveze pe toţi nesuferiţii de gazetari, ca şi pe oricare altă persoană care, întâlnind-o în Ascot[34], ar interpela-o cu perfidie: *Hallo!* Cynthia! Credeam că te-au mâncat canibalii!... Nu, categoric, aşa ceva nu era posibil.

— Trebuie să fie un loc pe undeva în care să pot rămâne, devotându-mă operelor caritabile. Domnul Bilberry mi-a spus că Misiunea are un post la... cum îi spune, ceva care începe cu „I”.

— Isisi? sugeră cu bunăvoinţă Sanders. Da, mi se pare că misionarii au acolo o mică reşedinţă. Să încerc să aranjez lucrul acesta.

Triburile din Isisi erau liniştite în perioada aceea – în afară de Fantomele Galbene – pe care, deocamdată, Sanders nu le lua în serios. Drept urmare, îl trimise pe

---

[34] Locul desfăşurării unor curse de cai în apropiere de Londra, prilej monden de întâlniri. (n. trad.)

Schelet, cu vasul *Wiggle,* în recunoaştere, iar noutăţile pe care acesta i le raportă fură satisfăcătoare.

Misionarul aflat în acest post era pe punctul de a porni într-una din lungile sale călătorii în inima pădurii tropicale, urmând să absenteze, împreună cu soţia lui, timp de trei luni. În acest interval avea să pună la dispoziţia Cynthiei căsuţa sa confortabilă, precum şi pe adjuncţii şi interpreţii săi laici. Îi trimise o lungă epistolă, plină de cuvinte care începeau cu literă mare, cum ar fi *Credinţă*, *Sacrificiu*, *Milă* şi *Glorie*. Cynthia reciti de două ori epistola ca să încerce să-şi dea seama dacă în casa care-i fusese oferită exista sau nu o cameră de baie.

Schelet o conduse la locul ei de muncă.

— Iată ce aveţi de făcut, scumpă bătrână domnişoară, printre altele: să evitaţi, pe cât posibil, ca ţânţarii să vă înţepe pe picioare, să luaţi o mică gură de whisky şi să vă păstraţi drăguţul dumneavoastră tupeu.

— Mi-ar place să mă scutiţi de acest *scumpă bătrână domnişoară.* Mi se pare o mare impertinenţă.

— Îmi pare rău, bătrână dragă misionară, murmură prudent Schelet.

Cynthiei nu-i plăcu locuinţa, deşi împrejurimile i se părură delicioase. Petrecu două zile fotografiind satul, apoi îi ceru unui predicator laic indigen să o fotografieze pe ea, înconjurată de o mulţime de copii din sat, goi puşcă şi răspândind în jurul lor un miros cu totul specific.

Nopţile erau tot ceea ce se putea închipui mai rău. În timpul zilei, Cynthia se putea distra cu aparatul ei de fotografiat şi putea să citească biblia în bisericuţa cu acoperiş de paie, dar nopţile erau îngrozitor de întunecoase şi tăcute. Fără a mai vorbi de femeia neagră, creştină, care dormea într-o cameră alăturată şi vorbea în somn, visând la iubitul ei, un oarecare M’gara, pescar din Akasaka. Din fericire, Cynthia nu vorbea dialectul bomogo

şi astfel n-a fost pusă în situaţia de a afla că scandalurile mondene din Mayfair[35] au multe lucruri în comun cu cele de pe malul fluviului, cunoscând că M'gara era căsătorit şi dovedea, în general, o lipsă de ţinută.

Un punct de interes apăru în momentul în care, începând să se plictisească tare, făcu cunoştinţă cu Osaku, fiul unui mare vraci, cu care a avut şi o discuţie interesantă, Osaku însuşi fiind familiarizat cu magia şi necromanţia. *„Un sălbatic cu un aer foarte nobil",* îl descria Cynthia în prima scrisoare pe care o trimisese acasă. *„Şi cât se poate de gentil. I-am dat un săpun, unul din acelea pe care le-am cumpărat la Paris de la Pinier, iar acum nu se mai dezlipeşte de mine. Sanders l-a tratat, cel puţin în aparenţă, oribil, ameninţându-l că-l va spânzura şi chiar l-a omorât pe tatăl lui. Draga mea, toţi aceşti indigeni mă adoră, pur şi simplu. Îmi spun Mămică, şi mă simt foarte fericită. În cocioaba asta mizerabilă am o baie infamă, dar patul este confortabil. Mă întorc acasă, în concediu, peste trei luni."*

Sanders, este adevărat, îl ameninţase pe Osaku şi îl maltratase pe autorul vieţii acestuia, un vraci faimos la vremea lui.

Vracii din Teritorii nu sunt deloc de neglijat. La început, când Sanders a preluat funcţia de comisar, aceşti *Oameni-Diavoli* au organizat un fel de convenţie. S-au adunat, la lumina lunii noi, în *Insula Craniilor,* nu departe de eleşteul *Apei Negre* şi, de acolo, i-au trimis un mesaj lui Sanders, cerându-i tributul pe care-l impunea înălţimea lor, pentru că în timpurile acelea, fiind oameni foarte importanţi, îi ţineau sub puterea lor pe căpetenii şi pe regi. Sanders le-a trimis tributul. O funie lungă, cu un laţ trecut printr-o butonieră de piele. Iar emisarul său le-a transmis că funia va fi agăţată într-un loc anume de o ramură de

[35] Cartier din Londra. (n. trad.)

copac. Cei ce vor dori tributul sunt invitaţi să-l aştepte acolo la prima oră a nopţii. Când Sanders a ajuns, locul era pustiu, iar funia se legăna în vântul nopţii, deasupra cenuşii stinse, rămase de la focul pe care-l făcuseră.

Aceşti oameni devin, adesea, vraci în temeiul unui drept ereditar, dacă nu sunt doar nişte sărmani nebuni care aud voci misterioase, ori dobândesc acest rang prin viclenie, aşa cum se întâmplase cu Cheku din Isisi, tatăl lui Osaku. Ei practică ritualuri secrete, în pădure, înrolând apoi recruţi pentru *Leoparzi,* cea mai periculoasă dintre societăţile secrete. La lichidarea acesteia, Cheku a devenit agentul *Fantomelor Galbene,* societate originară din Nigeria şi deosebindu-se de *Leoparzi* prin felul său de a ucide.

Bosambo, căpetenia tribului Ochori, jignise grav *Fantomele* dând buzna peste ei în timpul unei şedinţe şi fusese condamnat la moarte. În timpul nopţii, pe când dormea, doi oameni din neamul Isisi veniră pe nesimţite dinspre fluviu, aducând cu ei un bulgăre mare de argilă, bine frământat. Se strecurară ca două umbre în coliba sa, cel mai puternic dintre ei îi aplică lutul pe faţă, în timp ce al doilea se aşeza cu toată greutatea pe picioarele lui. În mod normal Bosambo ar fi trebuit să moară după două minute, dar era puternic cât zece.

Afară, la lumina focului, Bosambo îi judecă pe asasini:

— Să fie duşi înapoi, în ţara lor.

Patru oameni din garda sa personală îi urcară pe prizonieri în luntrea cu care veniseră şi vâslind i-au dus până în dreptul unui loc adânc din albia fluviului. Le-au atârnat de glezne bolovani grei de piatră, iar în noaptea aceea două noi umbre au apărut în *Munţii Spiritelor,* acolo unde sălăşluiesc sufletele morţilor.

Vestea a ajuns până la urechile lui Sandi, care porni spre nord, călătorind zi şi noapte. A avut o scurtă întrevedere cu Bosambo, dar oprirea sa în satul lui Cheku a durat mai mult şi a fost mai neplăcută.

Zi după zi, aşezat în coliba tratativelor, el depista *Fantomele.* Noapte după noapte trei focuri au ars la picioarele colibei unde-şi stabilise scaunul de cercetare şi judecată. Apoi îl arătă cu degetul pe vraci şi acesta a fost sfârşitul lui Cheku.

Lui Osaku, fiul şi urmaşul acestuia, Sanders îi vorbi aşa:

— Mă întorc în casa mea frumoasă de pe malul *Râului,* iar tu rămâi în viaţă aici. Ia aminte la acest proverb din ţinutul *Râului,* pe care toţi îl cunosc şi tu mai bine decât oricare: „Cei care nu mişcă, nu pot călca în spini.”. Fii atent cum mergi, Osaku, dacă nu vrei s-o iei pe urma tatălui tău.

Timp de un an, Osaku, fiul lui Cheku, a fost precaut. Se ocupa de preziceri, dar asta nu făcea rău nimănui. Sanders a aflat că unele din miracolele prezise s-au îndeplinit, că bancuri mari de peşti a căror poziţie fusese indicată de el au fost descoperite de pescari, că fiii promişi s-au născut, că furtuni anunţate au venit la timpul şi locul indicate. Sanders nu a intervenit decât atunci când Osaku a prezis moartea cuiva şi aceasta s-a produs.

Din dispoziţia lui, Osaku s-a prezentat în faţa sa în satul K’forio, unde Sanders prezida nişte tratative de căsătorie, iar atunci când băiatul frumos şi înalt se află înaintea lui, comisarul i-a spus:

— O, prezicătorule! Te văd. Lasă-l pe Sandi, care este tatăl şi mama ta, să privească, cu înţelepciune, în ziua de mâine. Te văd, Osaku, într-o oarecare zi vei prezice moartea duşmanului tău şi iată! Acesta va fi mort a doua zi. Dar nici nu va ajunge să se lase noaptea

următoare şi Tibbetts va fi aici cu soldaţii lui. Osaku va fi dus în adâncul pădurii, acolo unde trăiesc numai maimuţele, şi îl vor spânzura în locul acela, atârnându-l de gât, aşa cum au făcut cu tatăl său. Prezic bine sau nu, Osaku?

Osaku mişcă din picioare, agitându-şi degetele, apoi plecă, urându-l din adâncul inimii pe omul cu ochi albaştri fioroşi. Timp de două luni reflectă la ce avea de făcut, apoi, după trecerea acestui timp, împrumută de la şeful şi prietenul său o jumătate de duzină de vâslaşi şi porni pe râu spre Marele Cartier General. Aceasta se petrecea cu trei zile înainte de sosirea Cynthiei.

— Stăpâne, spuse vraciul, m-am gândit la multe lucruri ciudate. Tu eşti tatăl şi mama poporului tău, tu ne duci în braţele tale şi ne faci fericiţi. Or, stăpâne, diavolii m-au înzestrat pe mine cu un dar. Ochii mei văd tot ceea ce vine odată cu Soarele. Şi pentru că te iubesc, o Sandi! Le voi spune tuturor care mă ascultă şi cred în vorbele mele cât eşti de frumos. Le voi mai spune că dacă sunt oameni buni, dacă plătesc ceea ce datorează şi nu-şi fură unii altora suliţele, vor fi foarte fericiţi, recoltele lor vor fi bune, iar peştii se vor înmulţi în apele lor.

— Acestea sunt cuvinte foarte înţelepte, spuse Sanders, aşteptând urmarea.

— Dar, stăpâne, din asta Osaku nu va avea nici un folos, pentru că oamenii nu oferă daruri bogate pentru plăceri care sunt la îndemâna tuturor. De aceea, eu te rog, Sandi, lasă-mi mie toate taxele şi dăruieşte-mi cadouri din pânză şi alte lucruri minunate care...

— Întoarce-te în satul tău, Osaku, îl întrerupse Sanders posomorât. Eu răsplătesc nu *dând,* ci *neluând.* Aşa fac guvernele. Prin faptul că te-am lăsat în viaţă şi nu ai lanţuri la picioare te-am răsplătit îndeajuns. Întrevederea s-a terminat.

Sanders îi acordă un răstimp de două zile până la plecare pentru ca vâslaşii să se odihnească, iar în acest timp mintea lui Osaku pregătea răzbunarea. În mod special deveni interesat de preocupările bizare ale unui lungan de locotenent, care avea o sticlă strălucitoare în ochi[36] şi care trecea drept fiu al lui Sandi. În fiecare dimineaţă, după ce se scălda, ieşea pe prundişul râului şi urmărea progresele unui mic animal. În nisipul cald, descoperise un fel de ou mare de o formă foarte curioasă.

Într-o dimineaţă, în timp ce Tibbetts turna deasupra oului nisip cald, oul se crăpă şi din lăuntrul lui îşi făcu apariţia un minuscul botişor galben. Ca hipnotizat, Tibbetts urmări strecurându-se afară un fel de şopârlă, care rămase întinsă sub razele calde ale soarelui, cu trupul palpitând puternic.

Se aplecă şi ridică grijuliu micul animal, punându-l în batistă.

Se zvârcolea încet, dar locotenentul îşi duse triumfal progenitura la Rezidenţă, depunând-o în faţa superiorului său.

— Bazil a sosit. E băiat.

Căpitanul Hamilton privi şi se înfioră.

— Ia de pe masă spurcăciunea asta. Doamne! Un crocodil la micul dejun!

— Dragă bătrâne Ham, vorbi Schelet cu mare seriozitate, nu trebuie să dispreţuieşti acest umil *croco*. Are ceva omenesc în el, bătrâne Ham, la fel ca tine. Bazil va demonstra că, printr-o îngrijire atentă şi tandră, chiar un drăguţ bătrân sirian...

— Saurian[37] este cuvântul potrivit...

— ... mă rog, fie, poate să se ataşeze de patronul său. Bazil va merge după mine, mă va urma peste tot.

---

[36] „Ochiul de argint” al lui Tibbetts, monoclul. (n. trad.)

[37] Ordinul saurienilor – Reptilele. (n. trad.)

Noaptea va dormi în faţa uşii mele, Ham. Acest tânăr... ei, trezeşte-te!

Mica reptilă zăcea nemişcată, aproape că nu-ţi dădeai seama dacă mai respira.

— Ai nişte rachiu, dragă bătrâne domn, ceru Schelet alarmat.

— Îneacă-l, răspunse insensibil Hamilton. Dacă vrei să-l readuci la viaţă, cântă-i ceva... unul din cântecele tale de leagăn...

Schelet apucă cana cu lapte şi o vărsă într-o farfurie, stropind de jur împrejur. Bagă botişorul ascuţit al crocodilului muribund în lichidul alb. Crocodilul se zbătu, deschise gura, scoase un sunet ascuţit şi, cu o mişcare de cap bruscă, apucă degetul lui Schelet între două şiruri de dinţi mici, ascuţiţi ca nişte ace.

— Auuu, urlă Schelet. Afurisită viperă mică. Cară-te...

Scutură mâna şi minusculul animal căzu pe masă, în faţa lui Schelet, cu gura deschisă, respirând cât se poate de normal.

— Să fiu al naibii, bătrâne drag Ham, să muşti mâna care-ţi dă să mănânci! Bătrână insectă rea. La râu cu tine!

— Crezi că te-ar deranja, Schelet, dacă n-ai folosi cleştele de zahăr pentru a-ţi plimba crocodilul?

— M-a muşcat la sânge, bătrâne drag domn. Schelet fierbea de indignare. După tot ce-am făcut pentru el.

— S-a înecat? întrebă Hamilton cu privirea adâncită într-un jurnal vechi de o lună, pe care-l citea.

— Nu, domnule, afurisitul de animal a început să înoate ca... o broască, domnule. Sper că va avea mari neplăceri.

Osaku fusese martorul aruncării crocodilului. Stând

pe vine, împreună cu vâslaşii, pe marginea râului, văzuse micuţul trup căzând în râu şi în mintea lui începu să încolţească o idee. În definitiv ce este profeţia dacă nu inspiraţie? Iar inspiraţia, ce altceva decât relaţia automată de la cauză la efect? În momentul acela exista un crocodil în plus în râu, o formă insidioasă, suplimentară care, strecurându-se cu perfidie, va face să cadă în apă femeile, sosite dimineaţă la râu să-şi umple ulcioarele. După plecarea lui Osaku, zvonuri neliniştitoare începură să circule de-a lungul râului. Osaku prezisese, iar *Fantomele Galbene* se arătaseră la triburile Akasavas şi Isisi.

El prevedea acum ploi torenţiale, cerul avea să reverse torente de apă timp de trei zile, după care vor înceta. Apoi, la vremea lunii noi, va fi un potop, lumea va fi acoperită cu apă, din care vor ieşi o mulţime de crocodili, acoperind pământul cu totul. Nu le vor scăpa nici maimuţele din copaci şi nici chiar păsările care zboară. Iar toate acestea se vor întâmpla pentru că Sandi ura potopul şi umpluse râul cu *monştri galbeni care latră noaptea*.

Sanders află ce se vorbea. Încărcă cu lemne toată partea din faţă a vaporului *Zaire,* ţinând motorul sub presiune, gata de plecare.

— Totul din cauza ta, reflectă cu amărăciune Hamilton, din cauza nenorocitei tale de experienţe cu clocirea oului de crocodil. Schelet închise ochii răbdător.

— Fii drept, bătrâne drag Ham, îl rugă el. Eu sunt cel care a clocit ploaia, te întreb, bătrâne drag Solomon[38]? Hai, fii cinstit. Nu puneţi totul în cârca bătrânului Schelet. Bazil a fost o dezamăgire, recunosc, este un lucru care se întâmpla în toate familiile, bătrâne drag căpitan.

— Nu aş fi surprins, spuse Sanders gânditor, ca la baza acestei agitaţii să se afle scârba aia de mic crocodil

---

[38] Aluzie la înţeleptul rege Solomon despre care se vorbeşte în Biblie. (n. trad.)

al tău. Ceea ce putem face este să nu ne lăsăm ameţiţi, sperând că nu va fi nici un miracol, iar dacă totuşi acesta se va produce, să nu ia amploare. Până atunci, pregătiţi-vă s-o aduceţi aici pe biata doamnă Albert de la Isisi.

— La ce miracol vă aşteptaţi, domnule? întrebă Hamilton surprins.

— Crocodilii, răspunse Sanders laconic. O coincidenţă foarte curioasă. Bosambo mi-a comunicat azi-dimineaţă că toate golfurile fluviului din zona tribului Ochori par pline de crocodili.

Hamilton îl privi. Schelet se prăbuşi pe un scaun.

— Nu Bazil, spuse el fără vlagă. Micul Bazil nu a avut timpul să-şi întemeieze o familie.

— S-a mai întâmplat o dată, acum doisprezece ani, aşa cum este consemnat în rapoartele Rezidenţei. Oficiul colonial de zoologie are o teorie potrivit căreia ar exista o specie de crocodili care se îngroapă în mâl şi nu-şi fac apariţia decât o dată la fiecare lună albastră. Eu însumi am prins câţiva crocodili din această specie, aflaţi la vreo douăsprezece picioare sub sol, şi care au părut foarte contrariaţi de faptul că au fost treziţi.

Fenomenul de care Sanders se temuse s-a produs chiar în acea noapte şi chiar la porţile Rezidenţei. Era ora două dimineaţa, luna lumina cu intermitenţă, când Abdulla, santinela de pază, a văzut ceva ca o umbră înaintând pe terenul de exerciţii. Strigă tare: Stai! La auzul vocii acestuia, forma întrezărită se opri, iar santinela se gândi că fusese umbra unui norişor, proiectată de lumina lunii. Cu toate acestea, forma reîncepu să avanseze către el şi o dată cu aceasta simţi în nări un iz slab de mosc. Trase imediat. Sanders auzi focul de armă şi ieşi pe peronul Rezidenţei, cu revolverul în mână. Îl auzi pe Schelet strigând ceva din pridvorul cabanei sale, dar era prea departe pentru a înţelege ce spune.

— Ce s-a întâmplat, domnule?

Hamilton, alături de comisar, îşi ţinea puşca sub braţ.

— Mi s-a părut că am auzit un foc de armă. Ceva nu e în regulă, îl auzi pe Schelet?

O exclamaţie răguşită de spaimă ajunse în acel moment până la urechile lor, apoi, din direcţia cabanei lui Schelet, urmară sunetele sacadate ale unui revolver.

— Dumnezeule mare! Priveşte! exclamă gâfâind Sanders.

O spărtură în nori trimise un val de lumină pe terenul de exerciţii. Numără trei, patru, cinci crocodili care se târau cu vioiciune spre lumină. Hamilton trase un foc de armă şi unul dintre ei tremură într-o mişcare convulsivă, scoase un ţipăt de durere, se mai târî puţin, după care înţepeni. În momentul acela, cel mai mare dintre ei făcu o cotitură bruscă, îndreptându-se spre treptele Rezidenţei, cu o repeziciune de necrezut. Hamilton şi Sanders traseră deodată, mai traseră încă o dată, fără rezultat aparent. Cea de-a treia împuşcătură a avut efect doar atunci când capul lung al reptilei se ridică spre peron.

— Să mă ierte Dumnezeu, şopti Hamilton.

Toate cabanele erau luminate. Santinelele trăgeau asupra unor ţinte care nu se vedeau. Împingând un cartuş în magazia armei, Hamilton o luă la fugă spre cabana lui Schelet. Îl găsi zăcând, nemişcat, pe pământ, şi-l crezu mort în primul moment, apoi crezu că are piciorul fracturat. Doi soldaţi l-au transportat la Rezidenţă unde l-au întins pe jos.

— Diavolul de animal i-a dat o lovitură cu coada, spuse Hamilton, încercând să-i strecoare câteva înghiţituri de apă printre dinţii puternic strânşi.

Schelet deschise ochii.

— Nu Bazil, murmură el. Sărmanul micuţ, Bazil...

—Scoală-te odată, crescător de pui, bombăni Hamilton.

Schelet se ridică în capul oaselor, îşi frecă piciorul şi se uită în jurul lui.

— Nu era Bazil, declară el solemn. Vreau să fac o declaraţie înainte de a muri, bătrâne drag domn, pentru a-l pune la adăpost pe bietul Bazil de orice răspundere...

Îi trebui un sfert de oră să-şi revină şi nici după aceea nu a fost capabil să dea vreo explicaţie. Îşi amintea că a auzit un foc de armă, s-a repezit afară. Văzuse în faţa lui scânteind doi ochi îngrozitori şi descărcase arma. Ce s-a întâmplat mai departe, nu ştia.

La revărsatul zorilor sosiră trei bărci din satele vecine, aducând cu ele veşti proaste despre diverse dezastre şi morţi. Colibe invadate, femei, copii, bătrâni dispăruţi. Cele mai grave pierderi, însă, pentru comunităţile săteşti, erau cele suferite prin invadarea ţarcurilor unde erau ţinuţi câinii comestibili. Din fericire, în împrejurimile Rezidenţei nu se petrecuse nimic grav.

— Dacă astfel de lucruri s-au întâmplat în zona noastră, ce trebuie să fie în susul râului!

Vasul *Zaire* porni la drum la orele unsprezece. Fluviul era pustiu, nu se zărea nici o ambarcaţiune pe el. Vaporul înainta încet. Merse întreaga noapte, oprindu-se doar pentru a încărca nişte combustibil lemnos în satul I’gebi. Acolo, Sanders începu să-şi dea seama de întinderea dezastrului.

Satul ajunsese o ruină, de-abia dacă se mai ţinea pe picioare ici-colo o colibă. În noaptea care trecuse, i-a povestit un şef local, tremurând, *toţi crocodilii din lume* ieşiseră din apă şi nu putea să spună care au fost, în întregime, ravagiile produse, fiindcă oamenii din sat, în afară de fiul său, se refugiaseră în păduri.

Pierderile erau foarte grele. El relată întâmplări îngrozitoare, în timp ce Sanders îl asculta cu o aparentă impasibilitate. Termină de încărcat lemnele şi-şi continuă drumul în susul râului.

Aflaţi la prova vasului, şase soldaţi trăgeau în orice crocodil pe care-l vedeau. La un moment dat trecură pe lângă un banc de nisip plin de reptile. Schelet puse să se încarce un obuzier şi trimise două încărcături în grămada de animale. Bancul de nisip a rămas gol într-o clipită, excepţie făcând două exemplare estropiate.

Sanders acostă în dreptul salului Isisi, pe care-l găsi pustiu. Străzile ofereau mărturia înspăimântătoare a raidului din timpul nopţii.

Sanders se duse cu gândul la doamna Albert şi păli.

— Stăpâne, *Mămica* a plecat, îi spuse un sătean. Eu am trecut pe lângă casa ei, pe cărarea care duce spre pădure, şi nu am văzut decât o singură femeie moartă, ucisă de o suliţă.

— Ucisă cu suliţa! vorbi Sanders scrâşnind din dinţi.

— Cineva a ucis-o, confirmă omul înspăimântat. Cine poate şti, într-o noapte ca asta, cu ce demoni poţi să ai de-a face.

Casa misionarului se afla la distanţă de o milă de sat şi când Sanders ajunse acolo, dădu de o fată moartă în pragul camerei Cynthiei. Un demon mai puternic şi mai distrugător decât crocodilii trecuse pe acolo.

Ploile nu mai conteneau. Lui Osaku începu să-i fie frică şi îşi chemă pe cei patru discipoli.

— Acum este sfârşitul lumii, le spuse, căci Sandi va afla că eu am făcut să cadă torentele de apă şi dacă, după aceea, vor apărea şi *Fiinţele Necruţătoare*, s-a zis cu mine şi cu noi toţi cei care am reuşit să le aducem prin vrăjile noastre. Iar dacă vom fi spânzuraţi pentru atât de puţin, ce

s-ar mai putea întâmpla dacă am săvârşi şi alte fapte, pentru că fiecare om nu are decât o singură viaţă şi dacă el omoară un singur om, ori ucide lumea întreagă, este acelaşi lucru şi mai rău nu-i poate fi.

Osaku parafraza în felul acesta dictonul care spune că nu poţi muri decât o dată.

— Să o ducem pe *Mămica* într-una din insulele de pe lac, continuă el, acolo unde Sandi nu vine niciodată şi unde nu este bine să-şi arunce privirea. Pentru că femeia aceasta mă iubeşte şi mi-a dăruit lucruri minunate; dar, fiindcă îi este frică de Sandi, îmi întoarce spatele.

Discipolii, speriaţi şi ei de potop, plecară fiecare în drumul său.

Cynthia stătea în casă, ascultând neîncetata răpăială a ploii şi întrebându-se de ce întârzie Sanders să trimită după ea, când auzi în camera alăturată voci şi apoi un ţipăt.

Se ridică în grabă. Uşa se deschise. În faţa ei, Osaku pronunţă câteva cuvinte într-un idiom necunoscut, dar gestul cu care le însoţi putea fi tradus în orice limbă.

Ieşi tremurând din încăpere şi, traversând camera alăturată, călcă pe ceva moale care o făcu să ţipe de spaimă. Pe suliţa lui Osaku era sânge, fata care dormea în camera de lângă ea, sforăind şi visând la iubitul ei, nu avea să mai sforăie de acum înainte.

Ieşiră în ploaie. Osaku o ţinea de braţ şi fu împinsă într-o pirogă îngustă, îngrozitor de instabilă. Vâslaşul, şiroind de ploaie, urma malul, apoi, făcând o întoarcere bruscă, se îndreptă spre golfuleţul prin care se ajungea la lac. Ajunseră acolo la ivirea zorilor şi acostară la malul unei mici insule. Nu era cea la care voia să meargă Osaku, dar piroga se umpluse pe jumătate de apă. Doi oameni o goleau fără oprire, dar nu puteau face faţă teribilelor averse de ploaie.

— Rămânem aici, *mămică,* zise Osaku, târând-o pe pământ pe tânăra femeie pe jumătate moartă. Era ţeapănă, îngheţată de frică, îi aranjară sub arborii şiroind de apă un adăpost rudimentar sub care, într-o stare de somnolenţă, ajunse, în ultima zi de ploaie, să-şi piardă cunoştinţa. Nivelul apei în lac urcase îngrijorător, apa era foarte agitată. Osaku şi însoţitorii săi se arătau din ce în ce mai îngrijoraţi, pentru că suprafaţa lacului era brăzdată în toate sensurile de nişte încreţituri semnificative. Zări la un moment dat doi crocodili cu pielea lucitoare, ieşind din lac şi întinzându-se pe prundiş. Când un crocodil iese pe mal, rămâne cu botul îndreptat spre apă, la cel mai mic semnal reintrând în apă.

— Mi se pare, spuse el, că vrăjile pe care le ştie *mămica* sunt mai puternice decât ale noastre. I-am auzit pe *Oamenii-Dumnezeu*[39] spunând aceasta şi acum ştiu că este adevărat, *fiinţele Galbene* sunt stăpânite de ei. Tibbetts nu ţinea unul în mână!? Dacă nu-i vom face nici un rău lui *mămica*, vor pleca. După care vom putea merge în insula mare unde nu pot să ne ajungă şi acolo o să facem ce vrem.

Erau zece oameni pe mica insulă, a cărei suprafaţă se micşora văzând cu ochii, pe măsură ce nivelul apei creştea. Fiecare dintre cei patru discipoli îşi adusese femeia, una singură dintre ele venind de bună voie. Cynthia auzea gemetele şi plânsetele acestora în starea sa de somnolenţă şi tremura de spaimă.

Fu trezită din somn de un zgomot oribil şi alergă să vadă ce e. Ivirea zorilor era aproape, cornul lunii foarte jos. Ţipete, un fel de lătrături guturale şi sălbatice. Iarba şi tufişurile culcate de teribile lovituri de coadă...

Sanders a fost pus pe drumul cel bun de către un

---

[39] Numele sub care populaţiile primitive desemnau preoţii. (n. trad.)

pescar pe jumătate nebun şi *Zaire* atinse coasta insulei la apariţia primelor raze ale soarelui. Schelet, cu puşca în mână, sări imediat pe mal. Nu s-ar fi putut închipui spectacol mai înfiorător, de jur împrejur numai tufişuri călcate în picioare, arbuşti frânţi, ici-colo pete de sânge.

Cynthia, în picioare, era singură, cu silueta sa fragilă nemişcată, cu un surâs liniştit pe buze.

— Nu m-au atins fiindcă sunt o sfântă... Îţi dai seama de lucrul acesta, bineînţeles, domnule Tibbetts? Era un spectacol oribil să vezi cum îi târau în apă, dar creaturile acestea atroce de mine nici nu s-au atins. Aş dori să trimiţi o ştire de ultimă oră la *Morning Post. Sfânta Cynthia!*

Îi surâse slab, cu buzele tremurânde, privirea aţintită într-o stranie fixitate.

— Indigenii mă adoră, nu uitaţi asta, vă rog... După care continuă, aproape fără pauză: Te rog să-i spui şoferului că sunt gata să mă întorc acasă.

Căzu în braţele lui Schelet care o purtă până la vapor.

Sunt multe persoane care cred că onorabila Cynthia se află şi astăzi în *Ţara Neagră* şi, într-un anumit fel, nu greşesc. Dar este vorba de acea ţară neagră numită, printr-un eufemism, ospiciu. Acolo, în nordul Londrei, trăieşte Cynthia, cu surâsul ei cuminte, privirea fixă, vorbind despre sfinţi şi crocodili.

6. Omul care ura orașul Sheffield

Dincolo de pădurea *Visurilor Fericite,* mlaştină frumoasă la vedere, dar ucigătoare pentru cei ce s-ar încumeta să o traverseze, se află terenurile de vânătoare ale tribului Isisi, iar mai încolo, pământurile cele mai îndepărtate ale tribului N'gombi, denumiţi şi *Cei Mai Mici N'gombi*, iar câteodată şi *N'gombi Isisi*, ceea ce înseamnă aproape acelaşi lucru.

Acolo, în adâncul pădurii primitive, neexplorată nici chiar de către vânătorii şi culegătorii de cauciuc, trăia departe de orice contact cu vecinii săi o oarecare ramură a unui trib, cunoscută sub numele de *Oamenii-Pleşuvi din I'fubi*. Nu duceau războaie, nu furau nici capre şi nici femei, se lipseau de sare, trăiau, în sfârşit, fără a face cuiva vreun rău.

Sanders trecea pe acolo o dată pe an, străbătând cu greutate pădurea, ca să-i viziteze pe aceşti copii ciudaţi aflaţi sub tutela sa. În discuţiile purtate cu acel prilej, în loc să audă plângeri acumulate de-a lungul unui an întreg, constata că nu au nimic de reclamat, în afară poate de faptul că un nefericit de Isisi din tribul *Marilor N'gombi* braconase pe pământurile lor sau le omorâse maimuţele. Despre certurile dintre ei nu suflau nici un cuvinţel, puneau puţine întrebări şi erau extrem de bănuitori.

Din zvon public, Sanders aflase că un bărbat din acest trib îşi bătuse cu multă cruzime femeia şi că-l înfruntase pe şeful tribului. Acum aştepta să audă plângeri împotriva lui. Nu a existat însă nici o plângere. Atunci când, în mod discret, a întrebat ce face, i s-a răspuns pe tonul cel mai firesc că a fost bolnav şi a murit. I s-a arătat o groapă nu prea adâncă, din care ieşeau la suprafaţă fâşii

de pânză, agitându-se uşor în aer. I s-au mai arătat fragmente din obiectele de bucătărie care-i aparţinuseră, risipite peste tot, precum şi locul unde se aflase fosta sa colibă. Din aceasta nu mai rămăsese decât o parte din acoperiş, prăbuşit şi aproape îngropat sub ierburile înalte. Procedând cu înţelepciune, Sanders s-a oprit aici cu ancheta. „Boala” de care murise cel dispărut putea fi beri-beri[40], dar putea fi la fel de bine şi mica secure atârnată lângă uşa colibei şefului de trib.

Aceşti oameni pleşuvi (lucru curios, chiar şi capetele tinerilor luceau ca abanosul lustruit) nu dădeau nici o bătaie de cap autorităţilor. Ei nu întreprindeau expediţii pentru uciderea vecinilor lor şi îşi plăteau cu regularitate taxele datorate. Erau curaţi şi muncitori. Chiar dacă practicau ritualuri secrete şi fabricau licori stranii, necunoscute de toate celelalte triburi din regiunea fluviului, din activităţile lor nu rezultau vărsări de sânge, cel puţin în aparenţă, în sfârşit, ei îndeplineau un rol foarte util prin aceea că asigurau, prin poziţia lor independentă, paza *Râpelor,* care se aflau într-o zonă de patruzeci de mile pătrate, lipsite de arbori sau tufişuri. Toţi europenii care locuiau în împrejurimi credeau că *Râpele* sunt bogate în aur. O legendă, de altfel, foarte răspândită. În orice caz guvernul Majestăţii Sale nu a încercat niciodată să verifice temeinicia ei.

Un alb, care susţinea că se numeşte Odwall, sosi într-o bună zi în această liniştită regiune. Iniţial, numele său fusese Obenwitsch, dar, pentru motive numai de el cunoscute, îl transformase într-un nume cu rezonanţă engleză. Odwall se rătăcise printre *Râpe,* la care nu se putea ajunge decât trecând prin ţinutul *Oamenilor-Pleşuvi*. Aceste fiinţe pacifice erau convinse că nu există decât trei oameni albi în lume şi îl primiră deci cu tot respectul şi

[40] Boală tropicală, afectând mai ales populaţiile de culoare. (n. trad.)

uimirea unei adunări de credincioşi la apariţia neaşteptată a arhiepiscopului de Canterbury[41].

Luă loc printre ei şi le vorbi în limba lor. Băştinaşii au organizat o mare sărbătoare, fetele tribului dansară în onoarea lui. Cu acest prilej i-au dezvăluit şi misterul cheliei lor, lucru care, de altfel, nu l-a interesat prea mult. Nu a părut prea impresionat nici atunci când bătrânul Ch'uga, şeful satului, îi încredinţa, confidenţial, vorbind foarte încet, în colţul cel mai întunecat al colibei sale, vestea descoperirii unei plante noi care vindeca nebunia. *Oamenii-Pleşuvi* sunt extrem de versaţi în ştiinţa ierburilor miraculoase şi acesta este exact motivul pentru care sunt pleşuvi, aşa cum se va vedea mai departe.

Puţin câte puţin şi cu mult tact, Odwall aduse vorba despre *Râpe* şi despre pulberea galbenă care rămânea din pământul negru, atunci când era spălat, dar de la primele cuvinte Ch'uga îl opri, scuturând din cap:

— Stăpâne, spuse el puţin şocat, noi nu vorbim despre aceste lucruri din cauza lui Sandi, tatăl nostru, şi nici nu săpăm pământul fiindcă ni s-a interzis. Dacă sunt străini care se duc acolo şi încep să facă găuri în pământ, îi atacăm cu suliţele şi-i punem pe fugă.

Domnul Obenwitsch – să-i spunem mai curând Odwall – foarte interesat de ceea ce auzea, încetă să mai pună totuşi întrebări. Avea la dispoziţie, îşi făcu el socoteala, cel puţin trei luni ca să se împrietenească cu şeful. Putea deci să aştepte. Din nefericire pentru el, în dimineaţa zilei următoare, pe când se plimba în satul încărcat de verdeaţă, întâlni, ieşind din pădure, un alb însoţit de o gardă de şase soldaţi cu fesuri roşii. Domnul Odwall nu leşină la vederea lui. Schiţă o mică grimasă, care ar fi putut fi luată şi drept zâmbet, după care atinse cu două degete marginea căştii sale coloniale, puţin cam

[41] Oraş în Anglia, sediul arhiepiscopului primat al regatului (n. trad.)

jerpelită.

— Bună ziua, domnule comisar, îl salută el, mă numesc Odwall...

— Te numeşti Obenwitsch, răspunse Sanders, cu surâsul său rece. Am avut plăcerea să te alung acum trei ani din ţară şi mă tem că voi fi obligat să o fac încă o dată.

Domnul Odwall era cu un cap mai înalt decât zveltul comisar, bine clădit şi lovea cu mare uşurinţă. Cu toate acestea primi ameninţarea fără să crâcnească, şi nu numai din cauza prezenţei soldaţilor.

— Te afli, fără autorizaţie, într-un teritoriu cu regim de rezervaţie. Şi asta nu e totul. Arată-mi bagajele.

Acestea constau dintr-un sac de călătorie vechi, pe care-l aduse din coliba şefului. În jurul lor, toţi oamenii satului urmăreau cu o anumită nelinişte scena, întrebându-se ce se petrece. Sanders deschise sacul, examinând interiorul lui. Găsi înăuntru o sticlă de whisky plină pe sfert, mirosi conţinutul, după care goli sticla pe pământ.

— Ai transportat alcool într-o zonă interzisă, continuă el scurt. O să stai şase luni la închisoare.

— Ascultă, Sanders, n-ai impresia că te porţi cam arbitrar?...

— Poţi să mă urmezi de bună voie sau te pot pune în lanţuri, îl întrerupse Sanders. Nu avem ce discuta.

Condus sub escortă, domnul Obenwitsch coborî fluviul până la Cartierul General, unde a fost trimis la închisoare.

Sanders nu le-a spus *Oamenilor-Pleşuvi* pentru ce fusese arestat compatriotul său; trebuia menţinut prestigiul rasei albe, iar domnul Odwall, care-l cunoştea bine, a contat pe această reacţie. A executat cele şase luni, după care a fost expediat în Anglia, fiind cetăţean britanic. În ciuda arestării sale, nu i-a purtat ranchiună lui Sanders, deoarece, chiar dacă încălca constant legea, ştia

să se încline în faţa autorităţii.

Domnul Odwall avea suficienţi bani să-şi poată permite să închirieze la Londra, într-un cartier foarte bun, un apartament, precum şi să comande la un magazin de lux coli de hârtie pentru corespondenţă cu antet gravat pe ele. În timpul celor şase luni de detenţie făurise un plan bine pus la punct, în afară de un mic amănunt, dar care putea fi uşor soluţionat. Odwall făcu apel la un expert al finanţelor. Îl întâlnise pe domnul Wilberry într-una din acele case în care se fac conversaţii şi se schimbă idei, denumite în mod fals cluburi de noapte. Domnul Wilberry era un bogat fabricant. El nutrea o ură profundă faţă de oraşul Sheffield. O intoleranţă devenită aproape o obsesie, mergând până acolo încât ar fi preferat să facă un ocol de o sută de mile numai să nu treacă prin oraş. Atunci când îi scria directorului fabricii sale (care se afla în Sheffield), îl punea pe secretar să scrie adresa; numele oraşului îi era atât de odios că nu putea nici să-l scrie.

Domnul Wilberry nu era numai fabricant, ci şi chimist. Obţinuse, după terminarea studiilor, a licenţă în chimie, iar mania sa era să obţină un aliaj de oţel special care să revoluţioneze lumea afacerilor. La drept vorbind, era mai bun ca om de afaceri decât ca savant. După ce a cheltuit o sută de mii de lire sterline, a produs, în sfârşit, un oţel în acelaşi timp pur şi maleabil. El oferi acest produs, în exclusivitate, oraşului Sheffield (în schimbul unor drepturi băneşti pe care un statistician obiectiv le calculă la trei milioane lire pe an). Sheffield, la început foarte interesat, deveni sceptic. S-au făcut încercări cu noul produs, iar rezultatele se vădiră dezastruoase. Până la urmă, fabricanţii din Sheffield, întruniţi în consiliu, ajutaţi şi susţinuţi de către experţi, au analizat fără menajamente calităţile oţelului Wilberry, refuzând atât să-l producă, cât şi să-l cumpere. Stadiul afacerii s-a oprit deci

aici, în ceea ce-i privea.

Domnul Wilberry nu i-a iertat însă niciodată oraşului Sheffield afrontul adus. Insatisfacţia sa se transformă în ură. Ura celui care şi-a văzut copilul celor mai dragi visuri sfârtecat de mâini necruţătoare. Şi-a vândut proprietatea pe care o avea în apropiere de fabrică şi chiar pe aceasta ar fi închis-o, dacă nu ar fi fost om de afaceri, o asemenea soluţie vădindu-se cu totul contrară intereselor sale. Drept urmare, se stabili în Surrey şi-şi instală acolo un mare laborator, în care angaja orice tânăr specialist care împărtăşea opiniile sale despre calităţile oţelului Wilberry.

Odwall pusese ochii pe domnul Wilberry. Nu ştia aproape nimic în legătură cu oţelul, dar în timpul detenţiei a avut norocul să-i cadă în mână volumul XIV din *Enciclopedia* aflată la biblioteca închisorii. Citind articolul consacrat fierului, şi-a dat seama că orice i-ar fi spus lui Wilberry cu privire la existenţa unor zăcăminte de minereu de fier din Teritorii, nu i-ar fi trezit nici cel mai mic interes acestuia. Era necesar ca fierul să se găsească în apropiere de cărbune şi ca transporturile să fie lesnicioase.

Îi expuse planul în micul său birou, prost aerisit, din Jermyn Street.

— Aurul îi interesează pe toţi, începu el, dar dumneavoastră, domnule Wilberry...

Apoi îi povesti istoria *Râpelor,* reuşind să-i capteze interesul.

Domnul Wilberry era un om cu o faţă roşie şi transpirată, care fuma ţigări de foi groase, purta ghete albe şi avea la degetul mic un inel împodobit cu diamante. Foarte bogat fiind, rămase destul de sceptic, până în momentul în care Odwall i-a arătat un săculeţ plin cu granule galbene,

— Am făcut în aşa fel încât să pot spăla un ciubăr de pământ şi iată ce-am găsit! încheie cu un aer solemn.

Omul de afaceri nu s-a întrebat cum de reuşise Odwall să ascundă ceea ce descoperise în timp ce era percheziţionat, aşa cum se prevede în rigurosul regulament al închisorilor. Dar chiar dacă ar fi făcut-o, răspunsul ar fi fost o minciună foarte bine pregătită, în realitate aurul fiind cumpărat de Odwall de la Dakka, în timpul călătoriei spre metropolă.

— Sunt dispus să investesc două mii de lire în afacere, se oferi, în final, Wilberry. Nărozii ăştia cu cap de porc din Sheffield aproape că m-au ruinat, dar va veni ziua, băiete, în care le voi arăta eu cine sunt. Aş da şi o jumătate de milion ca să le pot răsuci puţin gâtul leprelor ălora.

Ultima sa ofertă nu prea era în acord cu mărturisirea de sărăcie anterior făcută, dar nu era el omul care să-şi facă din asta o problemă.

Planul pus la punct de Odwall era simplu.

— Acolo la Rezidenţă se află un tânăr ofiţer, aiurit, care crede că tot ce zboară se mănâncă. Sanders pleacă în iunie la Ochori ca să ducă tratative cu şefii din nord, şi-l ia cu el pe Hamilton.

Îi explică lui Wilberry cine era Hamilton, după care continuă:

— De data aceasta o să am timp trei luni şi ştiu eu cum să vorbesc cu băieţandrul ăsta de Tibbetts. Forările de sondaj vor fi pichetate şi înregistrate înainte de întoarcerea lui Sanders.

— Tibbetts te cunoaşte?

— Deloc. Era absent când m-a arestat Sanders şi nu se găsea în zonă nici atunci când făceam afaceri pe acolo. Las’ pe mine.

Pe Schelet nu-l mira nimic mai mult decât incapacitatea superiorului său de a-i aprecia

incontestabilul talent muzical. Cu toate acestea, scrisoarea domnului Walter Bagen avea un caracter atât de neaşteptat, încât locotenentul Tibbetts, din unitatea regală Hussa, nu conteni o oră întreagă să implore binecuvântarea cerească asupra sa. După care concepu pe loc o scrisoare de răspuns, într-o ortografie cât se poate de incertă.

Stimate Domn,

Am onoara de a confirma primirea scrisori dumnevoastră din 15 crt. Vă, *mulţumesc de asemenea că mă consideraţ ca o mare autoritate în arheologie* (acest cuvânt a reuşit să-l ortografieze corect fiindcă l-a copiat literă cu literă de pe textul dactilografiat al corespondentului său). *Voi lua cu ziguranţă notă de tot ce poate fi remarcabil ca ruine romane, mărturii ale unei antice civilizaţii etc. Vă muţumesc că maţ ales membru al Societăţii Arkeologice* (de data asta cuvântul l-a scris din memorie) *a Africii Centrale. Fiţi sigur că voi face tot ceea ce depinde de mine pentru ca Societatea să înainteze pe drumul măreţ al Arkeolog. Nutresc speranţa că sunteţi sănătos şi vă simţiţi bine.*

Al dumneavoastră, cu sinceritate

A. Tibbetts, locotenent, M.S.A.A.C.A[42]

La masa de prânz, Schelet menţiona în treacăt noua sa calitate.

— Membru al cui? întrebă Hamilton cu grimasă interogativă.

— *Arche*... mmm... ştii tu, bătrân ofiţer, fosile şi chestii d-astea. N-aş fi deloc mirat dacă aş descoperi ceva, un dino... *dinosar*, în sfârşit, înţelegi, una din bătrânele păsări care se plimbau prin lume în timpurile preistorice,

[42] Membru al Societăţii Arheologice a Africii Centrale. (n. a.)

ca să spun aşa, când tu erai copil. Şi drăguţul ăla de *ich*[43]... ceva ale cărui oase se găsesc mai peste tot. Şi urme romane...

— Vrei să scrii un articol despre toate acestea? întrebă nemilos căpitanul Hamilton.

Schelet îşi încreţi, reprobator, sprâncenele:

— Te întreb pentru că şeful contabil mi-a trimis o scrisoare, aş spune cam ironică. Ar vrea să ştie câţi de *l* se pun în cuvântul *flanelă*. Cred că verificase inventarul pe care i l-ai trimis.

Locotenentul Tibbetts îşi potrivi mai bine monoclul.

— De obicei pun trei, dar n-ar fi exclus să fie nevoie de patru, Ham, răspunse pe un ton de gingaş reproş. Cămăşile de flanelă nu au nimic de-a face cu *arche...* înţelegi tu ce vreau să spun.

Studiul despre *Fosilele romane şi alte objecte de origynă vechie* nu a ajuns niciodată să vadă lumina tiparului, deoarece domnul Bagen, care se mai numea şi Odwall, nu era cu nimic interesat în *arkheologie*, indiferent cum ar fi fost dactilografiat acest cuvânt, iar societatea nu exista decât pe hârtia de scrisori cu antet, pe care o comandase el în intenţia de a-i conferi titlul de membru lui Schelet. Scrisoarea pe care acesta a primit-o ca răspuns avea înscrisă, în chip de antet, următoarea titulatură:

Institutul Societăţii Arheologice a Africii Centrale
943, Jermyn Street

Iar mai jos...

Preşdinte: Ducele de...
Secretar: Walter S. Bagen M.S.A.A.C.

---

[43] Aluzii la dinozaur şi ihtiozaur, animale preistorice. (n. trad.)

Prin scrisoare se confirma primirea studiului trimis de Schelet *care va fi publicat în Buletinul Societăţii* şi-l informa că:

În planurile de activitate ale societăţii este prevăzută trimiterea în regiune a unui mic grup de savanţi, cu care prilej Onorabilul său Preşedinte, sau, în lipsa acestuia, autorul acestei scrisori, vă va face o vizită pentru a vă transmite felicitările Societăţii în legătură cu admirabilul dumneavoastră studiu.

Reprezentantul Societăţii de Arheologie a Africii Centrale debarcă într-o zi caldă de iunie, traversând plaja cu o pioasă rugăciune pe buze, aceea ca nimic să nu fi provocat întârzierea plecării comisarului Sanders. Domnul Odwall era îmbrăcat cu un costum alb, o cască colonială albă, pantofi albi, pe scurt era personificarea însăşi a ştiinţei pure. Ochelarii săi mari, montaţi în rame de baga, ca şi cartea pe care o purta sub braţ îi confereau un aer grav şi studios.

— Sandi, el, nu este aici, domnu’, îl informă sergentul negru care îl întâmpină la jumătatea drumului, ceea ce i-a luat lui Odwall o mare greutate de pe suflet. ’Amili, nici el, nu este aici, domnu’, lipseşte timp mult. Domnu’ Tibetti vrea să vadă domnu’?

Schelet era întins pe unul din marile fotolii aflate pe peronul verandei – cu nesfârşitele sale picioare sprijinite pe balustradă. Văzându-l pe vizitatorul său, se ridică imediat.

— Dumnezeu să mă binecuvânteze, bătrâne domn secretar, vorbi gâfâind. N-aveam nici cea mai vagă idee cu privire la data sosirii dumneavoastră.

Domnul Odwall înţelese că, dacă s-ar fi anunţat, ar fi fost primit cu fanfară.

Schelet vorbi despre arheologie în timpul dejunului:

— Există nişte bătrâne locuri foarte frumuşele în ţara asta, pe care nimeni nu le-a explorat, chiar şi urme romane. Un fel de viaduct în I'fubi, ştiţi domnule ceva ca un pod pe care curge apa, cât se poate de roman. Mai există nişte grămezi de... îmi scapă drăguţul acela de cuvânt din arhe*... cuvântul* exact... ceva care seamănă cu un soi de puţ, dragă bătrâne domn... un fel de zid, da, cu siguranţă, un zid...

— Vă înţeleg foarte bine, dădu din cap cu gravitate domnul Odwall.

Seara, tatona terenul.

— Da, răspunse Schelet fără prea mare entuziasm. Puteţi să mergeţi în zona despre care vorbiţi, bineînţeles, atât doar că trebuie să-l anunţ pe comisar.

— Am o autorizaţie de la Ministerul Coloniilor, avansa cu prudenţă Odwall.

Nu avea nimic, de fapt, dar presupunea, şi pe bună dreptate, că în împrejurările existente nu i se va cere să arate documentul.

Schelet se linişti.

— Dacă aveţi aşa ceva, bătrâne arh... bineînţeles că puteţi merge. Mi-ar place să vă pot însoţi, dar din păcate sunt ţintuit aici, pe loc, până la întoarcerea lui Sanders.

Odwall angajă vâslaşi chiar a doua zi, puse bagajele în mijlocul bărcii şi, instalat confortabil sub o copertină din frunze de palmier, porni la drum. Şapte zile mai târziu ajunse în punctul cel mai apropiat de zona *Râpelor* şi pătrunse în pădure. În cea de-a douăsprezecea zi de la plecarea din Rezidenţă intra în satul *Oamenilor-Pleşuvi,* unde a fost primit cu multă căldură.

A rămas aproape o săptămână în sat şi în tot acest timp rătăci prin întinderea dezolantă a *Râpelor,* însă în permanenţă însoţit de bătrânul şef al satului.

— Stăpâne, acesta este un loc blestemat, pentru că ascunde, sub pământ, sufletele morţilor şi spiriduşi îngrozitori. Din cauza aceasta Sandi, stăpânul nostru, ne-a spus că nici un alb nu trebuie să umble pe aici, pentru că tot felul de rele se vor abate asupra lui după aceea. Hai cu mine în pădurile înverzite şi am să-ţi arăt o floare care-i dă bărbatului un mare curaj, dacă o fierbi într-un vas larg, după ce ai cules-o pe lună plină.

Domnul Odwall nu avea nevoie de un astfel de stimulent. Narcoticul pe care-l dorea el se afla în pământ.

Într-o noapte, la cincisprezece zile după sosirea lui în sat, după ce reuşise, desfăşurându-şi toată ingeniozitatea, să culeagă şi să spele un ciubăr cu pământ, fără a descoperi, de altfel, nici cea mai mică urmă de aur, bătrâna căpetenie îi făcu o vizită. Domnul Odwall stătea în pragul colibei, privind, prost dispus, forfota obişnuită a femeilor din sat.

— Stăpâne, spuse Ch’uga cu un aer misterios, fiindcă tu eşti prieten cu Sandi am să-ţi dau o mare comoară.

Vorbind, privea în jur ca să se asigure că nu-l mai aude nimeni altcineva, iar lui Odwall începu să-i bată inima.

— Acesta este secretul nostru pe care acum o să ţi-l împărtăşesc şi ţie. Mi l-a spus tatăl meu când era pe patul de moarte, iar eu îl voi transmite mai departe fiului meu atunci când, pentru ultimele clipe, se va apropia de faţa mea.

Scoase de sub stofa murdară a pelerinei sale un mic vas de argilă umplut până sus cu o substanţă galbenă de consistenţa untului. Obrazul domnului Odwall se ascuţi de dezamăgire. Avusese un moment de bucurie nebună, sperând că va vedea mâna ridată oferindu-i un săculeţ de

aur.

— Iată minunăţia noastră, spuse celălalt cu o voce surdă. Datorită ei noi nu suntem la fel ca ceilalţi oameni.

Prinse mâna oaspetelui său, întinse puţină unsoare pe antebraţul său păros, după care îl şterse cu pulpana pelerinei. Acolo unde înainte era păr, pielea se arăta acum curată şi lucioasă.

— Prin această vrajă capetele noastre sunt lipsite de păr, termină bătrânul şef, fără să-şi dea seama, din fericire, de dezamăgirea celuilalt Ţi-o dăruiesc, este lucrul cel mai minunat din lume.

Prima tendinţă a domnului Odwall a fost de a arunca vasul de lut în capul bătrânului. Se stăpâni, totuşi, punându-l jos alături de el.

— Iată nişte cuvinte foarte frumoase şi o vrajă minunată, dar, continuă el cu vioiciune, eu mai ştiu şi de alte minunăţii, cum ar fi pulberea galbenă care iese din pământ. Află că eu sunt un mare şef în ţara mea, am nenumăraţi sclavi şi multe bogăţii. În fiecare noapte dorm pe un pat din piei de animale. Dacă tu îmi spui unde se găseşte această pulbere galbenă, am să fac din tine un om bogat. Caprele tale vor umple pădurea, iar colibele femeilor tale vor umple un sat.

Ch’uga, în mod vizibil, nu se simţea în largul lui.

— Stăpâne, nu ştiu nimic despre această pulbere galbenă, spuse el neliniştit, şi nici nu trebuie să vorbesc despre ea, pentru că aşa mi-a dat ordin Sandi. Într-o zi, un bărbat a ajuns până la cea de-a treia viroagă şi a adunat pământ de acolo. Dar Sandi l-a urmărit peste tot şi până la urmă l-a prins. Mai bine îţi vorbesc despre pasta cea misterioasă şi despre felul în care noi o pregătim. Mai întâi luăm seu de capră, pe care îl punem să fiarbă într-o oală mare, împreună cu poame de...

Domnul Odwall începu să caşte.

— O să-mi spui mâine.

Aflase acum tot ce voia să ştie. Era vorba de a treia viroagă, situată la patru mile de sat. În aceeaşi noapte, în timp ce satul dormea, se furişă din coliba sa, cu un sac de pânză în spinare, în care se afla o lopată şi păşind în vârful picioarelor, pentru ca omul de pază să nu-l simtă. Traversă o pădurice, ajunse la *Râpe,* parcurgând drumul până la cea de-a treia viroagă. Solul era moale, friabil, cedând cu uşurinţă la săpat.

Atinse repede ceea ce bănui a fi stratul aluvionar. Îşi umplu pe jumătate sacul, îl săltă pe umeri, constatând că-l va putea duce cu uşurinţă până în sat. Acolo avea să facă, în linişte, operaţiile de spălare. Era pe punctul de plecare când, întorcându-se, zări, la lumina lunii, o umbră. Era bătrâna căpetenie.

— Mi-a scăpat o vorbă care nu trebuia şi am să-i transmit lui Sandi ştirea aceasta proastă. Stăpâne, acum goleşte-ţi sacul.

— Nu golesc nimic.

Apoi, folosind dialectul bomongo, se strădui să-i explice prezenţa sa acolo. După care făcu un pas, încercând să treacă prin faţa bătrânului şi să plece. Acesta îl apucă de braţ, cu blândeţe, însă ferm.

— Stăpâne, nu pleci de aici.

Odwall încercă să se desprindă, dar era foarte greu, astfel încărcat. Aşa că lăsă jos sacul şi-l împinse pe bătrân. În momentul acela observă strălucind vârful suliţei îndreptate în sus în chip de avertisment şi, fără să mai gândească, îl lovi cu lopata. Lovitura îşi ajunse ţinta şi bătrânul se prăbuşi în ţărână. Odwall blestemă clipa în care-şi pierduse cumpătul şi îngenunchind, îl întoarse pe şef cu faţa în sus. Sângera din belşug. La vederea trupului acela înţepenit, aventurierul se simţi cuprins de frică. Dacă ar fi fost prins, cu siguranţă Sanders nu l-ar fi cruţat...

Funia spânzurătorii se şi legăna înaintea ochilor săi.

Scoase din buzunar o batistă, îi legă rana cu ea, atât cât era în stare să o facă, după care, aruncându-şi sacul pe umăr, scăldat în sudoare, se întoarse în sat, îşi luă valiza şi porni pe drumul care ducea către Coastă. Timp de trei zile, fără hamali, se chinui sub căldura arzătoare a soarelui tropical, în fiecare moment aşteptând să audă paşi în spatele său, dormind mai mult treaz şi clătinându-se sub povara comorii.

În sfârşit, la capătul acestui calvar, ajunse la locul unde îi lăsase pe vâslaşi. Fără vreun moment de răgaz, aruncă sacul pe fundul bărcii şi căzu ca un bolovan pe bancă. Adormise chiar mai înainte ca vâslaşii să fi început să intoneze melopeea cu care-şi ritmau loviturile de vâslă. Când s-a trezit, era lumină. Barca era legată de un pom şi pe ţărm strălucea un foc viu făcut de vâslaşi. Întinse mâna după sacul care-l costase atât de scump, dar acesta nu mai era acolo.

Strigătul său sălbatic de furie îl făcu pe şeful vâslaşilor să alerge într-un suflet.

— Stăpâne, dar nu era decât pământ. Atârna greu, făcând să se afunde barca, pentru că apele, aici în apropiere de întâlnirea cu fluviul Isisi, sunt învolburate, aşa că a trebuit să-l aruncăm peste bord.

Odwall începu să se plimbe de ici-colo ca un nebun, blestemându-l pe Sanders, blestemând totul, cu excepţia propriei sale nebunii.

Schelet ieşi în întâmpinarea sa de îndată ce barca fu semnalată. La vederea celuilalt, înţelese că s-a petrecut ceva.

— Dragă bătrâne astrolog, strigă oarecum alarmat. Aveţi febră, scumpe bătrân secretar. Lăsaţi-mă să vă dau puţină chinină.

— Când trece primul vapor?

— Trece, nici o grijă, bătrâne arche... în sfârşit, ştiţi cuvântul ăla... Aţi găsit ruinele romane? Chestia aia... mâinile lui Schelet se mişcau cu repeziciune, încercând să completeze absenţa cuvintelor.

— Da, da, am găsit, răspunse celălalt nerăbdător.

Îşi dădu seama, deodată ceva mai liniştit, că vestea noii sale crime nu ajunsese încă la Cartierul General. Poate că Ch'uga nici nu era mort, indigenii aceştia au capul tare.

— Nu vreţi să-l aşteptaţi pe comisar? Mâine soseşte...

— Mâine! aproape urlă Odwall. Nu, nici vorbă, trebuie să plec neapărat astăzi. Spuneţi că vaporul se opreşte, sigur?

Schelet îi arătă cu un gest larg marea. Un vas german aruncase ancora, iar de pe punte tocmai se cobora o barcă.

Plecarea domnului Walter Bagen, secretarul Societăţii Arheologice a Africii Centrale, îi provocă o oarecare decepţie lui Schelet care sfârşise de adunat un adevărat munte de informaţii cu privire la o ipotetică ocupaţie a regiunii de către greci. Această supoziţie se baza pe existenţa unei coloane corintice, ce servea drept reazem pentru veranda Rezidenţei şi care, pentru a spune adevărul până la capăt, fusese adusă acolo de către predecesorul lui Sanders.

Domnul Odwall nu se simţi în largul său decât după ce malurile joase ale Teritoriilor dispărură la orizont.

Vaporul nu oprea în nici un port până la Plymouth. Avea deci timp suficient ca să poată inventa o poveste cu care să-i satisfacă orice curiozitate celui ce-i pusese la dispoziţie fondurile băneşti pentru expediţie.

Domnul Wilberry era cât se poate de convins, în timp ce se îndrepta spre Jermyn Street, că i se va prezenta

expozeul unui eşec. Fiind un om de afaceri versat, ştia perfect să interpreteze o scrisoare care începea astfel: *M-am întors, după cum vedeţi, şi deşi rezultatele călătoriei mele nu sunt chiar cele pe care le-aş fi dorit...*

— Am să vă spun exact totul, începu Odwall, după ce omul de afaceri cu faţa stacojie se instalase în singurul fotoliu suficient de mare pentru a-l putea cuprinde.

Lucru ciudat, povestea spusă de călătorul nostru era, în fapt, adevărată. Explicaţia eşecului nu trebuia căutată în altă parte.

— Ghinion, spuse domnul Wilberry, care ştia ce înseamnă să pierzi bani. Totuşi, eu cred că dacă i-ai fi dat o sumă frumuşică de bani bătrânului, acesta cu siguranţă te-ar fi ajutat.

Odwall scutură sceptic din cap.

— Nu vă puteţi da seama ce influenţă fantastică are animalul de Sanders asupra oamenilor din regiune.

Vorbind, îşi aduse dintr-o dată aminte de ceva.

— Iată un lucru care s-ar putea să vă intereseze.

Se duse în dormitor, de unde reveni cu o ulcică de pământ indigenă şi, îndepărtând hârtia uleioasă care o acoperea, dădu la iveală unguentul.

Domnul Wilberry îşi încreţi sprâncenele.

— Un epilator, spuse. Oare este eficace?

— Vreţi să ştiţi dacă e eficace? reluă Odwall râzând. Oala este acum pe jumătate goală. Am folosit unguentul în timp ce mă aflam pe mare ca să nu mă mai rad.

Wilberry întinse mâna, apucă oala şi, luând puţină grăsime pe vârful degetelor, îşi unse puful de sub ureche. După care şterse locul respectiv cu batista. În locul unde fusese aplicat unguentul pielea rămăsese complet curată.

Domnului Odwall i se tăie respiraţia.

— Ai formula alifiei ăsteia?

— Nu, nu m-a interesat... dar puteţi să o daţi la

analiză.

— La analiză! Auzi... Este un produs vegetal, imbecilule!

Analizele nu indică totul. S-a oferit cumva să-ţi dea formula de preparare?

— Da, dar nu i-am dat nici o atenţie, pe mine mă interesa doar aurul...

Wilberry îşi frământa cu disperare mâinile unse.

— Dumnezeule mare! urlă, ca scos din minţi, întorcându-se cu privirea în flăcări spre aventurier. Imbecilule! Gugumanule! Creier găunos, strigă în culmea furiei. Vroiai aur? Uite, îl aveai aici. Ridică oala în dreptul ochilor celuilalt.

— Înţelegi ce ai aici?... Ce-am fi putut avea! Dacă aş fi fost acum în posesia formulei aş fi ruinat Sheffield-ul. O lamă de ras nu s-ar mai fi vândut... Oh, nebun fără minte ce eşti!...

— Dar, dar... începu să se bâlbâie celălalt.

— Dar, dar, repetă Wilberry, imitându-l, pradă furiei. Alifia asta valora un milion de lire, valora zece milioane... Aş fi văzut întreg Sheffield-ul târându-se umilit la picioarele mele... Formula unguentului ar fi distrus lama de ras şi, odată cu ea, toate companiile care o fabrică. Vroiai aur?... Na-ţi aur! Sub nasul tău de prost şi n-ai fost în stare să-l vezi.

Nici Schelet şi nici Sanders, lucru ciudat, nu au făcut vreo legătură între moartea prematură a bătrânului şef şi vizita secretarului unei mari societăţi de arheologie. Sanders porni în căutarea acelui alb şi-şi dădu seama, după descrierea făcută, că Odwall revenise în locurile acelea şi apoi plecase din nou.

— Nu-mi dau seama dacă în semn de doliu sau datorită cine ştie cărei alte cauze, *Oamenii-Pleşuvi* nu mai sunt pleşuvi, spuse Sanders la cină, în seara întoarcerii

sale. Foloseau, se pare, un fel de medicament pe care-l prepara bătrânul şef, care nu le-a transmis secretul. Acum, că sărmanul bătrân s-a dus, *Oamenii-Pleşuvi* au redevenit cât se poate de normali. Ar trebui să faci o comunicare în acest sens societăţii tale arheologice, Schelet...

Schelet urmă sfatul primit, dar scrisoarea expediată de el îi fu returnată cu următoarea menţiune: *Plecat fără adresă.*

7. Insulele Bucuriei

Vasul *Zaire* se oprise într-o zi în una din *Insulele Bucuriei.* Erau toate nelocuite. Cu toate că se găsea apă, iar vegetaţia era abundentă, nu se zăreau nici maimuţe, nici şobolani, ba chiar nici şerpi.

Portughezii instalaseră, în alte timpuri, un post pe una din aceste insule. Se vedeau ruinele cenuşii unui mic fort şi câteva urme ale şederii lor.

Schelet îşi propuse să petreacă vreo două săptămâni pe acolo ca să adune plante pentru un ierbar. La vremea respectivă, ultima sa pasiune era botanica; umpluse tot felul de caiete cu flori şi ierburi uscate, mai toate identificate cu denumiri inexacte.

Nu a reuşit însă să se ţină de cuvânt, iar *Insulele Bucuriei* au continuat să servească doar ca puncte de reper pentru ambarcaţiunile care traversau zona. Insulele născuseră propriile lor legende, care s-au transmis pe fluviu în sus, ajungând la populaţii ce nu văzuseră niciodată marea.

După una dintre aceste legende, acolo îşi avea casa de vară M’shimba-M’shamba. Potrivit alteia, insulele erau locuite de o rasă de sclavi care ţeseau pânză pentru albi.

Oamenii din Kano spuneau că Mahomet coborâse într-o zi pe cea mai mare dintre insule şi avusese acolo un vis, că lumea întreagă se va converti la învăţăturile sale. Trebuie adăugat că oamenii din Kano consideră insulele un loc plin de mistere.

Soldaţii negri Hussa sunt mahomedani, ei respectă toate practicile rituale ale religiei lor, în afară de faptul că femeile nu poartă văluri. Abiboo îi spuse într-o zi comisarului Sanders că acesta este obiceiul membrilor

tribului Fula, care, prin voinţa Emirului, au titlul de seniori de Kano. Dar, deşi nu-şi ţin închise femeile, sunt, în schimb, foarte riguroşi cât priveşte fidelitatea acestora. Aşa că, într-o zi, pe când se întorcea din pădure, soldatul Ben Abdul, văzându-şi tânără şi frumoasa nevastă zbătându-se în braţele lui Achmet, gornistul, se aruncă asupra chipeşului băieţandru şi, cu siguranţă s-ar fi întâmplat un omor, dacă zgomotul luptei dintre cei doi nu l-ar fi alertat pe sergentul Abiboo. El a folosit ca argument un bici din piele de rinocer.

Raportul de zi al locotenentului Tibbetts se ţinea dimineaţa, la orele 7. În faţa lui a fost adus gornistul vinovat, prezentându-i-se oribila lui faptă. Femeia nu a depus mărturie, în locul ei a vorbit bărbatul, povestind totul cu multă volubilitate. După ce a terminat, Schelet, potrivindu-şi monoclul, a dat următoarea sentinţă:

— Va fi ţinut la carceră şapte zile. Toate însemnele de pe uniforma sa, care atestă că a fost un bun soldat, vor fi îndepărtate şi în timpul cât va sta la carceră nu va primi soldă.

Achmet intră deci într-una din celulele aflate în spatele corpului de gardă, muncind acolo la curăţatul cânepei şi beneficiind de o raţie alimentară foarte redusă.

— Mai bine să-l expediem pe prostălăul ăsta la Marele Cartier General, sugeră Sanders, măsură cu care căpitanul Hamilton se declară cu totul de acord.

Dar nu este chiar atât de uşor să fie schimbat un om din postul lui. A fost necesar să se trimită mai întâi un raport (în trei exemplare) la Administraţie şi să se completeze un chestionar, iar toate aceste treburi au luat timp. Nepopularul Achmet a ieşit din închisoare şi a revenit la goarna sa. Lucrurile păreau să se fi liniştit, pentru că Ben Abdul, soţul ofensat, era un om de treabă, incapabil de represalii. Nevasta lui, însă, nu părea convinsă. Se

numea Fahmeh. Cu trăsături de tip mai degrabă arab, brună, în ochii unui european putea trece drept atrăgătoare, cu nasul său fin şi drept şi ochii frumoşi.

Fahmeh se ocupa eu menajul locotenentului Tibbetts şi îi spăla lenjeria.

— Stăpâne, îi spuse într-o dimineaţă, în timp ce făcea curat, acest Achmet mă priveşte mereu când mă vede trecând şi ochii lui sunt tare drăgăstoşi. Mi-e frică.

— Femeie, dacă tu nu l-ai privi nu te-ai putea simţi ofensată, căci e scris în cartea sfântă că ofensa nu există decât atunci când afli despre ea.

Femeia îşi încreţi sprâncenele.

— Toate femeile mă arată cu degetul. Mă întreabă de ce omul meu nu-l bate. Atâta vreme cât nu va pleca de aici nu voi fi fericită, pentru că-l urăsc.

— Totul la timpul său, filozofă tânărul ofiţer.

Schelet avea el însuşi propriile griji. Lucra foarte mult. Numeroasele instrumente se acopereau de praf, armoniumul rămânea închis, cimpoiul care-i fusese oferit de un administrator credul atârna neglijent pe peretele cabanei (Fahmeh nici măcar nu-l ştergea de praf, crezând că este rămăşiţa unui monstru marin din familia caracatiţelor).

El studia acum cu ardoare un curs de drept. O circulară foarte amănunţită, emisă de Marele Cartier General, recomanda *tuturor ofiţerilor care îndeplinesc o funcţie administrativă sau ofiţerilor care ar putea fi chemaţi la un moment dat în absenţa autorităţilor legale să îndeplinească astfel de funcţii,* să se consacre studiului dreptului. Li se oferea, pentru a-i încuraja în această întreprindere, un spor microscopic de soldă, dacă ajungeau să-şi însuşească materia respectivă.

Aceasta a fost de ajuns pentru a-l arunca pe Schelet în braţele prea primitoare ale Şcolii de Drept,

Jurisprudenţă şi de Medicină Hat, ale cărei anunţuri umpleau paginile de publicitate în cele mai importante ziare.

Învăţaţi Dreptul, îndemna poruncitor anunţul. Schelet a trimis o scrisoare pentru a obţine informaţii şi, drept răspuns, a primit un braţ de prospecte, o scrisoare care începea cu *Dragă prietene,* precum şi un buletin de înscriere de pe care nu lipsea decât semnătura lui pentru a face să-i ajungă pe masa de lucru misterele dezvăluite ale legii.

— De ce folos ţi-ar putea fi legile Statelor Unite?... Dumnezeu ştie! spuse Hamilton, găsindu-l pe subordonatul său adâncit într-un studiu despre *Personalitatea Juridică. Mai* bine ai încerca să adânceşti cele zece porunci.

Schelet se lăsă pe spatele scaunului cu *o* plictiseală afectată şi închise ochii.

— Bătrâne domn ofiţer, începu el cu o răbdare ofensatoare, de ce trebuie să bombăni mereu? Acest gen de activitate este într-adevăr prea profund pentru domnia voastră, bătrâne scump ofiţer. Pot să pun pariu că nu ştii nici măcar că este ilegal să pretinzi că ai fi altcineva decât cel ce eşti în realitate...

— M-ai dat gata.

— Şi pot să pun de asemenea pariu că nu ştii, sărmane domn ignorant, ce s-ar întâmpla cu mine dacă ţi-aş scrie că eu sunt Sanders, deşi eu nu sunt Sanders, iar tu ai crede că eu sunt Sanders şi, drept urmare, mi-ai completa un cec. Ei bine, ce s-ar întâmpla cu mine?

— Eu ştiu ce s-ar întâmpla cu mine, replică Hamilton.

În cursul aceleiaşi zile, căpitanul îi împărtăşi lui Sanders neliniştile sale.

— Niciodată nu l-am văzut pe Schelet studiind cu atâta ardoare. Umblă ca prin vis şi mă gratulează cu

Înălţimea Voastră[44]. Nu credeţi că ar fi bine, domnule, să triaţi scrisorile care sosesc la Rezidenţă, eliminându-le pe toate cele care poartă inscripţia *Şcoala de Drept şi Medicină Hat?*

Sanders surâse.

— Nu cred că pot să fac acest lucru, dar am să stau de vorbă cu Schelet.

Înainte de a fi reuşit să o facă, s-a întâmplat un lucru ciudat. Caporalul corpului de gardă raportă că îl văzuse pe Schelet plimbându-se pe terenul de instrucţie, în mijlocul nopţii. Cabana sa se afla de cealaltă parte a câmpului de instrucţie, exact în faţa corpului de gardă, iar în timpul nopţilor foarte calde, în care nu se putea dormi, santinelele vedeau adesea un tânăr înalt, îmbrăcat într-o pijama cu dungi viu colorate, plimbându-se în lung şi-n lat, prin faţa cabanei.

Santinela îl zări îndreptându-se spre depozitul unităţii, o construcţie urâtă cu acoperişul de tablă, în care erau păstrate efectele militare, fără să acorde nici o importanţă acestui fapt. Îl menţiona, totuşi, din întâmplare, caporalului care, la rândul său, tot din întâmplare, i-l relată lui Hamilton.

— La ce oră se întâmpla asta? îl chestionă interesat căpitanul.

— Trei ore înainte de a se face ziuă, Domnia Voastră.

— Ce naiba făceai în miezul nopţii?

— Eu, domnule? răspunse Schelet. Dormeam, domnule, în general, asta e ceea ce fac în timpul nopţii, bătrâne Ham. Hamilton îl privi cu uimire.

— Bravul meu băiat, astă noapte pe la orele trei bântuiai pe terenul de exerciţii. Schelet îl privi uluit.

— Eu, domnule? Puţin aer pentru sărmanul bătrân

---

[44] Formulă uzuală de politeţe folosită în justiţia britanică (n. trad.)

căpitan, şi-a pierdut respiraţia, replică el cu înţelegere. Soarele, bătrâne domn, căldura, sărmane bătrân căpitan...

— Vrei să spui că nu tu erai cel ce bântuia prin împrejurimi la trei noaptea, în pijamaua ta imposibilă?

— Nu, domnule. Cât priveşte pijamaua...

— Să nu vorbim de ea la masă, zise Hamilton.

— Ai fost vreodată somnambul, Schelet? întrebă Sanders.

— Când eram copil, admise Schelet, asta s-a petrecut cu mulţi ani în urmă.

Sanders nu luă incidentul în serios. Mai târziu, îi spuse totuşi lui Hamilton:

— Lucrează mult, aşa se explică faptul că umblă prin somn. Nu poate păţi nimic; ar fi bine totuşi să-i spui sergentului să stea cu ochii pe el.

În noaptea aceea nu s-a întâmplat nimic. Dar în noaptea următoare, Hamilton, neputând dormi din cauza căldurii, îşi scoase patul de campanie pe verandă, în speranţa că ţânţarii nu vor observa absenţa plasei din jurul patului. După o luptă acerbă de o oră, renunţă, se ridică cu o bravă înjurătură, se duse în sufragerie şi-şi făcu o limonada. Se întoarse, complet treaz şi, renunţând să mai instaleze plasa de ţânţari în jurul patului, se aşeză pe unul din marile fotolii de pe verandă, aprinzându-şi o ţigară.

Era o noapte cu lună plină. De acolo de unde se afla, zări strălucirea oţelului de la baioneta santinelei, care-şi făcea rondul, precum şi vârful aprins al ţigării pe care omul o fuma. Hamilton zâmbi. Cu ani în urmă, la începutul carierei, l-ar fi chemat pe soldat la el şi l-ar fi pedepsit pentru acest act de indisciplină, dar între timp învăţase că anumite încălcări ale regulamentului ţineau de omenescul lucrurilor şi că a aplica în asemenea cazuri sancţiuni nu servea la nimic.

Deodată observă o siluetă, îmbrăcată în pijama,

traversând careul de adunare al unităţii şi dispărând în cabana lui Schelet. Aşteptă cinci minute, apoi, cedând curiozităţii, se ridică, îşi luă lanterna şi se îndreptă spre terenul de instrucţie. Schelet lăsase uşile şi ferestrele deschise. Hamilton lumină înăuntru cu lanterna, şi-l văzu pe subordonatul său adâncit într-un somn greu sub plasa din jurul patului. În momentul în care fascicolul de lumină i se opri pe faţă, Schelet mormăi ceva, întorcându-se pe cealaltă parte.

Hamilton se duse la santinelă, a cărui ţigară fumega încă, pe jos, martor mut al greşelii lui.

— Nu, domnule, nu l-am văzut pe Tibbetts ieşind din căsuţa lui, răspunse santinela întrebării puse de Hamilton, dar există şi o uşă în spate pe care eu nu pot s-o văd, iar Tibbetts vine şi pleacă neîncetat, din cauza asta n-am putut să strig *Stai!,* Tibbetts are un rang înalt.

— El a aruncat ţigara asta? întrebă ofiţerul, ironic.

— Domnia Voastră, numai el putea s-o facă. Cine altcineva ar fi fumat?!

Hamilton consideră că nu e înţelept să insiste. Poşta pentru Rezidenţă sosi a doua zi şi printre scrisori (la care se adăugau colete groase cu antetul Şcolii de Drept şi Medicină Hat) se afla şi ordinul de transfer la Cartierul General al gornistului Achmet. Hamilton de-abia avu timpul să pună hârtiile acestuia în ordine, ştiut fiind că orice soldat este însoţit de o solidă documentaţie, şi de a le trimite rapid la bordul vasului. Treburile acestea îl ocupară atât de mult, încât nu a avut timpul să stea de vorbă cu somnambulul. Schelet, în momentele sale de criză, era un sprijin de slabă nădejde. Întotdeauna reuşea performanţa de a înscrie infracţiunea săvârşită de indigeni pe foaia lor medicală, iar durerea de gât pe foaia matricolă, la rubrica abaterilor disciplinare. De-abia în seara zilei se prezentă ocazia de a fi atacată problema.

— Dumnezeu să binecuvânteze, drăguţul meu bătrân sufleţel, ripostă Schelet uluit. Să umblu dormind! Îţi baţi joc de mine, Ham!

— Nu eram destul de aproape, dacă aş fi fost, ţi-aş fi tras o palmă ca să te trezesc din somn.

— Ca să mă omori, probabil, spuse Schelet indignat. Omor de gradul trei[45], bătrânul meu scump ofiţer. Să nu faci niciodată asta, Ham. Stăpâneşte-ţi pornirile.

Departe de a fi alarmat de excentricităţile ce-i fuseseră dezvăluite, Schelet părea mai curând mândru. Vorbi despre tot felul de întâmplări din tinereţe, să-ţi facă părul măciucă, ba chiar povesti cu lux de amănunte o lungă şi impresionantă istorie despre felul în care se plimbase de-a lungul unui parapet înalt.

— Moartea, bătrâne domn, mă privea drept în faţă.

— Moartea are toată simpatia mea, răspunse cu răceală Hamilton, dar pentru moment te avertizez că s-ar putea să ai unele neplăceri. Nu cred că ai fi foarte încântat dacă te-aş da în paza unui gardian...

— Poţi să fii sigur că nu! scrâşni din dinţi Schelet.

— În orice caz, continuă Hamilton, trebuie să vezi ce faci ca să încetezi cu vagabondajele astea nocturne. Te-aş sfătui să-ţi presari pioneze pe podeaua camerei...

Schelet scoase nişte sunete de protest.

— Sau, dacă vrei, leagă-ţi degetul cel mare de la picior de pat. O să te demoralizeze neputinţa de a te ridica şi în felul acesta o să te dezobişnuieşti. Schelet ridică din umeri.

— O să mă străduiesc, domnule, replică morocănos.

Revenind în cabana sa, o găsi acolo pe Fahmeh, femeia lui Ben Abdul, care desfăşura plasa contra ţânţarilor, vârând capetele sub salteaua patului.

---

[45] În sistemul de drept anglo-saxon gravitatea infracţiunilor de omor se exprimă în grade. (n. trad.)

— Inima mea este acum fericită, Tibbetts, îi spuse. Achmet a plecat cu vaporul cel mare şi nu-mi va mai aţine calea.

Schelet nu avea nici un chef să se întindă la discuţii în legătură cu plecarea lui Achmet sau cu nemulţumirile tinerei femei. Cu toate acestea, era curios să afle ce se spunea despre obiceiurile sale nocturne.

— Ia spune-mi Fahmeh, soldaţii mă văd deseori plimbându-mă în timpul nopţii?

Ea dădu din cap, spre marea sa stupefacţie.

— Da, stăpâne, eu te-am văzut în hainele frumoase de mătase pe care le îmbraci noaptea şi încălţat cu cizmele galbene. Ai venit odată la coliba mea şi l-ai strigat pe soţul meu. Am ieşit afară şi mi-ai spus că ai treabă cu el. Din cauză că aveai o privire rătăcită am crezut că eşti nebun.

Schelet se lăsă greoi pe scaunul cel mai apropiat.

— Dumnezeu să mă binecuvânteze, spuse el încet, pălind. Dumnezeule Mare şi şerpi binecuvântaţi, adăugă trecându-şi degetele prin părul rar, de un blond deschis.

— În plus, continuă ea fără milă, mulţi soldaţi te-au văzut ducându-te la casa de tablă şi Militini[46]. Te-a văzut şi el în noaptea asta.

Schelet îi făcu semn cu mâna să plece. Oare începea să înnebunească? Oameni tineri – inteligenţi şi strălucitori – înnebuniseră în timp ce se aflau în Teritorii, copleşiţi de soarele arzător şi de eternul albastru al cerului.

Seara, când veni la masă, aduse cu el un document pe care-l puse sub ochii lui Sanders, arborând o expresie tragică.

---

[46] Militini, Tibeti, Sandi etc., moduri în care în care indigenii schimonosesc, simplificându-le, numele lui Hamilton, Tibbetts şi Sanders, (n. ed.)

— Aş dori să certificaţi hârtia asta, scumpe bătrâne domn şi Excelenţă, articulă Schelet cu tristeţe. V-am lăsat moştenire micul meu bungalow de la Shoreham, iar lui Ham i-am dat toate puştile şi celelalte lucruri ale mele.

— Ce e asta? întrebă Sanders, examinând documentul care-i fusese pus în faţă şi care începea astfel:

Eu, Augustus Tibbetts, locotenent în regimentul regal Hussa, în plinătatea fatalităţilor mele mintale...

— Un testament?! Ce prostie! Şi, de altfel, Schelet, n-aş putea figura ca martor într-un testament prin care-mi este lăsat un bun oricât de neînsemnat, fie el chiar bungalow-ul de la Shoreham. Te simţi rău, cumva?

— Nu, domnule. Sunt la limită, domnule, continuă Schelet pe un ton de dincolo de mormânt. Răvăşit, domnule. Bătându-se cu palma peste frunte, continuă. Am vedenii, domnule, şi în fiecare noapte umblu peste tot, domnule.

— Ah, eşti deci somnambul! Ei bine, din asta nu se moare, continuă Sanders, şi cum în acel moment gornistul care-i luase locul lui Achmet tocmai dăduse apelul pentru masa de seară, îl invită:

— Stai jos şi mănâncă.

Colibele soldaţilor se întindeau pe două şiruri aproape paralele cu malul fluviului. În apropiere, nu departe de mare, ei au micile lor grădini de legume unde cresc din abundenţă patate, ceapă şi plante făinoase. Zona aceasta a locuinţelor are, mai ales noaptea, un anumit pitoresc: în permanenţă sunt trei focuri aprinse, se aude muzica unui banjo însoţită de bătăi din palme, precum şi de tam-tam-ul unei tobe, ritmând dansurile. În noaptea aceea Schelet instalase o capcană savant gândită, destinată să-l trezească din somn în cazul în care, fără voia lui, s-ar fi pregătit de plimbare. Era vorba de o

combinaţie între o puşcă veche şi o coadă de mătură, potrivite într-un echilibru foarte precar deasupra uşii întredeschise.

Bărbatul care veni, în plină noapte, să-l trezească, ştia, cu siguranţă, de existenţa capcanei căci toţi, bărbaţi, femei, copii, îl văzuseră mai devreme meşterind la ea. Aşa că omul se opri în faţa uşii, strigându-l.

— Tibbetts, repetă de câteva ori.

La a treia strigare, locotenentul sări din pat, împinse uşa şi fu aproape doborât de puşca ce-i căzuse în cap.

— Ce s-a întâmplat, omule? bombăni furios, frecându-se în moalele capului.

— Stăpâne, vrei să vii să vezi? A fost omorât Ben Abdul.

Schelet îşi trase repede mantaua pe umeri, se încălţă şi ieşi afară, în noapte.

— Cine l-a omorât?

— Stăpâne, nimeni nu ştie. Femeia lui l-a auzit scoţând un ţipăt şi când a ieşit din colibă l-a găsit pe Ben Abdul mort, Dumnezeu să-l odihnească!

Cineva aţâţase între timp unul din focuri. Toate colibele se goliseră şi o mulţime de bărbaţi şi femei, pe jumătate goi, se îngrămădiseră în jurul trupului întins la pământ.

Omul fusese lovit direct în inimă; zăcea pe o parte, cu braţele întinse. Femeia lui, plângând, îi rugase pe bărbaţi să-l aducă în colibă, dar soldaţii nu s-au atins de el, lăsându-l acolo unde fusese găsit. Schelet s-a dus la Rezidenţă şi i-a trezit pe Hamilton şi pe comisar. Apoi toţi trei s-au îndreptat spre locul crimei.

Sanders era intrigat. Ţara nu se afla în război, iar omul acela fusese atât de inofensiv, încât nu avea nici un duşman, în afară poate de Achmet, care se afla însă pe un

vapor la o sută de mile de Rezidenţă. Mai mult încă, nu avusese certuri în familie, aşa cum mai pretutindeni existau, se înţelegea bine cu femeia lui, pe care o bătea rareori. Părea inexplicabil.

Sanders examina arma crimei. Era o suliţă cu coadă scurtă, din cele care se aflau cu zecile la Cartierul General. Soldaţii le cumpărau sau le furau din zona de sus a fluviului. Schelet avea vreo duzină la el.

— Foarte ciudat; aduceţi-o la mine pe femeia lui, ordonă comisarul.

Prietenele ei reuşiră să o liniştească şi o aduseră la Sanders, care rămăsese lângă foc.

— Acum spune-mi mie, femeie, întrebă el cu răbdare, n-ai auzit nimic în timpul nopţii?

Fahmeh ezită.

— Domnia Voastră, am auzit o voce strigându-l şi el a ieşit atunci afară.

— Ce voce? întrebă cu bunăvoinţă Sanders. Tu-i cunoşti pe toţi camarazii bărbatului tău. Femeia scutură din cap.

— Nu era nici unul dintre ei. După care îl privi într-un fel foarte ciudat pe Schelet, care păli ca un mort.

— A mea? articula el cu greutate. Femeia dădu din cap.

— Stăpâne, tu erai cel care-l striga pe bărbatul meu, aprobă ea cu o voce surdă. Şi din momentul acela n-am mai auzit nimic până la ţipătul lui.

Schelet nu mişcă. Stătea ţeapăn, ţinându-se ceva mai drept decât de obicei. Se aplecă, luând de jos suliţa, care fusese scoasă din trupul celui ucis, şi o examină la lumina focului. Pe coada ei se afla o iniţială.

— E suliţa mea, afirmă el, cu simplitate. Am adus-o de la N’gobi acum trei luni.

Hamilton luă suliţa în mână şi o învârti pe toate

părţile. Se mânji cu sângele cald încă, de pe suliţă. Îşi întoarse privirea spre Fahmeh.

— Femeie, i se adresă cu asprime, n-ai fi putut să-l auzi pe Tibbetts. Astea sunt cuvinte prosteşti. În timp ce Tibbetts dormea, eu îl supravegheam, aflat în umbra cabanei sale, ştiind că are ciudatul obicei de a umbla în timpul somnului.

— În privinţa asta, stăpâne, eu nu ştiu nimic. Atâta ştiu că vocea lui Tibbetts l-a făcut să iasă din colibă pe Ben Abdul.

Şi Fahmeh rămase neclintită pe această poziţie. A fost interogată şi santinela. Nu-l văzuse pe Schelet traversând terenul de instrucţie, dar mai exista o cărare, direct prin brusă, pe unde s-ar fi putut întoarce la cabana lui fără a fi văzut.

— O să discutăm despre toate acestea, spuse Sanders calm. Acum hai cu noi, Schelet, să bem ceva.

Cei trei oameni intrară tăcuţi în clădirea Rezidentei, cufundată în întuneric. Hamilton aprinse lămpile şi puse o sticlă mare de whisky pe masă. Faţa lui Schelet era palidă şi crispată. Refuză paharul, scuturând din cap.:

— Nu, mulţumesc, bătrâne Ham, spuse cu o anumită duritate în voce. După care continuă într-un monolog interogativ: Să-l fi ucis eu oare pe acest nefericit? Mărturisesc că înainte de a adormi mă gândeam la el.

— N-ai omorât pe nimeni, strigă Hamilton furios. Ce te-a apucat? Femeia este acum pe jumătate nebună. Mâine dimineaţă va spune, cu siguranţă, altceva. Există cineva care avea o socoteală cu Ben Abdul şi a încheiat conturile. Pista asta nu vă spune nimic?

— Nimic, spuse Sanders calm.

— Credeţi că eu l-am ucis, domnule? întrebă Schelet, tras la faţă. Sanders se scarpină pe bărbie.

— Dacă eu cred că l-ai ucis? repetă el cu pauze

mari între cuvinte. Nu, nu cred, Schelet.

În noaptea aceea nici unul dintre ei nu a putut dormi. La revărsatul zorilor Sanders veni cu o idee, pe care i-o împărtăşi lui Hamilton.

— Te-ai gândit cumva să verifici depozitul ca să vezi dată nu lipseşte nimic? în rapoarte se arată că Schelet a fost văzut acolo de două ori.

Ideea nu-i venise până atunci lui Hamilton şi, fără nici o întârziere, luă cheia, ducându-se la mica încăpere acoperită cu tablă ondulată, însoţit de sergentul Abiboo, pentru o sumară inspecţie. Sumară, fiindcă de la prima vedere apărea evident că depozitul fusese vizitat de cineva foarte grăbit. Un vraf de pături fusese răvăşit. Lipseau şase bucăţi. În camera unde se păstrau proviziile, o ladă fusese deschisă şi din ea dispăruseră zece cutii de conserve de carne şi de legume. Dar asta nu era tot. Într-o mică încăpere se aflau zece rastele cu puşti Lee-Enfield noi, care fuseseră trimise unităţii pentru ca soldaţii să deprindă mânuirea lor, în dotarea de până atunci a trupei neintrând decât vechile puşti Lee-Metford. Lipseau două din armele noi şi o cutie de cartuşe. În sfârşit, se încercase forţarea vechii case de bani, în care nu se găsea nimic altceva decât rapoarte vechii şi o bună provizie de hârtie de scris.

Hamilton îi raportă lui Sanders constatările făcute.

— Un somnambul n-ar fi putut în nici un caz să fure procedând atât de metodic, reflectă Sanders gânditor. Vom telegrafia la Cartierul General. Vaporul ar fi trebuit să ajungă în dimineaţa asta şi dacă linia de comunicaţii funcţionează...

Linia funcţiona. O demonstra mesajul ce fusese recepţionat de telegrafist. În mesaj, trimis de ofiţerul comandant al trupelor, se spunea:

Soldatul Achmet nu se afla la bord când am ajuns. Căpitanul vasului crede că Achmet a sărit în apă mai înainte ca vasul să se fi îndepărtat prea mult de ţărm.

Cei doi se priviră.

— Găseşte-l imediat pe Achmet, ordonă scurt Sanders. Era, dacă-mi amintesc bine, un excelent înotător şi a putut cu uşurinţă să ajungă în brusă.

Dincolo de plajă, brusa se întindea pe o distanţă de cincizeci de mile spre nord. Era puţin locuită, datorită unui vânt puternic care o răvăşea periodic. În afară de câteva mărunte triburi care-şi câştigau viaţa din pescuit, în zona respectivă nu se afla nici o aşezare mai importantă.

— S-a refugiat în brusă, a revenit în timpul nopţii şi l-a ucis pe *Ben Abdul,* spuse Hamilton.

— Dar vocea lui Hamilton? sugeră Sanders.

— Un truc vechi. Aceşti oameni Hussa sunt nişte mimi înnăscuţi, iar Schelet este unul dintre subiectele lor favorite.

După care, el însuşi imită perfect vocea lui Schelet, strigând Ben Abdul în arabă.

Explorarea întregii bruse era imposibilă, dar Schelet, însoţit de doi hăitaşi, cercetă plaja căutând urme de paşi. La două mile de post au găsit o succesiune de urme care duceau în brusă, unde se pierdeau. În zona aceea curgea un râuleţ şi Schelet urmă cursul lui până într-un loc în care apa era adâncă. În porţiunea aceea crocodilii îşi depuneau ouăle.

Reveni la post şi dădu raportul. Se suna adunarea. Toţi oamenii, fie că erau sau nu de serviciu, se aliniară pe câmpul de instrucţie. Hamilton îl întrebă pe fiecare în parte. Nimeni nu-l văzuse pe Achmet gornistul. Nu minţeau şi Hamilton o ştia. Omul nu era iubit şi nimeni nu l-ar fi acoperit.

— Poate ar fi mai bine dacă ţi-ai petrece noaptea la Rezidenţă, Schelet, îi sugeră Sanders.

Schelet însă obiectă.

— Vreau să ştiu exact care este contribuţia mea în toate acestea, domnule, vorbi el decis. Dacă bătrânul Ham va da ordin santinelei să strige *Stai!* oriunde mă va zări, aş fi foarte mulţumit.

Ochii i se închideau de somn când ajunse să-şi desfacă plasa de ţânţari şi se aruncă în pat, căzând într-un somn adânc de îndată ce îşi lăsă capul pe pernă.

După ce se asigură că Schelet dormea, Hamilton luă un scaun şi se aşeză la uşa din faţă a cabanei lui. Apoi dădu înconjur cabanei şi sprijini de uşa din spate un bulumac solid, în aşa fel încât nu putea fi deschisă dinăuntru. După ce isprăvi, reveni în faţa cabanei, îşi puse o pătură pe genunchi şi căzu într-un somn adânc.

Urletul care-l făcu să sară în picioare nu venea din cabană. Auzi voci agitate din direcţia corpului de gardă. Primul său gând a fost la Schelet. Împingând scaunul cu piciorul, se repezi în cabană. Patul lui Schelet era gol.

O luă la fugă către terenul de instrucţie, cu inima strânsă, în momentul în care sergentul de gardă venea să-l caute.

— Stăpâne, spuse omul tremurând tot, sergentul Abiboo...

— Mort? întrebă Hamilton emoţionat.

— Nu, Domnia Voastră, doar rănit. În timp ce dormea, cineva a intrat în coliba lui şi i-a aplicat o lovitură de suliţă; el dormea întors pe o parte...

Hamilton nu aşteptă să termine, se repezi spre cartierul soldaţilor. Îndepărtând mulţimea îngrămădită în faţa colibei lui Abiboo, intră înăuntru.

Rana era uşoară. Abiboo, aşezat pe patul din piei de animale, era pansat cu grijă de către una din cele două

neveste ale sale.

— Nu ştiu nimic, domnule, spuse el cu sinceritate. Am simţit durerea şi m-am trezit. Înainte de a putea sări din pat, duşmanul dispăruse.

Dacă Abiboo nu văzuse nimic, o femeie care dormea într-o colibă alăturată auzise o voce care-l striga.

— Era Tibbetts, domnule, spuse ea.

— Cum mama naibii să fie Tibbetts, scrâşni din dinţi Hamilton, când el dormea în cabana lui.

Fahmeh ieşi din grupul care o înconjura.

— Domnia Voastră, l-am văzut pe Tibbetts traversând satul ca o nălucă. Avea în mână o suliţă înroşită de sânge. A aruncat-o în faţa uşii dincolo de care stăteam de veghe. Fiindcă mi-a fost frică, nu am atins-o.

Sanders îi ajunsese din urmă. Cei doi bărbaţi s-au dus să cerceteze. Suliţa zăcea în centrul uliţei care trecea printre cele două şiruri de colibe. Hamilton o ridică de jos, lumină coada suliţei şi scoase un geamăt. Îi dădu suliţa, fără nici un cuvânt, lui Sanders.

— Acum e în cabana lui? întrebă comisarul.

— Nu, domnule, Dumnezeu ştie cum a reuşit să iasă.

Gorniştii au sunat alarma, iar soldaţii au alergat să se echipeze. Apoi porniră în grupuri de câte doi sau trei să bată pădurea în jurul Rezidenţei. Un detaşament mai numeros fu trimis în grabă pe plajă. Cercetările durară toată noaptea, fără a se găsi vreo urmă.

— Nu mai înţeleg nimic, spuse Sanders când Hamilton reveni la răsăritul soarelui, ca să-i anunţe insuccesul cercetărilor.

— Schelet n-a putut... nu! E cu totul absurd...

Hamilton, alături de el, era imaginea vie a dezolării.

— E oribil, spuse disperat. Desigur, ar putea fi ceva bizar la mijloc...

În momentul acela zări cu coada ochiului un om alergând spre ei. Era Abiboo, rănitul. Urcă dintr-o săritură cele patru trepte ale peronului.

— Stăpâne, spuse cu răsuflarea tăiată, Fahmeh, femeia lui Ben Abdul. A plecat!

Se instaura un moment de tăcere.

— A plecat?

Omul înclină din cap.

— Da, Domnia Voastră, nimeni nu a văzut-o plecând, dar a fost văzut Tibbetts...

— Ce? strigă Hamilton. Cine l-a văzut?

— Atunci când toţi bărbaţii erau pe terenul de instrucţie, replică celălalt, o bătrână a rămas în urmă din cauza unui picior umflat... femeia caporalului Aii Fula care a fost omorât...

— Unde l-a văzut pe Tibbetts? îl întrerupse Sanders.

— În bărcuţa lui, fu răspunsul stupefiant pe care comisarul îl primi, aceea care face *cic-cic-cic.* A trecut ca o umbră pe râuleţul care duce la *marile ape*.

— Să mă ia naiba, spuse fără putere Hamilton.

Se repezi spre chei, sperând că femeia se înşelase, dar nu, barca cu motor dispăruse.

Totul începea să devină un mister de nedezlegat şi Sanders apucase să scrie deja trei pagini din raportul către Marele Cartier General când Hamilton, foarte agitat, îl chemă să coboare pe chei. Barca cu motor revenea dinspre mare, remorcând o pirogă lungă în care stăteau ghemuite două mizerabile fiinţe omeneşti.

Iată ce a povestit Fahmeh, femeia din Kano, atunci când a ajuns în faţa lui Sanders:

— Domnia Voastră, Achmet a fost iubitul meu pentru că era tânăr şi frumos, iar bărbatul meu, bătrân şi prost. Şi atunci când Ben Abdul m-a surprins în braţele lui,

am făcut în aşa fel încât să creadă că-l urăsc, ştiind că va veni timpul când vom pleca împreună în *Insulele Bucuriei,* să ne construim acolo o colibă, să ne semănăm grădina şi să fim veşnic împreună. Dar îl uram pe Tibbetts, pentru că îl băgase la carceră pe omul meu. Aveam o pirogă pe care o ţineam într-un golfuleţ şi, ştiind că Tibbetts dormea adânc de tot, Achmet a luat cheia de la magazia depozitului, scoţând de acolo toate lucrurile de care aveam nevoie pentru călătoria noastră până în *Insule.* Aşa că am luat din magazie un sac de orez şi un sac de sare, aţă cu cârlige fine ca să pescuim şi pânză ca să ne acoperim. L-am ucis pe Ben Abdul fiindcă ura mea împotriva lui nu s-a stins nici un moment. Am vrut să-l ucid şi pe Abiboo din cauza cruzimii cu care l-a bătut pe omul meu, dar dormea întors pe o parte.

Sanders nu făcu nici un comentariu. Ar fi fost o pierdere de timp inutilă. Dădu ordin ca prizonierii să fie închişi şi îl chemă la el pe Schelet pentru explicaţii.

— Am rumegat totul în timp ce eram întins în pat, dragă bătrână Excelenţă, spuse Schelet, în timp ce acel sărman bătrân de Hamilton sforăia. Ca un porc, adăugă el insolent. Ideea mi-a venit dintr-o dată. Deducţie şi logică, scumpe domn şi frate de arme. Ştiam că această bătrână femeie rea putea să intre oricând în cabana mea şi deci că era singura persoană care ar fi putut sustrage una din suliţele mele. Mulţi oameni nu au înţeles. Mai ştiam că în cabana mea se găseau zece sau poate douăsprezece suliţe. M-am sculat, am făcut lumină şi le-am numărat. Nu mai erau decât şapte sau poate nouă.

— Sau poate douăsprezece, spuse Hamilton zâmbind.

— Lipseau trei sau poate cinci, spuse Schelet cu gravitate. Mi s-a părut o bună idee să cotrobăi puţin în coliba acestei rele persoane.

— În mijlocul nopţii!... murmură Hamilton.

— Am trecut peste picioarele tale şi bineînţeles că n-ai simţit nimic, reluă Schelet cu un aer de triumf. Aşa că vezi, dragă Ham, nu sunt somnambul. Caraghiosul care intra şi ieşea din cabana mea, îmbrăcat în propria mea pijama, era însuşi Achmet. Niciodată nu mi-aş fi putut închipui să fie atât de măgar încât să-mi şterpelească pijamaua. Dar asta e altceva. M-am îndreptat spre colibele lor, mergând pe cărarea ce trece prin brusă şi, de-abia ajunsesem acolo, când am zărit-o pe doamna Ben Abdul ieşind din coliba lui Abiboo, după care a urmat tărăboiul pe care-l ştiţi. M-am ascuns imediat, într-o secundă am înţeles toată istoria. Creierul meu...

— Da, ştim, Schelet, spuse Sanders bine dispus. Ce s-a întâmplat după aceea?

Schelet o urmărise pe ucigaşă prin pădure până la locul în care o aştepta iubitul ei cu piroga pregătită de drum. Piroga pornise spre mare mai înainte ca Schelet să înţeleagă ce urmăreau. În momentul în care şi-a dat seama, a fugit la cheiul unde era acostată barca cu motor, pornind în urmărirea lor.

— Nu sunt somnambul, acesta este punctul care vreau să fie bine stabilit, bătrânul meu drag ofiţer, spuse el, exuberant. Când merg, sunt treaz, iar când sunt treaz, sunt extrem de abil. Dacă aveţi de gând să întocmiţi un raport despre toate acestea la Cartierul General, Excelenţă, continuă el adresându-se lui Sanders, vă rog să menţionaţi că am întreprins întreaga acţiune fără a fi asistat de cineva, ba aş putea spune mai curând jenat de bătrânul meu superior.

Răspunsul dat de Hamilton nu poate fi tipărit.

8. Jocul cu mingea

Doran Campbell-Cairns iubea mult animalele. Adora fluturii. Entomologiştii care-i vânau cu plasele lor nesuferite erau, pentru ea, nişte persoane oribile. N-ar fi pus în viaţa ei frumosul său picior pe o inofensivă şi folositoare râmă. Şi ar fi leşinat doar la ideea de a strivi o muscă. Era o fată înaltă, cu o ţinută splendidă, cu un minunat ten alb, deschis, sprâncene frumos arcuite şi ochii de un albastru tot atât de limpede ca şi culoarea cerului dis-de-dimineaţă. Fiică unică a Excelenţei Sale Administratorul, venea în Teritorii să petreacă alături de el trei luni în perioada cea mai sănătoasă a anului, după care mergea la Paris, unde se instala într-un pension de domnişoare în care tinerele fete, pentru a-şi desăvârşi educaţia, învaţă să se îmbrace, să-şi spună părerea despre o operă, să danseze, să fie la curent cu cele mai moderne şi costisitoare restaurante.

În ochii locotenentului Tibbetts, domnişoara Doran nu era un copil. El era convins că fata avea exact vârsta ideală. Nu şi-o putea imagina nici mai tânără, nici mai bătrână. Părul ei era de aur spumos, iar buzele făcute parcă pentru a-i da ameţeli unui tânăr bărbat sensibil, aşa cum, de altfel, era Schelet. Cele câteva zile petrecute de Excelenţa Sa la Rezidenţă constituiau patru pagini de culoare în cartea cenuşie a existenţei lui, patru trandafiri parfumaţi într-o brazdă de ceapă, dacă este admisibil ca nişte impresii sublime să poată fi exprimate printr-o comparaţie atât de ridicolă.

— Schelet, îi spuse într-o dimineaţă Sanders, Administratorul soseşte la sfârşitul săptămânii şi o aduce cu el pe fiica sa.

— Dumnezeu să-i binecuvânteze bătrâna sa inimă, murmură Schelet adâncit în acel moment în desfacerea corespondenţei. Mă voi strădui să fac tot ce pot pentru a-i asigura acestei bătrâne fete o viață confortabilă...

— După câte-mi amintesc, îl întrerupse Hamilton încreţindu-şi sprâncenele şi încercând să-şi forţeze memoria, este doar o copilandră. Am primit deunăzi o scrisoare de la sora mea în care-mi vorbea şi despre ea. Vine de la pension.

— Nişte păpuşi minunate, sunt sigur, spuse Schelet, ridicând capul. Încredeţi-vă în mine, dragă bătrâne Excelenţă. O să am grijă să distrez cât mai bine copilul. N-ai să crezi, bătrâne Ham, dar copiii mă iubesc. Sunt cam ca bătrânul cântăreţ din fluier, de nu ştiu unde... De îndată ce începea să cânte... dar cred că ai citit romanul, bătrâne Ham, de ce mă plictiseşti cu atâtea întrebări...?

— Pentru a fi exact, încă nu am făcut-o, spuse Hamilton. Iar dacă aş face-o ar fi pentru a-mi putea da seama dacă eşti atât de mare imbecil pe cât pari sau dacă această superignoranţă e doar de faţadă.

— Ţţţţ, murmură Schelet revenind la corespondenţa lui, bătrân colecţionar de sugari...

— Ai grijă, deci, încheie Sanders discuţia, să fie montată plasa la terenul de tenis şi să se repare răcitorul.

Schelet, cu inima uşoară ca un fulg, porni, fluierând, în întâmpinarea Administratorului. Reveni încântat şi, o dată în viaţă, mut ca un peşte.

Domnişoara Doran i se alăturase, firesc, fiindcă era cel mai tânăr. Sanders i se părea oribil de sever şi despre Hamilton îi mărturisi că are pe buze o expresie de cruzime.

— Perfect adevărat, tânără domnişoară, spuse Schelet, copleşit de emoţie. Lucrurile pe care mi le tot trânteşte acest drăguţ bătrân de...

— Vreau să spun că are aerul cuiva în stare... ei

bine, în stare să te facă să suferi.

Schelet aprobă solemn din cap.

— Un tip mârşav, dragă bătrână tânără domnişoară, se arătă el din nou de acord cu fata. Nu are nici cea mai mică înţelegere pentru sentimentele unui camarad de arme.

O exclamaţie agasată scăpă printre minunatele ei buze.

— Sunteţi cât se poate de stupid! domnule Schelet.

— Numele meu este Tibbetts, dar puteţi să-mi spuneţi Schelet, domnişoară Excelenţă.

— O să-ţi spun aşa cum am chef, răspunse domnişoara Excelenţă.

— O să-mi placă numele cu care mă strigaţi, oricare ar fi el, scumpă bătrână persoană, replică Schelet. Iar acest răspuns îl încântă atât de mult, încât redobândi ceva din siguranţa pe care la un moment dat o pierduse.

Patru zile în care să o vadă la micul dejun, la masă, la cină.

Patruzeci şi opt de ore de minunată beţie pe *Zaire,* atunci când îl va însoţi pe tatăl ei în turneul de inspecţie. Fără a mai vorbi de serile în care, sub veranda umbroasă, aşezat lângă ea, îmbrăcată în alb strălucitor, aproape că-i va putea atinge mâna. Odată chiar a atins-o cu adevărat, atunci când încercase să alunge un ţânţar. În cea de a patra dimineaţă, pradă unui acces de delir – vaporul urma să plece chiar în după-amiaza aceea – Schelet îi făcu o declaraţie.

— Problema este următoarea, tânără domnişoară Doran, se auzi vorbind cu o voce atât de străină că nici măcar el nu şi-o recunoştea. Pur şi simplu, m-am îndrăgostit nebuneşte de dumneata. Chiar sunt îndrăgostit, zău, bătrână scumpă domnişoară. Am un unchi care are o groază de bani, vreau să spun că nu poate trăi

la nesfârşit, lucrul acesta se întâmplă cu foarte puţini oameni, draga bătrână domnişoară... Ştiu că eşti foarte tânără, iar eu cumplit de bătrân. Drăguţul dumitale de tală este un om grozav, deşi nu va fi necesar să-l vedem chiar în fiecare zi...

— Despre ce vorbiţi? Ochii ei luminoşi îl fixau exact în pupile.

Schelet îşi limpezi vocea, îşi şterse fruntea umezită de transpiraţie cu o batistă de mătase, care îi plăcea nespus şi pe care avea intenţia să i-o ofere înainte de plecare, mai tuşi o dată, privi jur împrejur, apoi, în culmea disperării, articulă:

— Dragă domnişoară, *problema... unde* ne aflăm cu problema noastră?

— Ce problemă?

— Căsătoria. Această drăguţă căsătorie, scârţâi Schelet. Ta-ta-ti-ta-ta-ta-ta...

Fata nu recunoscu marşul nupţial al lui Mendelssohn, cu toată strădania pe care o depusese Schelet.

— Căsătorie? Mi-aţi făcut cumva o cerere în căsătorie?

Sprâncenele sale se ridicară în chip dispreţuitor.

Schelet dădu din cap, mut de adoraţie, speranţă şi teamă.

— Este cât se poate de ridicol, spuse domnişoara Doran, care n-ar fi putut să calce pe o râmă inofensivă şi folositoare, nici să strivească o muscă sau să înţepe cu acul un fluture. Este total ridicol şi stupid ceea ce-mi spuneţi. Ar fi imposibil să ne căsătorim. Mai întâi sunteţi îngrozitor de bătrân. Ce vârstă aveţi?

— O sută cinci ani, spuse Schelet, făcând un trist efort să glumească.

— Sunt sigură că aveţi cel puţin douăzeci şi patru

de ani, spuse ea cu severitate. În plus, sunteţi foarte urât.

— Eu! sări indignat Schelet. Eu, urât?! Nu fii absurdă, draga mea bătrână domnişoară...

— Bineînţeles că eşti foarte urât, insistă fata. Priveşte-ţi nasul.

Schelet se strădui să-şi caute nasul din priviri, fără a reuşi să vadă nimic special la el, afară poate doar de faptul că era cărămiziu, la fel ca şi întreaga sa faţă.

— Şi ce are nasul meu? întrebă întărâtat. Iar dacă tot am ajuns aici, tu nici măcar nu ai nas!

Fata scoase o exclamaţie de durere şi mânie.

— Cum îndrăzneşti să te legi de nasul meu?! O să-i spun tatălui meu!

— Ai face foarte bine, răspunse Schelet cu amărăciune, fiindcă în parte şi el e răspunzător.

— Oh! exclamă ea încă o dată. După care continuă răutăcioasă: Mi-ar fi imposibil să mă mărit cu un bărbat care nu e atlet. Şi dacă vrei să ştii, îl iubesc pe Harry Glide, care este unul din cei mai buni înaintaşi[47] ai echipei din Cambridge.

Schelet scutură din cap nervos.

— Ai găsit genul de persoană pe care s-o iubeşti! Ca şi cum n-ai fi tu însăţi prea înaintată...

— Să ne întoarcem la Rezidenţă, spuse ea cu un calm ameninţător.

Schelet ridică din umeri şi porni alături de ea.

— Şi asta după tot ceea ce am făcut pentru dumneata, articulă el, după o lungă pauză.

Fata se opri, fulgerându-l din priviri.

— Ce-aţi făcut pentru mine?

— Ţi-am arătat tot, nu-i aşa? scrâşni indignat. Iar plasa la terenul de tenis cine a montat-o?

— O plasă dezgustător de uzată!

---

[47] Referire la postul de înaintaş din jocul de rugby (n. trad.)

— Cea mai bună pe care o avem, răspunse hotărât Schelet.

— Şi altceva, ce altceva ai mai făcut?

Schelet, negăsind nimic de spus, suplini răspunsul printr-un gest rotund cu mâna.

— Ai creat globul pământesc? întrebă ironică. Eşti cumva grădinarul şef al lui Dumnezeu?

Schelet se arătă şocat:

— Nu mai avem ce discuta, spuse, şi se întoarseră la Rezidenţa, fără a mai schimba vreun cuvânt.

Administratorul se afla pe picior de plecare.

— Unde naiba ai fost, Doran? o întrebă cu blândeţe, fiindcă îi era totuşi puţin frică de frumoasa lui fiică.

— Tocmai am văzut o insectă cât se poate de stranie şi am urmărit contorsiunile ei curioase, spuse. Doran, privindu-l din colţul ochiului pe Schelet.

— Şi eu, spuse el provocator. O insectă care se dă în spectacol...

Ea se întoarse brusc pe călcâie, luându-şi de braţ tatăl şi îndepărtându-se atât de ostentativ, încât nu s-ar fi putut ca gestul ei să nu se remarce.

— Vii cu mine până la plajă, Schelet? întrebă Hamilton.

Pe faţa locotenentului apăru o grimasă în care se amestecau dispreţul, indiferenţa, amuzamentul, superioritatea. Cu toate acestea, când vaporul alb începu să dispară la orizont, ochii i se umplură de lacrimi şi un nod i se urcă în gât, iar o surdă durere se instală acolo unde i se afla probabil inima. Aproape că ar fi dorit în acel moment să se îmbete. Din nefericire, whisky-ul îi făcea rău, iar după al doilea pahar de porto adormea în mod inevitabil.

— Cum ţi se pare, Schelet? întrebă Hamilton.

— Nu arată rău, zise Schelet, prefăcându-se

indiferent. Cam precoce, dar. Nu pot spune că arată rău.

— Eu o găsesc frumoasă, afirmă Sanders netulburat, ridicându-şi privirea către el.

— Da-aa, admise Schelet, dar aspectul nu înseamnă mare lucru. Inteligenţa este totul, bătrână Excelenţă. Şi aşa cum spune atât de şic bătrânul Kipling, ea m-a învăţat ce sunt femeile.

Se retrase devreme, refuzând apăsat să joace pichet cu Hamilton. Cea mai mare parte a nopţii şi-a petrecut-o scriind un. Poem în stil tragic:

Tu care ai intrat în viaţa mea
Şi căreia i-am cerat să devină micuţa mea soţie
Mi-ai aruncat cu dispreţ, în faţă, nasul meu
Cerul este însă cel care ne-a creat pe toţi,
Ţie ţi-a dat doar un năsuc
Dar eu nu cred că asta-i lipsă de noroc.

Oh! inima mea este pustie şi bolnavă
În curând voi împărtăşi soarta soldatului pe câmpul de bătaie
Atunci când mă gândesc la tine
Văd faţa ta de vis
Şi îmi spun că, de voi fi omorât, pentru tine totuna va fi

Fie pentru tine un avertisment
Tot ce s-a petrecut ieri,
Nu frânge o inimă care bate cu putere pentru tine, iubito
Nu ai să mă mai revezi vreodată
Pocite că sunt într-adevăr urât,
Dar în nici un caz atât de prost pe cât par.

P.S. Retrag tot ce am spus despre nasul tău.

Să fi ajuns sau nu această epistolă la domnişoara Doran Campbell-Cairns? Dacă da, înseamnă că a fost atât de frământată de remuşcări încât nu a avut curajul să răspundă. Orice s-ar fi întâmplat, sigur este că lui nu i-a sosit vreun răspuns. Schelet, devenit cinic în privinţa femeilor, se puse pe citit jurnalele de sport, preocupare din care se născu interesul său pentru fotbal şi rugby.

Un incident petrecut în satul Ugundi îi dădu prilejul să ia parte direct la un joc pe care nu-l mai practicase din timpul şcolii.

Există un loc în apropiere de acest sat care se numeşte *Zece Leoparzi.* Lipsit de umbră şi fără iarbă este înconjurat de o îngrămădeală de trunchiuri de copaci putreziţi, acoperiţi de ciuperci. Au fost smulşi cu mulţi ani în urmă, de elefanţi puternici, care i-au aruncat peste tot.

Elefanţii veneau în zona aceea de sute de ani. Se provocau ţipând şi se luptau între ei în joacă, în acea epocă a anului în care până şi masculii bătrâni, cei mai iritabili, nu se mai servesc de colţii lor de fildeş. Elefanţii tineri se angajau, de asemenea, în mici lupte, lipsite de agresivitate, sub privirea somnolentă a mamelor lor. Exact în această zonă s-au descoperit, într-o zi memorabila, resturile mutilate a zece leoparzi. Nu este exclus ca ei să se fi aflat în urmărirea unui elefant tânăr, pentru că a fost un an de foamete (Sanders îl situa în 1703). Dar cum de se aflau împreună cei zece leoparzi, ei fiind de la natură puţin sociabili, faptul acesta a rămas un mister încă nedesluşit.

În apropierea locului cu pricina, în satul Ugundi, comisarul Sanders era antrenat într-o întrevedere în cadrul căreia trebuia să se pronunţe asupra situaţiei femeii Katabeli, nevasta căpeteniei Akasava, cea de a paisprezecea fiică cunoscută a regelui tribului Isisi.

M’laba, şeful satului, o cumpărase pe trei saci de sare, doi câini dintr-o specie rară şi preţioasă, precum şi patru mii de bare de cupru, preţ mare pentru cineva care nu dansa prea bine. Acum M’laba cerea să i se restituie preţul, pentru că femeia se îndrăgostise de altul.

Sanders a ascultat cu răbdare enumerarea iubiţilor mărturisiţi sau bănuiţi, aruncând din când în când câte un cuvânt mai picant cu privire la moralitatea celor din tribul Isisi; la sfârşitul celei de a treia zile, recunoscu soţului înşelat dreptul de a-şi relua sarea, ceea ce echivala cu anularea căsătoriei.

Astfel de tratative ar fi trebuit să fie terminate în aceeaşi zi, cazul acesta depăşea însă litigiile obişnuite dintre triburi. Katabeli era născută dintr-o mamă şi un tată care aveau fiecare ca rang trei semne, în timp ce M’laba avea numai două semne. Altfel spus, feţele primilor erau împodobite cu trei tăieturi laterale, în timp ce faţa celuilalt era însemnată cu două tăieturi, traversată de una longitudinală, în forma crucii Sfântului Andrei. Un observator superficial nu ar fi putut sesiza complicaţia ce decurgea din această diferenţă, dar, din punct de vedere al intereselor politice, o asemenea căsătorie reprezenta, mai întâi, uniunea a două rase rivale, iar apoi, asocierea intereselor divergente ale Ligii Alcoolice cu cele ale Societăţii de Temperanţă. Oamenii tribului Isisi şi cei ai tribului Akasava erau, de fapt, imposibil de împăcat, atât în morală cât şi în viaţa practică.

Iar divorţul însemna un război.

— Stăpâne, spuse tatăl femeii, nu este drept, pentru că fiica mea i-a făcut un fiu acestui bărbat şi aceasta-i destul pentru a-mi da dreptul să păstrez sarea. Apoi, oamenii cu două tăieturi vor râde de mine şi va fi greu să-i opresc pe tinerii mei luptători în faţa acestor trufaşi akasava.

— Oricine râde de tine râde de mine, spuse Sanders. Cât priveşte sarea, o să-ţi rămână atât cât cântăreşte copilul.

Copilaşul brun şi sarea fură aşezaţi pe cele două talere ale marii balanţe de lemn şi cântăriţi până când talerele ajunseră la egalitate, dar numai după ce Sanders a avut grijă să desfacă de la brâul copilului o centură de care atârnau bucăţi grele de fier.

— Domnia Voastră, dacă i se scoate centura, spuse bunicul nemulţumit, copilul va fi nenorocos.

— Iar dacă nu i-o scoți tu, vei căpăta prea multă sare, ceea ce va fi un nenoroc pentru M’laba.

Judecata nu satisfăcu cele două popoare puternice, virile şi combative. Şi care erau ceea ce Sanders numea „cheile de boltă”. Fiindcă, într-adevăr, de-a lungul multor generaţii fuseseră factorii principali de declanşare a unor războaie. Între oamenii akasava, însetaţi de sânge şi cruzii riverani ai fluviului Isisi avuseseră loc nenumărate războaie, care antrenaseră şi alte popoare. Sanders a revenit la Cartierul General extrem de preocupat.

În anul acela recoltele fuseseră bune, iar recoltele bune conduc adeseori la război. Peştele, de asemenea, fusese din belşug şi oamenii se îmbogăţiseră între cele două sezoane de ploaie. Sanders era atât de neliniştit încât dădu dispoziţie la jumătatea drumului ca vasul să fie oprit; voia să se întoarcă, spunându-şi că, după ce va ajunge din nou acolo, va găsi pe loc un mijloc de conciliere a părţilor. Mai reflectând însă, renunţă şi-şi continuă drumul, întoarcerea sa ar fi fost un semn de slăbiciune, sporind prin aceasta chiar importanţa contestaţiilor posibile.

— În tot acest timp, Schelet abandonase cursurile prin corespondenţă, iar plictiseala îi crescuse într-o asemenea măsură încât începu să vorbească dispreţuitor

până şi de ziarul ce apărea în oraşul său natal şi care publica, invariabil, tot ceea ce primea de la el, oricare ar fi fost subiectul abordat.

Iar Schelet, lipsit de o manie oarecare semăna cu o vacă bolnavă. Posac şi fără vlagă, lăsând să-i scape câte un gâlgâit stins ce exprima dezgustul de viaţă şi de tot ce-i aducea ea. Sanders era însă prea ocupat pentru a se nelinişti de starea lui Schelet.

În astfel de momente făcea un consiliu cu cei doi ofiţeri, consiliu la care era chemat să participe şi Ahmet, principalul său spion. Acum pe Ahmet îl lăsase în urma lui să culeagă informaţii. Aşadar, nici o decizie nu a fost luată mai înainte de întoarcerea acestui incomparabil furnizor de ştiri, care, după ce şi-a îndeplinit misiunea, a coborât fluviul într-o pirogă purtată de vâslaşi plătiţi. Ahmet îi prezentă comisarului un tablou cât se poate de negru al situaţiei.

— Stăpâne, va fi război, începu el, pentru că femeia şi părinţii ei sunt foarte întărâtaţi împotriva lui M’laba, iar, în ochii poporului său, femeia are dreptate. Sandi, tu ştii bine, acesta este obiceiul la cei din Isisi: o femeie poate să aibă legături cu condiţia să nu iasă scandal, pentru că ei consideră acesta un fapt natural. Şi, de asemenea, ştii că nu-şi repudiază femeile decât numai dacă sunt leneşe sau gătesc aşa de prost încât pe bărbat îl doare înăuntrul lui. Am văzut suliţe noi în sat, iar M’laba şi-a trimis omul de încredere în regiunea N’gombi, cu peşte şi sare ca să mai cumpere şi alte suliţe.

— Trebuie împiedicat acest război, spuse Sanders, fără a se trage nici un foc de armă.

Îl privi pe Schelet cu un aer gânditor.

— M-ar tenta să te trimit acolo, printre ei, Schelet. Cred că prezenţa ta ar împiedica aproape sigur complicaţiile.

Schelet avea deja un plan făcut şi, spre surprinderea lui Hamilton, Sanders îl acceptă fără discuţie, ba chiar cu un anume entuziasm.

— Mi se pare incredibil, spuse acesta, să-i faci pe diavolii ăştia să joace rugby, dar merită să încerci, Schelet. Pentru mai multă siguranţă, totuşi, ia-l şi pe Bosambo cu tine, voi fi mai liniştit dacă o să ai vreo câteva zeci de suliţaşi Ochori în jurul tău.

Drept urmare, Schelet se îmbarcă pe *Zaire* şi fu lăsat în punctul numit *Zece Leoparzi,* care constituia un fel de zonă neutră între triburile Akasava şi Isisi.

Sosi la vreme. Schelet îşi putu da seama singur de ce se pregăteşte, pentru că, în timp ce oamenii săi înconjurau cu un gard de spini campamentul instalat, el se duse să se plimbe în satul Ugundi. Tinerii luptători făceau exerciţii suit privirile admirative ale populaţiei feminine. Sosirea lui Schelet a fost neaşteptată. M’laba, căpetenia (un mare şef, satul numărând două mii de suflete) nu aflase nimic, locul numit *Zece Leoparzi* fiind rar vizitat de oamenii din sat.

— Această ceartă a luat naştere, stăpâne Tibbetts, din îngâmfarea femeii mele şi a tatălui ei. Şi noi suntem însă un popor mândru, se zice că oamenii akasava stăpâneau ţara de la munţii cei înalţi până la marile ape.

Schelet se aşeză pe un taburet sculptat, în faţa colibei şefului, iar tinerii luptători încetară să mai danseze dansuri războinice şi să sară, retrăgându-se la o parte cu un aer stângaci.

— Îmi placi prea mult, M’laba, ca să te văd spânzurat de vârful unui arbore din cauza acestei nebunii care a intrat în tine, spuse Schelet. Am o idee bună, care mă îndeamnă să ţin un sfat la *Zece Leoparzi.*

După care se duse în satul Isisi, la cinci mile depărtare. De data aceasta era aşteptat. Vasul *Zaire*

trecuse pe lângă sat urcând fluviul şi nu se vedea nici o urmă de pregătire de război. Femeile pisau grânele, iar tinerii îşi povesteau tot felul de isprăvi grozave, care nu aveau însă nimic de-a face cu războiul. Totuşi, câteva amănunte semnificative îi atraseră atenţia lui Schelet. Katabeli, femeia divorţată a şefului akasava, se bucura de onoruri în mijlocul familiei, ceea ce era un lucru neobişnuit în astfel de cazuri. Gleznele îi erau împodobite cu brăţări de aramă, la fel ca şi frumoasele ei braţe, dovedind atenţia de care se bucura.

— Nu ne gândim la război, spuse şeful, bătrânul ei tată, căci ar însemna să-l supărăm pe Sandi. Dar dacă aceşti câini de akasava ne vor ataca, ne vom apăra satul, pentru că ei tratează cu cruzime femeile şi copiii. De altfel, stăpâne Tibbetts, nu trebuie uitat că oamenii Isisi ocârmuiau ţara de la *Munţii Spiritelor...*

Schelet îl ascultă cu răbdare, după care fixă data sfatului, alegând momentul potrivit pentru ca cel mai bun aliat al său să ajungă acolo.

Bosambo, chemat cu un mesaj trimis printr-un porumbel, sosi cu trei pirogi, fiecare din ele cu douăzeci de vâslaşi, care deîndată ce au pus piciorul pe pământ s-au şi transformat în luptători, prin simpla schimbare a vâslei cu suliţa şi pavăza. După formulele de curtoazie, Schelet îşi expuse intenţiile şi cele două sate fură invitate să se prezinte la sfat, lăsându-şi acasă suliţele.

Cei din tribul Akasava luară loc la stânga, cei din tribul Isisi la dreapta, iar între ei o solidă formaţie de suliţaşi Ochori, cu Bosambo în frunte, la o jumătate de duzină de yarzi de Schelet.

Locotenentul Tibbetts avea puţini rivali în ce priveşte talentele de orator indigen. Vorbea dialectul bomongo mai cursiv decât Sanders şi cunoştea bine simbolistica fluviului.

— Ascultaţi-mă voi toţi, începu Schelet. O să vă vorbesc despre nişte vrăji care au făcut din ţara mea o ţară mare, căci acolo popoarele nu se înfruntă cu mânie, ele luptă unele împotriva altora doar prin curaj şi oricine câştigă primeşte o înaltă recompensă. Aşa că eu doresc, şefi ai triburilor Akasava şi Isisi, să-mi alegeţi fiecare câte cincisprezece oameni solizi, mlădioşi şi iuţi de picior. După care vom proceda astfel...

Ca să traduci practica jocului de rugby în bomongo era o dovadă nu tocmai neînsemnată de talent. Schelet reuşi atât de bine, încât oamenii care sosiseră acolo doar cu gândul la omorârea adversarilor s-au întors acasă gândindu-se numai la această magie: să lupţi fără vărsare de sânge.

Spre seară, lui Schelet îi sosi, printr-un vâslaş de la Cartierul General, o scrisoare trimisă de Sanders şi alături, minunea minunilor: un plic imens, pe care era scris cu litere mari: *Locotenent Tibbetts din Regimentul Regal Hussa.* Instinctul lui i-ar fi dezvăluit numele expeditoarei chiar dacă nu ar fi avut în albumul lui de autografe semnătura ei într-o caligrafie cu caractere înalte şi pline de strălucire.

Dragă domnule Tibbetts, poemul dumitale pur şi simplu m-a emoţionat. Cât de savant trebuie să fii! Am fost pentru dumneata, o ştiu acum, o fiinţă rea, oare mă vei ierta vreodată? Nasul dumitale e foarte frumos, după părerea mea. Îmi aminteşte mult de nasul dragului de Napoleon Bonaparte! Mai scrie-mi, te rog. Voi fi aici toată luna aceasta.

Schelet îi scrise. I-a prezentat proiectul pe care-l concepuse pentru înăbuşirea conflictului, făcu aluzii

voalate la pericolul teribil în care se afla. Evocă, manifestând amare remuşcări, propria sa „grosolănie” şi îşi exprimă speranţa că îi mergea tot atât de bine ca şi lui, pentru moment.

Antrenamentul celor două echipe rivale continuă săptămână după săptămână. La început au existat unele mici dificultăţi, mai curând datorită însufleţirii jucătorilor decât problemelor de tehnică, căci atât unii cât şi ceilalţi deveniră pasionaţi după joc.

— Ieri, spuse un „înaintaş” akasava, când ne-am alăturat capetele ca să strecurăm mingea pe sub picioarele noastre, unul din câinii ăştia din Isisi m-a ciupit de fund. Aşa că astăzi mi-am luat cu mine un cuţitaş.

Din fericire, Schelet a descoperit „cuţitaşul” şi l-a fugărit pe entuziastul jucător, cu lovituri de picioare în fund, de jur împrejurul câmpiei *Zece Leoparzi,* terenul de joc.

Şarjele de atac au provocat unele neplăceri.

— O, omule! strigă Schelet exasperat, dacă atunci când îl ataci pe cel ce fuge cu mingea îl mai muşti de picior, o să pun să ţi se tragă câteva bastoane.

— Stăpâne, pleda delincventul, când l-am trântit la pământ am căzut peste el şi mi-a fost atât de la îndemână să-l muşc!

Bosambo cu oamenii săi priveau uluiţi aceste stranii manevre.

— Stăpâne, jocul ăsta seamănă cu un război fără suliţe, comentă Bosambo. Şi atunci, cum se va sfârşi?

Schelet îi explică planul său. Meciul va avea loc în prezenţa celor două sate, până atunci excluse cu totul de la ce se petrecea. S-a căzut de acord că tribul care va pierde va accepta înfrângerea. Timpul trecea, ploile nu erau prea departe şi zvonurile despre război deveniseră atât de slabe încât de-abia mai puteau fi auzite de la o

tabără la cealaltă.

Acordul lui Sanders era un sprijin preţios pentru tânărul ofiţer, dar prima sa bucurie adevărată a fost o nouă scrisoare, scrisă în grabă, însoţită de o casetă mică, sosite odată cu comisarul. Doran Campbell-Cairns era pe punctul de a părăsi Coasta.

Găsesc că eşti pur şi simplu minunat, spunea ea. *Scrie-mi te rog la Paris* (dar nu dădea adresa). *Papa găseşte ideea dumitale admirabilă. Îţi trimit o cupă pe care am cumpărat-o cu proprii mei bani. Nu este cu adevărat de aur, dar papa spune că aurul se va şterge de-abia peste câţiva ani. Iartă-mă, te rog, de tot ce am spus despre nasul dumitale.*

Schelet i-ar fi iertat orice, iar când, mai târziu, tânăra fată s-a logodit cu vlăstarul unei nobile familii, el nu i-a purtat deloc pică.

Cupa era magnifică. O asemenea cupă trebuie să fi costat o sută de lire. Mâi târziu a descoperit eticheta pe soclul cupei şi a fost foarte surprins că un asemenea articol strălucitor să fi putut fi vândut la un preţ aşa de mic.

În dimineaţa meciului, Sanders a prezidat discuţiile, desfăşurate într-o ambianţă aproape cordială.

— Eşti cu adevărat un băiat remarcabil, Schelet, îi spuse tânărului, încântat. Şi, mulţumesc lui Dumnezeu, barometrul coboară mereu, adăugă el inconsecvent.

Toţi cei din tribul Akasava, aflaţi pe o rază de optzeci de mile, se adunaseră pe vasta câmpie. Erau masaţi pe pantele line care duceau către pădurile Isisi, fiind admirabil desfăşuraţi în acest amfiteatru natural.

— Sunt prea mulţi, după părerea mea, şi, mai ales, sunt numai bărbaţi, spuse Sanders privind în jurul lui.

Stătea jos, în faţa unui mic cort, iar în faţa sa se afla cupa de aur, care strălucea în razele palide de soare, furişate printre nori.

Comisarul îşi trimise soldaţii în mijlocul spectatorilor, să vadă dacă nu erau înarmaţi. Aparent nu aveau nimic la ei, în afara bastoanelor lungi, cu care mergeau la drum.

Meciul a început pe o căldură toridă. În momentul în care Schelet a fluierat începutul partidei şi cei din Isisi au atacat, a izbucnit o furtună de răcnete şi s-a iscat o asemenea agitaţie, încât Sanders însuşi se lăsă prins.

Urmărind jocul, constată că asista la o partidă de rugby de o bună factură medie. Înaintaşii jucau foarte bine, fazele de atac se succedau vioi. Lucrul a început să se strice atunci când L’mo, un akasava solid, trântind un înaintaş isisi, îi sări cu genunchii pe umeri. Doi spectatori ieşiră din mulţime şi-l loviră pe L’mo în cap. Cu toate acestea, incidentul a rămas fără urmări şi partida a continuat.

Primul gol a fost încasat de Isisi în aplauzele furtunoase ale aiuriţilor spectatori isisi.

Un al doilea incident s-a produs tot datorită lui L’mo. A placat, trântindu-şi adversarul dar, fără a se mulţumi doar să-i ia balonul, l-a apucat de urechi, târându-l spre mijlocul terenului, până când a intervenit Sanders.

Jocul a continuat încă două minute, poate şi mai puţin. După care un akasava, sărind asupra unui nefericit adversar, care era cu mingea în dinţi, începu să-l strângă de gât, încet şi în mod ştiinţific. Mulţimea se dezagregă. În momentul acela interveni Sanders.

— Înapoi!

Schelet fugi spre linia subţire de soldaţi Hussa şi careul de luptători ai lui Bosambo.

— Slavă Domnului că nu au suliţe, spuse Sanders.

În faţa lui se agita o pădure de bastoane. Peste tot începuseră încăierările. Grupe de akasava contra celor isisi.

— Baionetele la armă, ordonă Schelet cu răsuflarea tăiată.

Lamele strălucitoare ale baionetelor îşi făcură cu greu drum prin mulţimea dezlănţuită, reuşind să o despartă în două părţi inegale.

Şi exact în acel moment, binecuvântata ploaie începu să cadă, însă nu doar ca o mică aversă, ci ca un torent, o cataractă, revărsându-se dintr-o dată din cerul întunecat. Oamenii lui Bosambo îşi făceau loc la dreapta şi la stânga, dar acum nu mai era nevoie.

Triburile se retrăgeau în grupe mari, pansându-şi rănile din mers şi cântând.

— Asta a fost salvarea noastră, spuse Sanders.

Căută din priviri masa pe care fusese expus magnificul premiu al meciului. Acum, în locul mesei nu mai era decât un maldăr de sfărâmături, iar cupa dispăruse.

— Sper că a fost luată de câştigător, spuse Sanders cu un surâs ironic. Apropo, cine a câştigat?

Schelet n-a putut să-i răspundă. Dacă s-ar fi aflat în piroga lui Bosambo, în timp ce aceasta se îndrepta spre Ochori, ar fi fost în stare s-o facă. Bosambo îi aducea Fatimei, soarele sufletului său şi unica lui nevastă, o splendidă cupă de aur.

— Sandi mi-a dăruit-o, datorită puterii mele şi iscusinţei pe care am dovedit-o într-un joc pe care Tibbetts l-a adus şi i-a învăţat pe cei din triburile Akasava şi Isisi, dar pe care numai eu îl joc bine. Am să beau din ea berea pe care tu o prepari pentru mine, turturica mea, lumina ochilor mei!

9. Înțeleptul

Rareori, o dată într-un secol poate, se văd răsărind din mulţimea de şarlatani şi simulanţi, magicieni atât de iscusiţi, încât amintirea lor persistă mai mult decât cea a regilor şi prinţilor. Unii dintre ei mor tineri, puterile lor rămânând ignorate. Alţii ajung la maturitate fără să fi avut prilejul să-şi valorifice darurile cu care au fost înzestraţi sau păstrează cu străşnicie secretul lor. Iar alţii, rămânând neînţeleşi, sunt automat clasaţi în categoria nebunilor.

Viaţa lui Tehala, înţeleptul din Ochori, era simplă şi fără ocolişuri, el fiind fiul unic al unui om bogat în turme de vite, sare şi bare de cupru, moneda curentă în acea parte de lume. T’chala îşi iubea semenii, nu făcea nimănui rău, şi dacă nu putea profeţi cuiva un lucru bun, nu o mai făcea de loc. Era, s-ar putea spune, un sfânt. Sanders însuşi, care privea cu ochi bănuitori orice individ, afirma că posedă puteri supranaturale, păstrând o frânghie de spânzurat sau cătuşe pentru toţi cei care uzau de reputaţia lor pentru a face rău, vorbea cu respect şi nu trecea niciodată prin Ochori, fără a se opri la coliba înţeleptului spre a-l asculta filozofând.

— Ce lucruri stranii vezi tu, T’chala? îl întrebă într-o zi.

— Stăpâne, văd noaptea morţii trecând pe lângă mine, de la stânga la dreapta, mulţime de feţe albe, negre, galbene... Nu mi-e frică, pentru că sunt aievea, căci moartea e realitatea, iar viaţa, doar visul unui om bolnav.

— Şi ce mai vezi?

— Stăpâne, există lucruri care apar la ordinul meu şi îmi vorbesc. Dar sunt cuvinte de nebun şi tu mă vei trimite la bătrânii insulei, acolo unde se află fratele meu.

— Ce-ţi spun?

T’chala reflectă un moment, cu bărbia sprijinită în palmă.

— Îmi spun că adevărul este mai presus de orice în lume. Tot răul vine de la sămânţa minciunii: războaie, omoruri, durerea şi moartea.

— Îl vezi tu pe M’shimba-M’shamba şi o mică şopârla verde? îl întrebă cu viclenie Sanders. T’chala surâse.

— Aceasta este marea nebunie a celor ce trăiesc, să dea zeilor imaginea oamenilor şi lucrurilor de care se tem. Gândul meu este că zeii nu trăiesc şi nu se ascund în pământ, în apele adânci sau în cer, ci că pământul trăieşte în zei. Acum, Sandi, tu îmi vei zice că sunt nebun.

Sanders zâmbi cu blândeţe.

— Eu te cred foarte înţelept, T’chala, mai înţelept decât oricare altul din cei pe care-i cunosc.

Îi dărui sare şi o conservă de fructe, care lui T’chala îi plăcea foarte mult.

Puţin după aceasta, T’chala s-a îmbolnăvit de friguri. Fiindcă era un om de o mare sfinţenie, şi pentru că era în legătură cu spiritele, cei din sat, care-l iubeau, au hotărât că era mai bine să-l lase să moară, de frică să nu-i supere pe zeii apropiaţi. În consecinţă, nu i-au mai adus hrană şi nici apă, astfel că în mod sigur ar fi ajuns să se alăture procesiunii care trecea prin faţa ochilor săi, în fiecare noapte, dacă M’lema, nevasta căpeteniei, din spirit de contrazicere şi fiindcă era o femeie arogantă, nu i-ar fi adus pe ascuns mâncare şi apă de băut.

M’lema era fata celei mai bătrâne neveste a unui om de condiţie joasă, numit N’kema, nume dat tuturor oamenilor de rând. Înaltă şi frumoasă, ea avea o soră mai mică, O’fara,. Nici înaltă şi nici frumoasă, care a fost fericită să se mărite cu un pescar în vârstă. Acesta trăia

într-o colibă izolată, aflată la malul unei lagune numită *Barba* din cauza stufului şi a ierburilor care-i împodobeau suprafaţa.

O’fara făcea tot ce-i cerea acest bătrân. Usca şi afuma peştele pe care el îl prindea, muia maniocul şi îl pisa ca să facă pâine din el, cultiva grădina în care creşteau legume făinoase şi-i pregătea masa. Era prea bătrân ca să facă dragoste, dar încă destul de viguros ca să o bată atunci când nu era mulţumit. Gândea că ea se va obişnui să trăiască astfel, considerându-se norocoasă că el nu-i dă nici o atenţie.

O’fara a aşteptat un an întreg, după care întâlni un tăietor de lemne simpatic, tânăr şi mulţumit de viaţă. Veni o zi în care existenţa legăturii ajunse la urechile căpeteniei districtului, om bogat care o luase de nevastă pe sora lui O’fara. O’fara s-a prezentat la sfat purtând pe şold un copil, iar bătrânul pescar a dat amănunte care au stârnit râsete deochiate. Oamenii din tribul Ochori sunt din rasă canibală, şi au darul să râdă cu mare uşurinţă. Căpetenia a pronunţat divorţul şi, cum în joc nu era nici o zestre, nimeni nu a avut de suferit, în afară de O’fara. A căutat adăpost la sora sa M’lema, care i-a arătat însă uşa.

— M-ai făcut de râs pe mine şi pe bărbatul meu, strigă la ea cu o voce atât de acră, că micuţul, care moţăia pe şoldul mamei, deschise ochii, privind-o pe mătuşa sa, fără să înţeleagă. Eşti o femeie rea şi nu ai ce căuta în coliba mea.

O’fara se duse în pădure, ocupând o veche colibă, nelocuită, care, din cauză că adăpostise altădată un cadavru, fusese abandonată. A trăit aici şi copilul aici a învăţat să meargă. Era foarte îndemânatică la pescuit şi prindea cu uşurinţă peştele. Până în noaptea în care a fost surprinsă de pescari. A luat-o la fugă, dar unul dintre ei, mai sprinten, cu toate zigzagurile ei abile, a reuşit s-o

prindă la malul fluviului.

— Eh, femeie, îi spuse, acum ştiu ce demon a speriat peştele şi pentru ce fraţii mei şi cu mine trebuie să mergem şi să căutăm până la Isisi ca să prindem ceva.

Îi legă încheietura mâinii de gleznă (femeia era prea secătuită de puteri ca să se mai zbată). Ceilalţi bărbaţi sosiră şi ei şi fiecare o bătu cu centura lui de piele, după care se aşezară la sfat pentru a stabili ce vor face cu ea. Răstimp fatal pentru hotărârea ce se pregăteau s-o ia, fiindcă în acest timp silueta albă a vasului *Zaire* trecu prin dreptul falezei. Iar Sanders, care avea nişte ochi foarte buni şi un binoclu şi mai bun, observând scena care se desfăşura pe mal, dădu ordin să se lanseze o barcă la apă.

— Stăpâne, femeia aceasta a speriat peştele din râu şi este o fiinţă foarte rea, pentru că fiind nevasta lui K'raviki, pescarul, şi-a bătut joc de el, făcând asta şi asta...

— *O ko!* se miră foarte politicos Sanders.

O'fara se ridică ţeapănă, plină de urmele loviturilor primite.

— Spune-mi, omule, îl întrebă Sanders pe şeful pescarilor, de câte ori ai dat în femeia asta?

Cel întrebat dădu, neliniştit, un răspuns la întâmplare.

— Vei primi tot atâtea lovituri şi încă o dată pe atât, vorbi cu blândeţe Sanders.

Pocni din degete şi Abiboo, sergentul, îşi dădu jos tunica şi îşi suflecă mânecile.

Sanders intră în pădure, luă copilul femeii şi îi aduse pe amândoi pe vas. O oră mai târziu sosea în satul în care se afla sora lui O'fara, care era atât de încărcată la glezne şi braţe cu brăţări, încât mergând zornăia, şi se întâlni cu soţul acesteia, Sabaya.

— Iată-te, şef al satului, îl salută Sanders. Vorbind, luă puţin şi gustă din sarea pe care acesta o ţinea în

căuşul palmelor. Ţi-o aduc pe femeia aceasta cu copilul ei. Se va instala în satul tău şi nimeni n-o va alunga.

Şeful nu era deloc mulţumit. Nevasta lui, mai puţin respectuoasă, începu să se răstească.

— O’fara este o femeie uşuratică şi Sandi nu ştie că pe vremea când era nevasta lui K’raviki pescarul...

Sanders observă că femeile clătinau din cap aprobativ.

— Aduceţi-mi o strachină de lapte de capră, spuse el, iar apoi, când i s-a adus, continuă: Fiecare nevastă să bea din laptele ăsta. Dacă nu are alt iubit decât pe soţul ei, laptele va rămâne alb, dacă are un iubit, laptele se va înnegri.

M’lema îşi retrase mâna pe care o întinsese.

— Stăpâne, asta e vrăjitorie şi mie mi-e frică.

Sanders întinse strachina cu lapte către celelalte femei, înspăimântate, acestea se traseră înapoi. Pe faţa lui Sanders se aşternu un zâmbet ironic.

— Neveste fără pată, după cum văd, spuse el în batjocură. Care dintre voi este cea virtuoasă?

Copilaşul cu ochii mari pe care O’fara îl purta pe şold scoase un gungurit şi Sanders îi duse la buze strachina cu lapte.

— Rămâne alb, căci este fără de păcat.

Apoi îl privi pe şef drept în ochi.

— Ce facem cu O’fara? îl întrebă.

Bărbatul, furios, răspunse:

— Să rămână, stăpâne Sandi. Pun chezăşie cu capul meu că va fi în siguranţă. Cât priveşte pe femeia mea, acum ştiu ce ştiu şi voi afla încă şi mai multe...

Privirea rece a lui Sanders o întâlni pe a sa.

— Mă întorc într-o lună pentru sfat, şef al satului. Aş vrea ca atunci să te aşezi alături de mine. Dar dacă judeci înaintea mea, să ştii că voi face dreptate.

Avertisment care fu de-ajuns pentru Sabaya. El se mulţumi să-şi certe nevasta cu băţul.

În noaptea aceea, bărbatul ei, fiind plecat cu alţi oameni la vânătoare de maimuţe în pădure, M’lema se duse să-şi întâlnească iubitul, un tânăr în ochii căruia ea era o zeiţă. Bărbatul, un akasava cu frica lui Dumnezeu (căci fusese crescut de misionari), o cunoscuse pe M’lema în timp ce era predicator laic.

— Du-te, îi spuse femeia, fără să te vadă nimeni la T’chala, înţeleptul care locuieşte în capătul satului. El mă iubeşte, fiindcă atunci când era bolnav i-am dus mâncare şi lapte de capră. O să mă ajute. Spune-i că Sandi m-a umilit din cauza surorii mele O’fara. Să-i facă o vrajă ca să se usuce şi să moară, şi ea şi copilul tăietorului de lemne.

Tânărul akasava, care se numea Bologa, fu alarmat.

— Acesta e un gând rău, îi spuse. Lasă femeia să rămână în sat, sufletul ei se va duce în ziua binecuvântată în care oile vor fi despărţite de capre, aşa cum ne-a învăţat bunul Dumnezeu.

Femeia nu stătu la discuţii. Îi ordonă. Supunându-se, iubitul se duse la T’chala, pe care-l găsi aşezat în pragul colibei sale, sub răcoarea nopţii care se lăsa, privind undeva departe, înaintea lui, meditând asupra adevărului.

Cu faţa nemişcată, inexpresivă, îl ascultă pe Bologa vorbindu-i.

Iubitul se întoarse repede la M’lema.

— E nebun, îi spuse, nu mi-a vorbit decât despre adevăr şi minciună, iar când l-am întrebat dacă vrea să facă ce i-am cerut, mi-a spus că e un lucru rău şi că răul nu este pentru un om ca el.

— Întoarce-te la câinele bătrân, insistă femeia şi spune-i să nu-i pomenească nici un cuvânt din ce i-ai spus

tu lui Sandi, când va veni. Acum îmi pare rău că nu l-am lăsat să moară.

Bologa se întoarse la T’chala şi-i transmise ce-i spusese femeia.

— Dacă mă întreabă, o să-i spun, zise T’chala cu simplitate. Pentru că o minciună este ca un şarpe care se împarte pe din două, transformându-se în doi şerpi, iar dacă nu sunt omorâţi ajung să umple lumea întreagă.

M’lema, înnebunită, nu văzu decât o singură ieşire din această situaţie. Noaptea, pe când T’chala dormea, Bologa, iubitul, care făcea parte dintre Fantomele Galbene, coborî la râu, în locul unde terenul este argilos, frământă un bulgăre mare de lut şi, urcând la coliba bătrânului, i-l îndesă pe faţă, rămânând culcat peste el până când nu mai simţi nici o tresărire. Aşa, îşi spuse M’lema, acum s-a sfârşit cu înţelepciunea. Cu toate acestea, a doua zi dimineaţă, în loc să vadă o mulţime în doliu în jurul colibei bătrânului, îl zări stând la soare, cu mâinile împreunate, fixând cu privirea, în depărtare, adevărul.

Iubitul ei află noutatea şi, cenuşiu de spaimă, ar fi fugit în pădure dacă T’chala nu i-ar fi trimis vorbă că vrea să-l vadă. Veni deci în faţa lui, înfricoşat.

— Bologa, eu te văd, vorbi cu gravitate bătrânul. Din cauză că eşti un om rău, nimeni însă din sat nu te va mai vedea.

Bologa, mort de frică, străbătu satul şi, ajungând lângă un grup de prieteni, printre care se afla şi fratele său, îi strigă:

— *O ko!* Mi s-a întâmplat un lucru îngrozitor...

Fratele lui nu ridică privirea şi nu-i răspunse. Nimeni nu părea să-l fi zărit. Se aplecă, atingând umărul celuilalt, dar mâna îi era uşoară ca un fulg, nu avea nici substanţă, nici greutate. Strigă tare, însă nimeni nu-l auzi.

— Ei, voi toţi! urlă.

Nici unul dintre capete nu se întoarse. Alergă ca un smintit pe uliţa satului până la M’lema care, aşezată în faţa colibei ei, veghea o oală ce fierbea pe foc.

— M’lema, se văicări cu lacrimi în ochi, bătrânul mi-a făcut o vrajă!

Femeia nu ridică ochii, iar când el o apucă de braţ cu un urlet de spaimă, mâinile i se încleştară în gol.

Aceasta a fost povestea pe care a spus-o atunci când a fost dus pe mica insulă unde se aflau cei ce-şi pierduseră minţile.

— Lucrul cel mai curios, spuse Sanders când i s-au relatat toate acestea, este că cei ce l-au văzut pe Bologa jură că el nu s-a mişcat din faţa colibei lui T’chala, unde a rămas aproape o oră. Atunci când a fost luat, înnebunise, desigur.

— Poţi să te duci să-l vezi, Schelet, data viitoare când ai să mergi la Ochori, poate reuşeşti să scoţi de aici ceva de înţeles.

Exista obiceiul, din timpuri străvechi, ca atunci când cineva, bătrân sau tânăr, îşi pierdea minţile, să i se scoată ochii, dacă nu era deja orb, şi apoi să fie abandonat într-o zonă în care bântuiau leoparzii. Comisarul Sanders interzisese o asemenea practică. Nu puţini au fost bătrânii care au protestat împotriva acestei inadmisibile intervenţii, ce leza libertatea persoanei, chiar dacă ei înşişi ar fi putut fi supuşi, mai târziu, aceleiaşi practici.

Bosambo, căpetenia tribului Ochori, îşi conducea ţara cu o mână de fier. Vai de cel ce ar fi îndrăznit să înfrângă dispoziţiile lui! Era un excelent mărşăluitor. Depăşea pe cei mai buni alergători dintre soldaţii săi. Nu se despărţea niciodată de scutul lui de nuiele, ca şi de şase mici suliţe, care-şi atingeau întotdeauna ţinta. Astfel încât, atunci când a făcut cunoscut ordinul stăpânului său

că bătrânii nu mai pot fi supuşi vechiului obicei, cei tineri au murmurat, dar s-au supus.

O nouă regulă a fost instituită cu privire la tratamentul aplicabil celor în vârstă. Li se construi un mic sat pe o peninsulă largă, care se întindea spre mijlocul fluviului şi nu era legată de mal decât printr-o fâşie îngustă de pământ. În fiecare dimineaţă, oameni anume desemnaţi aduceau hrană mulţimii de nevinovaţi; au fost puşi paznici pe istm, ca să împiedice traversarea lui de către bietele fiinţe decrepite. Planul nu era rău şi luase naştere în inventivul creier al locotenentului Tibbetts. Comparat cu o veche metodă, prezenta totuşi următorul dezavantaj: permitea nebunilor să se întâlnească între ei şi să-şi împărtăşească ce urau cel mai mult pe lume. Iar concluzia comună a fost că urau un tânăr deşirat, care purta monoclu chiar şi în timp ce dormea.

— Acest om, începu Bologa, e doar un adolescent, dar a ajuns, datorită puterilor sale magice, un personaj important; el ne-a tratat cu multă cruzime, fiindcă ne-a băgat aici, în închisoare. Or, pe vremea tatălui meu, noi îi duceam pe bătrâni în pădure, unde erau liberi, şi făceam în aşa fel încât să nu vadă sălbăticiunile care rătăcesc noaptea.

Ascultătorii săi îl aprobară. Erau şapte bătrâni, aşezaţi împreună cu Bologa într-un semicerc în jurul unui foc mare. Cu toţii erau sătui. Guvernul era generos, iar unii dintre ei aveau şi rude care le aduceau de mâncare. Vorbiră fără răgaz despre Schelet, până târziu în noapte. Doi dintre bătrâni au adormit, alţi doi erau adânc preocupaţi de convorbirile lor cu duhurile care-i vizitau, dar ultimii trei au ascultat atent până la sfârşit.

— Voi sunteţi bătrâni şi slabi, el e tânăr şi în putere. Dar şi eu sunt puternic, nu-i aşa? Iar forţa unită a opt căţei nu-i vine de hac leopardului?

I-au trezit, cu greutate, pe cei ce dormeau şi le-au expus planul lor: să-l prindă pe Schelet în timpul uneia din inspecţiile pe care le făcea, să-l lege şi să-i aplice şase tratamente, fiecare dintre ei având în această privinţă ideea sa originală. Hotărârea ar fi putut foarte bine să le iasă din cap. Din păcate, însă, Schelet pică chiar a doua zi, cu un zâmbet afectat pe faţa lui colţuroasă şi cu o rază de soare strălucindu-i în monoclu.

— Ah, iată-vă, bătrâne suflete. Sosise singur, lăsând vasul *Zaire* să se aprovizioneze cu lemn la trei mile distanţă de peninsulă.

Fericiţi şi mulţumiţi, plini de vigoare!

Omul de pază nu se afla la postul lui atunci când Schelet trecuse pe acolo, fiind plecat în satul cel mare pentru a asista la serbarea unei căsătorii, astfel că nu l-a putut vedea pe tânăr nici la dus, nici la întors.

Schelet a înţeles ce pericol îl paşte în momentului care s-a simţit strâns de gât de un braţ nervos, în timp ce o pereche de genunchi osoşi îl împingeau cu putere din spate. Dacă s-ar fi aflat afară, în aer liber, ar fi putut fi văzut, dar era în marea colibă a nebunilor, unde inspecta amenajările pe care le făcuse cu scopul ca pacienţii să se simtă cât mai bine.

Şi astfel, Schelet ar fi putut să-şi încheie cariera într-un mod de-a dreptul penibil dacă, din întâmplare, n-ar fi trecut tocmai atunci pe râu piroga mare, de război, a lui Bosambo, regele tribului Ochori. Cântecul vâslaşilor ajunse la urechile nebunilor şi, ca nişte copii, renunţară imediat la treaba lor, grăbindu-se să ajungă la malul apei, să privească minunata barcă cu pânză roşie (o perdea ce separase altădată cabina lui Sanders de biroul lui), înaintând în bătaia tobelor, la care ei înşişi s-au alăturat bătând din palme, şi care imprima ritmul celor douăzeci şi patru de vâslaşi, izbind într-o cadenţă perfectă luciul apei.

Bosambo ar fi trecut mai departe dacă nu ar fi observat că nebunii erau înarmaţi. Acostă, sărind cu uşurinţă pe ţărm.

— Oh, oameni-spirite, ce s-a întâmplat? întrebă Bosambo.

— Stăpâne Bosambo, spuse Bologa, Tibbetts se află în coliba noastră şi noi vrem să-i facem asta şi asta şi asta...

Toţi ceilalţi îl aprobară dând din cap şi fiecare se grăbi să-şi expună planul..

Din trei sărituri, Bosambo fu în colibă, tăie frânghia cu care fusese legat locotenentul aproape sufocat, şi-l trase afară.

— Stăpâne, ce să fac cu aceşti bătrâni demenţi şi nebunul cel tânăr, care este mai nebun decât ei toţi? Şi-au pierdut judecata şi le-ar fi mai bine morţi. Spune-mi doar un cuvânt şi îi voi chema în colibă, iar pe măsură ce fiecare va intra îl voi omorî, fără ca măcar să-şi dea seama.

— Eşti un nătărău de bătrân asasin, replică Schelet indignat.

Iar Bosambo radie de mulţumire.

— Eu, creştin ca şi tine, ca Marki-Luki-Ioani. Merg la cer o dată, tu mergi la cer o dată... Cum te simţi?

După care începu să mimeze cum îl va primi pe Schelet într-o lume mai bună, unde se vor întâlni.

Lui Schelet îi fusese cu adevărat frică, cea mai cumplită frică din toate cele pe care le încercase vreodată. Hidoşenia situaţiei în care se aflase îi lăsase o impresie mai vie decât oricare alt pericol, fie el cât de grav, prin care trecuse.

În tot timpul drumului de întoarcere s-a gândit la felul în care l-ar putea recompensa pe Bosambo. Acesta, consultat, răspunse cu o sinceritate totală.

— Stăpâne, dă-mi bani. De fiecare dată când zăresc obrazul marelui rege pe o monedă, inima mea bate mai tare pentru el.

Dar Schelet vedea altfel lucrurile.

— Pentru ce, îi sugeră cinicul său superior (iar căpitanul Hamilton putea fi de un cinism desăvârşit), pentru ce nu i-ai trimite o adresă de mulţumiri, cu o caligrafie frumos ornamentată sau un serviciu de tacâmuri de peşte? Ori o pendulă de marmoră, cu sau fără îngeri auriţi?

— Să nu amestecăm religia în chestia asta, dragă bătrâne domn, îl rugă cu gravitate Schelet. Bosambo...

Se lovi cu palma osoasă peste frunte şi, o secundă mai târziu, sări treptele de la intrare şi se repezi spre terenul de exerciţii bătut de soare. Se întoarse curând, roşu şi surâzător; ducea sub braţ câte un pachet de reviste ilustrate. Le puse pe masă.

— Ştiu ce vrei să-i dai, zise Hamilton. Un gramofon plătit în rate: cinci şilingi acont şi câte zece şilingi pe lună.

Schelet clătină din cap.

— Un curs prin corespondenţă?

— Tot n-ai ghicit, bătrână ghicitoare.

— Ia stai! Hamilton îşi duse mâna la frunte. Nu cumva un costum de gală? Sau o lanternă de buzunar, apeşi pe buton şi iese soarele?

— Scumpul meu bătrân ofiţer căpitan şi prieten...

Sanders ridică ochii de pe ziarul *Times* şi întrebă:

— Ceva legat de pictură, Schelet?

Locotenentul Tibbetts rămase cu gura căscată.

— De unde ştiţi... Excelenţă?

Sanders începu să râdă domol.

— Cu trei săptămâni înainte să pleci pe fluviu mi-ai tot făcut aluzii la decoraţia casei mele, spuse el caustic, iar de-atunci mă tot gândesc cum să evit dezastrul.

— Pictură? zise Hamilton, neîncrezător.

— Pictură cu şablonul, bombăni Schelet şi se afundă în lectură. Căută până la cină ca să găsească anunţul:

Înfrumuseţaţi-vă interiorul.

Un om din Missouri câştigă astfel zece mii de dolari pe săptămână.

Puteţi face la fel.

Nu este o jucărie.

E o sursă de câştig.

— Fapt este, Ham, mărturisi Schelet, că am comandat deja utilajul nr. 3, în speranţa, dragă bătrâne domn, că arta nu te va lăsa indiferent.

— Dacă fac bine socoteala, spuse Sanders mohorât, cred c-ar fi mai înţelept să-i dăm utilajul lui Bosambo. Nu mă îndoiesc că-l va folosi cum se cuvine. Şi când o să te duci în Ţinuturi, treci pe la T’chala şi dă-i o cutie de conserve. Cu voia Domnului, acolo se află singura minte trează din tot ţinutul Ochori.

— Oamenii iscusiţi se prăbuşesc uşor, zise Hamilton.

Sanders mişcă din cap.

— Cu T’chala e altfel. Dac-ar fi alb, ar fi o personalitate. E un adevărat filozof.

— Spune-mi de ce îi e frică unui om, spuse cinicul Hamilton, şi o să ştiu cum să-l judec.

— Nu-i e frică de nimic, zise Sanders.

— Exact ca mine, murmură Schelet.

Patru săptămâni mai târziu, îi explica marelui şef fascinat arta şi practicarea şabloanelor. Se aflau pe puntea vasului *Zaire,* după ce îl lăsaseră pe Sanders la tribul Isisi. Schelet avea, deci, o zi întreagă înaintea lui.

— Stăpâne, e o minune, suflă Bosambo. Periuţa ta dansează pe hârtiuţele astea galbene şi apare imaginea unei flori frumoase, aşa de adevărată, că-i simţi chiar şi parfumul.

— Şi omul călare, murmură Schelet. Nu-l uita. Şi moara de vânt, bătrânul meu sălbatic.

— Acum toţi cei din Ochori or să vadă ce mare vrăjitor sunt, zise Bosambo. Nici chiar T'chala, înţeleptul, nu poate desena o floare cu ochii închişi.

Lucrurile acestea se petreceau pe timpul când oamenii ochori, invocând tot felul de motive, nu-i plătiseră căpeteniei lor tot impozitul. Caprele erau bolnave, grâul nu se făcuse, peştele dispăruse.

Adevărul era că se răspândise printre oamenii ochori o epidemie de rezistenţă pasivă, iar mişcarea se generalizase până-ntr-atât, că Bosambo şovăia să întrebuinţeze forţa pentru a obţine de la poporul său recalcitrant drepturile Guvernului şi mai ales drepturile lui.

Toată săptămână Bosambo se ocupă de copiat desene cu şablonul, experimentând şi meditând; în sfârşit, într-o noapte, marea lui tobă *lokali* trimise un mesaj în tot ţinutul, convocând căpeteniile şi notabilii la un mare sfat.

Veniră nu prea bucuroşi, gata să se împotrivească inevitabilelor cereri de impozite suplimentare, încântaţi când oamenii de încredere ai lui Bosambo îi înştiinţară că nu e vorba de problema taxelor.

Bosambo, tronând pe scaunul lui de protocol sub acoperişul de paie al colibei sfatului, vorbi astfel ascultătorilor săi ghemuiţi împrejur:

— Voi toţi, ascultaţi! răgi el. Sandi, prietenul meu şi Tibbetts, care-mi e ca un frate, au ţinut sfat cu mine. Sandi a zis: „În tribul ochori sunt oameni buni şi răi. Înseamnă-i pe cei buni, ca atunci când îmi arunc privirea la ei să-i cunosc şi să-i răsplătesc; acesta-i ordinul marelui rege,

tatăl meu.”.

Oamenii ochori, bănuitori şi curioşi, înţelegeau teoria însemnelor: şefii cei mici nu purtau la gât medalii de argint, mărturie a măreţiei lor? Un bătrân, păcătos notoriu care trecuse de două ori pe lângă spânzurătoare, se ridică şi salută.

— Bosambo, spuse el, bine ai vorbit. Ştii că-l iubesc pe Sandi, cu toate cele ce se bârfesc despre mine. Înseamnă-mă, ca să mă întorc în cetatea mea şi să arăt poporului meu minunea asta.

— Aşa voi face, Osaku, zise Bosambo cu promptitudine, iar cei patru sute de matako pe care o să mi-i plăteşti pentru această onoare şi pe care o să-i trimit stăpânului Sandi, n-o să însemne mare lucru pentru un om bogat ca tine.

Osaku mârâi la aceste vorbe, dar posibilităţile care se întrevedeau erau ispititoare. Se târgui şi propuse trei sute de matako. Culcat pe burtă, îl lăsă pe Bosambo să-i picteze cu şablonul o splendidă moară de vânt pe omoplatul stâng.

Bosambo lămuri şi decoră oamenii până seara. Unii dintre notabili nu aduseseră bare de aramă cu ei şi cerură credit, dar vicleanul stăpân al poporului ochori nu se lăsă înduplecat. „Problema decorării, spuse el în răspuns, nu putea fi tratată decât pe bază strict financiară.”

Apărură şi sceptici. Majoritatea, totuşi, văzuse înfăptuirea miracolului şi-i urmase pe cei însemnaţi şi binecuvântaţi, examinând îndeaproape trandafirii, morile de vânt şi olandezii cu pantaloni largi care împodobeau pielea semenilor lor, aşa că se grăbiră spre case, ca să-şi aducă bogăţiile.

Au venit şi mulţi care n-au fost decoraţi. T’chala, înţeleptul, făcu drum de zece mile prin pădure ca să vadă însemnele, dar clătină din cap când îl zări pe Bosambo.

— Semnele astea sunt făcute pentru cei slabi la cap, fără minte, stăpâne Bosambo. Or, eu sunt înţelept şi cunosc viaţa şi moartea şi ştiu că viaţa e un vis, iar moartea realitatea. Nu caut nici răsplată, nici pedeapsă.

— Ţie ţi-l voi face pentru că te iubesc, promise Bosambo, care vroia să aibă aprobarea înţeleptului, pentru ca, atunci când Sanders va veni să-i ceară socotelile, să poată invoca mărturia lui. În plus, aceste semne magice îţi vor da viaţă lungă şi o mare siguranţă.

Dar T'chala zâmbi cu gravitate şi plecă.

A treia zi sosi micul şef, bărbatul lui M'lema. Îşi aduse cu el nevasta. În schimbul a cinci sute de matako şi a unui sac cu sare, i se făcu favoarea să i se picteze o pată roşie, strălucitoare, pe burtă. Dar, când o împinse înainte pe emoţionata lui nevastă, Bosambo îşi şterse sudoarea de pe frunte şi-şi puse jos pensula surmenată.

— N-o voi însemna pe femeia asta, zise el, deşi cunoştea dragostea nebună pe care i-o purta căpetenia; n-o s-o fac, pentru că stăpânul nostru Sandi a vorbit rău de ea.

— Bosambo, insistă căpetenia, e femeie şi ca atare e lipsită de orice bun-simţ. Iar eu îţi voi da o mie de matako şi două capre dacă-i pui semnul cel mai bun, pentru ca Sandi văzând-o, să-i vorbească cu îngăduinţă.

Bosambo se târgui ca să mai obţină o capră, o căpătă şi o decora pe M'lema într-un fel nou.

— Bosambo, protestă şeful, cum o să poată vedea oamenii semnul ăsta minunat? Doar ea nu e o N'gombi, să umble fără veşminte cuviincioase!

Bosambo recunoscu justeţea argumentului şi repetă desenul pe ceafa femeii.

Mai târziu sosi şi O'fara, sărmana fără prieteni, iar Bosambo, care nu era un sentimental şi pe deasupra mai rămăsese şi fără vopsele, o trimise printr-un gest în

neantul din care venise.

— Aceste înalte mistere nu sunt pentru de-al de tine, O’fara. Du-te la tăietorul tău de lemne şi spune-i să-mi aducă un sac de sare sau altă comoară din pământ, din cele pe care le îngroapă oamenii pădurii.

Tristă, O’fara se întoarse deci în sat, la singurătatea ei. Acolo îl găsi pe T’chala, înţeleptul, care medita asupra adevărului, şi se aşeză la picioarele lui şi-i povesti despre sărăcia ei. T’chala era neobişnuit de distrat.

— Am văzut un semn ca un copac mare, pe care Bosambo l-a pus pe pieptul unui bătrân ca să-i dea viață lungă, spuse el visător, privind-o pe fată. Ce nevoi ai tu, femeie, cărora Bosambo să le dea răspuns? Eşti tânără – deci ai totul. Or, eu sunt un om tare bătrân şi nu trec niciodată pe lângă un mormânt, fără să mă opresc şi să mă gândesc la groapa ce mă aşteaptă. Viaţa vine şi se duce ca soarele. De-abia a venit dimineaţa, că s-a şi făcut noapte... un copac mare, roşu, cu ramuri în toate părţile...

Ea continuă să se plângă că n-a ştiut cum să-l înduplece pe şef s-o însemne, ca să capete bunăvoinţa lui Sandi.

— Nu asta vreau eu, o întrerupse el, cam nerăbdător pentru un om aşa de sfânt, căci Sandi mă iubeşte pentru înţelepciunea mea şi eu sunt mult deasupra oamenilor de rând... Viaţa e un vis, dar, cu toate astea, există oameni cărora le place să viseze. Iar moartea e reală, dar cine doreşte realitatea, când există visele?

Veştile ajunseră şi pe limba de pământ unde locuiau nebunii, iar Bologa, supărat de nedreptatea care i se făcuse, văzu în asta îndeplinirea promisiunii omului lui Dumnezeu. O idee măreaţă ivindu-se în mintea lui, se grăbi s-o pună în aplicare. Trecu târâş pe lângă paznicul adormit în noaptea neagră şi, croindu-şi drum până la satul pescarilor, fură o barcă şi coborî pe fluviu. Sosind în

ţinutul lui, constată că poporul akasava era în fierbere, dintr-un capăt al ţării în celălalt. Nu văzu vasul *Zaire* lunecând spre nord cu toată viteza şi scuipând nori de fum pe coş. Punţile îi erau pline de soldaţi şi, în jurul celor două tunuri, obuzele erau îngrămădite rânduri-rânduri, căci mirosul războiului ajunsese până la nasul fin al domnului comisar Sanders.

Povestea însemnelor se răspândise de-a lungul fluviului ca un foc de paie şi fiecare trib interpretase în felul lui favoarea făcută tribului Ochori.

Bologa se duse la căpetenia poporului akasava şi îi expuse teoria lui:

— *Omul-Dumnezeu* mi-a zis: unii vor fi însemnaţi ca oi, iar alţii în chip de capre. Şi care-s oile, dacă nu tribul Ochori? Căci ştii bine că, înainte să vină Bosambo, erau nişte laşi. Şi aici e misterul: toţi cei pe care i-a însemnat astfel vor fi stăpânii poporului nostru şi noi vom fi sclavii lor, aşa cum a prezis *Omul-Dumnezeu.*

— Ăsta e un sfat rău, zise regele akasava, posomorându-se. Să mergem la oi şi să le ucidem.

Sanders era doar la douăzeci de mile depărtare, când regele akasava adună o mie de suliţaşi în oraşul său şi, într-o noapte neagră şi ploioasă, urcă pe fluviu până la primul sat mare ochori.

Toba *lokali* bătu alarma în zori şi Bosambo alergă în ajutorul moşiei lui atacate. Aruncă cea mai bună trupă la atac contra satului fumegând şi-i alungă de-acolo pe akasava, urmărindu-i până la pirogile lor. *Zaire* apăru în timp ce vâsleau spre mijlocul fluviului.

Bosambo, trezit din beţia luptei, inspecta ruinele, întovărăşit de Sanders. O singură colibă rămăsese în picioare şi, în faţa ei, stătea O’fara, cea ce nu fusese însemnată.

— Stăpâne, nu m-au omorât pentru că n-aveam

semnul magic pe mine. Au ucis-o pe M’lema şi pe căpetenie, bărbatul ei, căci au tăbărât asupra noastră înaintea zorilor şi oamenii dormeau.

— Unde e T’chala? Asta-i coliba lui, zise Sanders. Sunt sigur că acest om înţelept a scăpat de măcel.

Ea se întoarse fără un cuvânt şi intră în colibă. Sanders o urmă. T’chala era mort. Mânerul de aramă al cuţitului care-l ucisese ieşea dintre ramurile unui copac roşu, pictat cu stângăcie pe pieptul lui.

— Am făcut pictura asta magică pentru că aşa mi-a cerut el. Mi-a adus lemn de camfor şi ulei şi mi-a arătat cum era făcut copacul magic, căci avea o mare teamă de moarte, spuse O’fara.

10. Cântăreața

Dacă locotenentului Tibbetts îi venea o idee genială cu privire la educaţie, o aşternea imediat în scris. Nu prea mai era văzut pe la Rezidenţă, nimeni nu-l mai auzea vorbind, devenea foarte taciturn la masă, ca să nu spunem direct iritabil. Era preocupat de elaborarea unui proiect pentru traducerea în dialectul bomongo a poeziilor pentru copii din tinereţea sa. Schelet, ca educator, nu ştia ce este odihna. Dacă nu dobândea pentru el noi cunoştinţe, era fericit să împartă altora rezultatele studiilor sale.

Rimele care au văzut lumina zilei nu au avut decât un succes modest:

Miri-Miri avea o căpriţă
Cu blană albă
Când Miri-Miri se plimba de-a lungul râului
Căpriţa venea după ea
Drăguţa o urma pretutindeni pe Miri-Miri.

Aceasta era traducerea aproape literală a frumoasei poezii „Mary avea un mieluşel” şi Schelet a depus o muncă eroică pentru a-i învăţa această poezioară pe copiii tribului Isisi, Akasava şi Ochori.

— Stăpâne, i s-a plâns într-o zi lui Sanders unul dintre şefii din tribul Isisi, Tibbetts a venit să ţină sfat cu copiii noştri, umilindu-ne în acest fel pe noi, oamenii maturi. I-a pus să spună ceva despre o capră albă şi tu ştii, Sandi, capra albă aduce ghinion. De aceea, de îndată ce se naşte una, noi o omorâm. Iar de când copiii noştri au învăţat cântecul acesta de vrajă, recoltele noastre sunt slabe şi arborii de cauciuc s-au uscat. Unul dintre copii a

murit de tuse, altul a căzut în râu.

Schelet nu a avut mai mult succes când a fost vorba să-i înveţe „Tom, Tom, cântăreţul la flaut”. Oamenii s-au plâns atunci că îi învaţă pe copii să fure purcei.

— Cred că ar fi mai bine dacă ai lăsa grija educaţiei lor în sarcina misionarilor. Partea proastă la oamenii noştri e că prea iau toate lucrurile de bune.

Drept urmare, traducerile în dialect bomongo au fost abandonate, iar Schelet a început să caute ceva nou.

— Băiatul ăsta e neobosit, spuse Hamilton. Dacă aş avea energia lui, aş pune în mişcare o maşinărie. Toată dimineaţa mi-a citit glumele din *Snappy Stuff,* o publicaţie care apare în Statele Unite, din câte am înţeles. Iar Schelet se inspiră din aceste mizerabile fiţuici americane. Ieri, de exemplu, mi-a spus *„linge-blide”.* Asta a fost cum a mai fost, dar dacă-l aud spunându-mi încă o dată *„băieţaş”,* o să caut un mijloc cât mai puţin dureros să-l suprim. Notiţele din ziarele de mare tiraj, prea scurte pentru a putea cuprinde o relatare completă, exercită o atracţie periculoasă asupra unei anumite categorii de cititori. Schelet lăsa întotdeauna la urmă lectura paginii intitulate *Lucruri îndeobşte ignorate;* pentru el, acesta era desertul zilei. Stând la masa de lucru, sub lampa lui brevetată, care lumina atunci când nu fumega, Schelet afla astfel că:

Totalul Datoriei Naţionale, socotit în penny, ar înconjura de trei ori globul pământesc dacă monezile ar fi puse cap la cap.

Există mai mulţi acri[48] *în Yorkshire decât cuvinte în Biblie. Autorii dramatici din Anglia încasează în fiecare an drepturi de autor în valoare de 500000 lire. Cerneala a fost inventată...*

Şi aşa mai departe...

---

[48] Unitate de măsură reprezentând 4047 m^2. (n. trad.)

Poate că erau simple invenţii. Sigur este că, nu se ştie cum, Schelet ajungea să cadă întotdeauna pe paragraful care-i dădea idei în legătură cu posibilitatea obţinerii unor drepturi de autor.

Într-o duminică după amiază, Sanders şi cei doi ofiţeri se vânturau pe peronul Rezidenţei, în aşteptarea unei furtuni, care ameninţa încă de dimineaţă şi pe care o doreau din tot sufletul. La un moment dat, Schelet se ridică brusc de pe scaunul său.

— Ham, bătrână moluscă, am să scriu o piesă.

Schelet îşi alegea de obicei astfel de momente pentru a face anunţurile cele mai neaşteptate cu putinţă. Căldura şi lipsa de aer, într-o zi sufocantă, nu-l transformau într-o fiinţă vegetativă şi nici nu erau de natură să submineze forţa sa vitală.

Hamilton îşi întoarse spre el faţa înecată de transpiraţie, aruncându-i o privire rugătoare.

— Aşteaptă să se mai răcorească, Schelet, îl imploră el. Fii băiat bun şi ţine-ţi gura până începe să plouă. Mi se pare că a început să tune...

— Ploaia e încă departe, susură Schelet, şi parcă nu se apropie, dragul meu bătrân dramaturg.

Hamilton scoase un geamăt.

— Mă gândesc, de ce acţiunea nu s-ar desfăşura în Teritorii? întrebă Schelet. Uite care este tema. Un tânăr şi frumos locotenent – acesta este eroul, Ham – este detestat de către urâciosul său căpitan. Când se întâmpla o încurcătură, întotdeauna locotenentul cel drăguţ deznoadă iţele, iar cel care culege meritele este bineînţeles bătrânul urâcios de comandant. Mă urmăreşti, Ham?

Hamilton închise ochii, gemând din nou.

— Într-o bună zi, soseşte o drăguţă de bătrână doamnă, Ham. Ochi frumoşi, păr frumos, talie suplă şi,

cum era de aşteptat, se îndrăgosteşte de tânărul locotenent. Mă asculţi, Ham?

Ham îşi ţinea ochii închişi.

— Mă asculţi, dragul meu bătrân domn?

Hamilton scoase un nou geamăt.

— Dar acest tânăr ofiţer, atât de drăguţ, este un om de onoare. El ştie că – ah! Uitasem să-ţi spun, Ham – că tatăl frumoasei domnişoare nu-l iubeşte pe bătrânul ofiţer şi că ea, adică această bătrână domnişoară, nu este cu adevărat fiica sa. Mai există în aceasta intrigă şi un trădător: căpitanul Dark[49]. Şi acum, spune-mi, cum crezi tu că tânărul subordonat o va salva pe fată?

— Care fată?

— Cea despre care-ţi vorbesc. O fantomă îl avertizează...

— Ce-a făcut păunul? murmură căpitanul.

Schelet scoase nişte sunete în chip de protest.

— Fantomă, am zis FANTOMĂ. El are un dar fizic, drăguţul de subordonat...

Hamilton deschise ochii.

— Se ocupă de fizică?

— Ţţţţ, Ham. Ce tot spui?... Nu eşti deloc atent. Tânărul ofiţer putea zări strigoi şi lucruri d-astea. Ştia cum să le cheme, scumpe bătrân ofiţer... Schelet pocni din degete: Ei, fantomă, fantomă, mă auzi?! Și ele apăreau. Cu piesa asta am să fac avere, Ham. Până acum nu s-a scris ceva cu un erou fizic.

— Psihic, broscoiule, bombăni Hamilton. Vrei să mă laşi să dorm? Te rog...

Un fulger alb izbucni deasupra pădurii din spatele Rezidenţei, urmat de un uruit surd care creştea necontenit şi apoi de un zgomot formidabil. Hamilton deschise ochii.

— Suflă, spuse el. Îl simţi?... Minunatul ăsta de

[49] Întunecatul (n. trad.)

vânt...

Praful de pe terenul de instrucţie se ridica în mici vârtejuri. Ropotul ploii ajunse la ei mai înainte ca primele picături să fi căzut.

Sanders ieşi din toropeala lui, scoase din portţigaret o ţigară groasă, de foi; ochii săi obosiţi surâdeau într-una.

— Acest bătrân răutăcios tată, Ham, vrea ca fata să-l ia de bărbat pe celălalt şi bineînţeles frumosul locotenent o ştie şi nu vrea să mai aibă de-a face cu ea.

— Hai să intrăm înăuntru, fiinţă limbută, spuse Hamilton ridicându-se anevoie în timp ce ploaia începea să cadă. Şi dacă ai de gând să pui asta în piesă am să-ţi sparg capul tău gol.

A gândi însemna, pentru Schelet, a acţiona. Mai înainte ca furtuna să fi trecut, el aşternuse pe hârtie luminoasa sa idee.

Scena I. O Rezidenţă binecunoscută.

(Intră locotenentul Harold Darcey),

Locotenent HD: Ah! Nimeni, nimeni cu adevărat. Acest blestemat de loc e pustiu. E timpul să-mi torn un whisky cu sifon, (îşi toarnă un whisky cu sifon). Ah, nu am nici un moment de pierdut. Studiile mele, studiile mele... Studiile mele înainte de orice.

(Intră Dorman Macatyster, o tânără şi frumoasă fată, ochi încântători etc.)

DM: Oh! Nu ştiam că eşti aici, locotenent Darcey. Oh! De-ai şti cât te iubesc.

Locotenent HD: Asta nu se va putea întâmpla niciodată, dragă bătrână Dorman, căile noastre sunt atât de îndepărtate una de cealaltă! Eşti promisă altuia. Adio! Eu sunt o fiinţă fizică. Ştiu că această iubire nu se va putea împlini niciodată.

DM: Oh! nu mă părăsi, Harold Trebuie să-ţi

împărtăşesc un secret. Tatăl meu nu este tatăl meu, am fost un copil găsit, m-a adoptat când eram încă în leagăn.

(Intră căpitanul Dark)

Căpitanul Dark: Ah! Ce cauţi aici, singură cu bărbatul ăsta?! Blestemat să fii Harold, o să te distrug, destrug distrug...

Era aproape de miezul nopţii. Hamilton se pregătea să se ducă la culcare, când Schelet îi aduse actul întâi, în întregime.

— Citeşte-l, Ham, îi spuse, puţin emoţionat. Spune-mi ce crezi. Părerea ta sinceră, Ham. Mie mi se pare cea mai bună piesă pe care am scris-o vreodată.

— Câte ai scris până acum? îl întrebă superiorul lui, surprins.

— Asta-i prima, bătrâne critic.

Hamilton răsfoi paginile manuscrisului, pătate cu cerneală.

— Am s-o citesc în pat, îl asigură.

Căpitanul îşi luă răgazul să citească piesa a doua zi dimineaţă.

— E stupidă, fu constatarea sa a doua zi la micul dejun. Ortografia, pe alocuri, se arată aproape normală, dar aceasta e singura ei calitate.

Schelet rânji.

— Ha, ha... Te recunoşti, bătrâne căpitane Dark. Desigur, bătrâne acrit, nu-ţi face plăcere. Dar când o să citeşti şi actul doi...

— N-o să existe nici un act doi, spuse Hamilton ferm.

— Nu-l cunoşti pe bătrânul Schelet.

Veto-ul a fost opus într-un chip neaşteptat. Sanders a obiectat cu blândeţe şi politicos la dezvoltarea, în continuare, a intrigii.

— Dacă începi să scrii că savanţii americani sunt refuzaţi să intre în Teritorii, iar aşa ceva se tipăreşte, o să fii dat afară. Textul e foarte dramatic, însă faptele sunt neadevărate.

Schelet începu să scrie din nou intriga celui de al doilea act.

Dacă un tânăr dramaturg ia de la capăt cel de al doilea act, în general nu mai continuă. Cât priveşte expediţia americană...

Toţi ofiţerii britanici sunt înclinaţi să se arate cam aroganţi faţă de străini şi nepoliticoşi faţă de conaţionalii lor. Comisarul Sanders nu era iubit de profani fiindcă detesta orice amestec şi era de piatră faţă de orice străin. S-ar fi putut pune un afiş mare la intrarea în Teritorii: „Intrarea interzisă, exceptând afacerile”.

Reuşise, mai mult decât zece comisari la un loc să-i întoarcă din drum pe cei veniţi pentru explorări, prospecţiuni sau, pur şi simplu, ca traficanţi. Misionarii îl atacaseră în predicile lor şi au înălţat rugăciuni ofensatoare la adresa lui. S-au întocmit rapoarte împotriva sa, s-au publicat notiţe în ziare, chiar şi articole de pagina întâi, cât se poate de neplăcute. Cu toate acestea, politica sa era aprobată tacit de guvern, chiar dacă uneori se afla în conflict cu autorităţile.

O astfel de situaţie s-a ivit, mai ales, în cazul expediţiei Cress-Rainer, sosită din Statele Unite cu sprijinul oficial al ambasadorului britanic. Expediţia îşi propusese studierea faunei din Teritorii, care poseda, fără îndoială, o mare diversitate de mamifere ciudate şi de insecte încă neclasificate. Dar Sanders le-a trântit uşa în nas şi a avut dreptate’. Era în timpul primului război mondial, care, din sud, străbătea şi aici în Teritorii, ajungând aproape până la porţile Rezidenţei. Atitudinea lui a dat loc unui scandal, dar

până la urmă Sanders a avut câştig de cauză şi expediţia a trebuit să ia drumul Angolei.

Cu toate acestea, Sanders îi aprecia pe americani şi, în ciuda aşa zisului antagonism în care se afla cu *operele de caritate,* ţinea mult la o misionară, cetăţeană americană de origine germană. Şi-ar fi dat jumătate din soldă pentru a o menţine sub protecţia sa pe această femeie simplă şi în vârstă.

Atunci când doamna Kleine, din Cincinnati, şi-a luat rămas bun de la populaţia Isisi, despărţirea a fost foarte grea, dând loc unor mari regrete. *Mama-sfântă,* atât de iubită, a fost însoţită de tot poporul, cu pirogile, în primele treizeci de mile ale călătoriei sale. Creştină cu bun simţ şi cu înclinaţii practice, dotată cu toate calităţile strămoşilor ei, a părăsit ţara Isisi fiindcă munca sa, aici, intrase în rutină, devenind prea simplă. A plecat într-o fundătură de ţară numită Ojubi, preferind să trăiască şi să moară într-un loc unde albii ajungeau rareori. Acolo, indigenii manifestară faţă de ea o afecţiune încă şi mai puternică decât cea arătată de cei din Isisi. Era renumită în cele trei principale triburi, cărora le cânta cu vocea ei gravă de contralto o mulţime de cântece religioase. Atunci când sănătatea i-a slăbit şi s-a hotărât să se reîntoarcă în Statele Unite, poporul din Ojubi a ţinut un sfat mare după care, într-o dimineaţă, discipolul ei favorit, cu faţa şiroind de lacrimi, a intrat în coliba ei şi ucis-o cu o lovitură de suliţă, aplicată cu o asemenea precizie şi viteză încât doar pleoapele i s-au zbătut o clipă.

Sanders se afla la o distanţă de optzeci de mile de locul acela când a aflat vestea, transmisă prin *lokali.* Ajunse în satul Ojubi după un marş forţat prin mlaştini şi pădure, la ora matinală la care floricelele plantate de doamna Kleine se deschideau în toată splendoarea lor.

Se aşeză, obosit, plin de praf şi ţinu acolo, în faţa

colibei, sfatul.

— Stăpâne, spuse cel ce o ucisese, *Mămica* era pentru noi foarte frumoasă şi bună, aşa că am omorât-o pentru ca duhul ei cel bun să rămână veşnic printre noi.

Acest punct de vedere nu era doar al celui ce o omorâse, ci al tuturor, chiar şi al celui mai mare peste oamenii din sat şi din împrejurimi.

Sanders nu a fost şocat şi nici mânios, ci doar mâhnit la gândul că această viaţă atât de folositoare fusese prea devreme curmată, îl spânzură deîndată pe ucigaş, care a mers la moarte intonând un cântec religios trist, însoţit de aprobarea concetăţenilor săi.

Şeful satului, la rândul lui, a fost trimis în satul în care oamenii umblă cu lanţuri la picioare. S-au mai luat şi alte măsuri. Lucrurile sărmanei doamne Kleine au fost împachetate şi trimise în oraşul ei natal. În fine, în ultima zi, Sanders l-a luat de-o parte pe noul şef şi i-a dat câteva sfaturi.

— Poporul tău a săvârşit un lucru îngrozitor. Cu atât mai groaznic cu cât nu-şi dă seama, cel puţin, că a greşit. Ei bine, va trebui ca lumea întreagă să afle că Ojubi sunt un popor de proşti mai mărginiţi chiar decât se crede.

— Stăpâne, nu a fost o prostie s-o trimitem *pe Mămica* la ceruri. Iar noi ştim bine lucrul acesta, fiindcă în noaptea trecută mulţi din tinerii noştri au auzit-o cântând frumoasele ei cântece în pădure. Pentru că ea însăşi ne-a spus că oamenii nu mor cu adevărat, spiritul lor rămâne veşnic; şi atunci, cum poate fi omorât cineva?

Comisarul nu avusese timp şi nici nu era dispus să intre în abstracţiuni teologice. Nu dădu vreo importanţă poveştii despre vocea care cânta în pădure, invenţie inevitabilă în situaţia dată. Se duse la cei din tribul Isisi pentru a le da el vestea şi a înăbuşi astfel în faşă orice tentaţie la represalii din partea lor. A făcut bine, pentru că

ştirea ajunsese la ei şi un grup mic, dar bine ales, se şi pregătea să pornească spre Ojubi ca să le dea o lecţie, deşi trei sute de mile de apă şi pădure despărţeau cele două triburi.

Mai fuseseră puse la punct şi alte proiecte neplăcute, cu privire la şeful tribului Ojubi, printre care acela de a-l duce pe Insula Şerpilor, acolo unde locuia femeia nebună.

În punctul în care fluviul primeşte apele rapide ale râului Kasava, se găseşte o insuliţă în formă de pară, numită, cu bun temei, a şerpilor. În această insuliţă trăiesc mulţi şerpi, netulburaţi de nimeni, care stau agăţaţi ca nişte ciorchini în sumedenia de arbori presăraţi peste tot.

Insula avea un singur locuitor, o femeie care iubea şerpii, liliecii şi alte animale ciudate pe care numai ea le cunoştea. Se numea Lobili şi era o străină venită în aceste locuri în anul în care Sanders fusese în concediu în Anglia.

Femeia era bogată, nu în turme, sare sau bare de aramă, ca ceilalţi oameni din ţară ci, după cât se zvonea, în arginţi. Nimic nu l-ar fi împiedicat pe Sanders să se ducă la ea, totuşi existau motive temeinice ca să n-o facă. Insula se găsea într-o zonă a fluviului agitată de curenţi puternici şi vârtejuri care făceau foarte dificilă acostarea. Era destul să ştie că ea trăia pe insulă şi îşi închipuia că venise acolo de undeva de pe coastă, având motive serioase să rămână în ţinutul acela. Sanders se mulţumea cu rapoartele pe care i le trimiteau şefii din vecinătate şi din care căpăta toate informaţiile posibile.

Printre altele, Sanders a mai aflat că femeia fuma pipă şi că locuinţa ei era o colibă frumoasă, ridicată de oameni din tribul Isisi pe care reuşise să-i determine să se aventureze în acest loc înfiorător. Că îşi plătea taxele către şeful regiunii şi că era suficient să ridice o mână, ca anumiţi şerpi să cadă jos, morţi. Sanders avea rezervele lui

în ce priveşte acest miracol, care este atribuit tuturor celor care se ocupă de vrăjitorii.

Sanders a avut prilejul să vorbească cu ea chiar în ziua în care a zărit-o pentru prima oară. De pe puntea vasului *Zaire* a observat o siluetă cu un păr lung, cenuşiu, care pescuia cu undiţa pe malul râului. În gură avea o pipă şi, în timp ce el trecea, ridică mâna în chip de salut.

Sanders se ducea în satul Isisi, situat în dreptul insulei, să facă acolo o anchetă, Obisi, fiul unui mic şef local, fiind scos din apă pe jumătate mort, cu un cucui mare în frunte. Omul era un târâie-brâu bine cunoscut, care trăgea în vânat când se afla atât de aproape de el încât ar fi putut să-l ochească şi întins în pat. În timpul pescuitului stătea pe vine în pirogă, spunându-i primei lui neveste, care-l însoţea, când să arunce suliţa în peşte. Nu-şi consuma energia decât pentru un singur lucru: era un hoţ neruşinat, care petrecuse un an în satul cu lanţuri. Obisi se afla într-o stare proastă, fruntea îi era peste măsură de umflată şi însemnată cu o mică rană.

— Stăpâne, eram pe insula unde trăieşte nebuna, gemu el, a venit la mine şi mi-a spus cuvinte foarte urâte, iar când i-am răspuns, a ridicat mâna şi în clipa aceea am simţit o durere teribilă la cap.

— La ce oră te-ai dus în insulă? întrebă Sanders.

Omul ezită.

— Stăpâne, asta s-a întâmplat în timp ce se lăsase întunericul nopţii, mi-era teamă să nu mă vadă prietenii mei vorbind cu nebuna.

Sanders îi cunoştea bine pe indigeni. El vorbea fără ocolişuri, mergând direct la ţintă.

— Ai fost să furi, îl acuză pe Obisi.

Celălalt negă, cu un gest maşinal.

Sanders îi examina rana. Aspectul ei îl intrigă. El cunoştea, desigur, cazurile de vrăjitorii. De data aceasta,

însă, exista ceva misterios, care ar fi trebuit aprofundat. Acostă cu destulă greutate pe insulă, înaintând cu precauţie pe cărarea bătătorită, cu revolverul în mână (detesta şerpii), până la coliba în faţa căreia era aşezată bătrână femeie. O persoană cu umerii largi, care după aspect nu făcea parte nici din tribul Akasava, nici din tribul Isisi.

Îl aştepta liniştită, cu mâinile pe genunchi.

— Lobili, iată-te. Mi s-a povestit o istorie ciudată despre tine.

Îi repetă cuvintele pe care le auzise de la Obisi şi pe care ea le ascultă fără să-l întrerupă.

După ce Sanders termină de vorbit, femeia spuse:

— Stăpâne, acest om este mai rău decât un hoţ. A venit în timpul nopţii şi cred că unul dintre şerpii care atârnă pe ramurile copacilor l-a rănit.

Explicaţia era plauzibilă.

— De ce trăieşti singură aici, Lobili? Eşti doar o femeie şi pe această insulă sunt animale groaznice.

— Pentru mine nu sunt groaznice.

Scoase, printre buze, un slab şuierat. În momentul următor, Sanders văzu cu groază un cap plat, în formă de as de pică, arătându-se la colțul uşii şi şuierând ameninţător. Comisarul se întoarse rapid, cu pistolul în mână.

— Stăpâne, nu te teme, nu-ţi poate face rău. I-am scos otrava. Ochii căprui ai femeii păreau să surâdă uşor. După care, pocni din buze şi şarpele dispăru. Sunt unii cu mult mai răi; vorbind, arătă cu un gest spre malul din faţă. Există un loc în pădure unde trăiesc şerpi foarte mari, care omoară un om zdrobindu-l sau dintr-o simplă lovitură dată cu capul. Tot acolo trăiesc şi oameni care fac răul doar pentru rău.

Sanders îi aruncă o privire rapidă. Nu o întrebă mai

mult, femeia făcând aluzie la un subiect pe care nici un indigen nu-l abordează.

Reveni în sat, interesându-se în legătură cu anumiţi străini care s-ar fi aflat în inima pădurii.

Cei din Isisi supravegheau vasul *Zaire,* plini de teamă. Vasul urca şi cobora pe fluviu, oprindu-se în dreptul cătunelor de pescari; comisarul vizită insule puţin frecventate aflate în mijlocul fluviului, precum şi colonii izolate. Şi, de pretutindeni, Sanders auzea aceeaşi poveste. Oameni care dispăruseră în mod misterios. Pescari plecaţi în pirogele lor, care nu se mai întorseseră. Odată, o femeie intrase în pădure şi acolo dispăruse.

Sanders simţea că nu numai satele, la vedere, îl pândeau, dar şi că din pădure ochi invizibili urmăreau pretutindeni vasul *Zaire*.

Când, în sfârşit, vaporul porni în josul fluviului, depărtându-se cu adevărat, mulţi dintre cei din tribul Isisi se liniştiră.

Sanders acostă la cheiul cel mic, dând ordin ca motoarele să rămână sub presiune, iar vasul să fie gata în orice moment de plecare. Nu-i spuse nimic lui Hamilton nici despre Obisi, rănitul, nici despre femeia cu şerpi.

— E o întrunire de canibali la Isisi, vorbi el. Şi nu au trecut decât şase luni de când l-am spânzurat pe D’fira-fuso.

Hamilton scoase un şuierat de enervare.

— Porcii, zise cu o voce joasă.

Tribul Isisi, tribul N’gombi şi o parte din Akasavi sunt canibali. Nu au ascuns niciodată acest lucru. Omul este carne, la asta se reduce tot. Luptătorii luptau şi mai bine după masa care încorona victoria lor. Încet, dar sigur, legea nouă înfrângea această practică. Mulţi fuseseră spânzuraţi de pomi înalţi, ca să fie bine văzuţi, alţii puşi în lanţuri şi la munci forţate în beneficiul guvernământului,

biciul şi funia schimbaseră obiceiurile triburilor. Cu toate acestea, din când în când apărea câte o bandă rătăcitoare de sectanţi credincioşi vechilor obiceiuri.

— Schelet va pleca pe *Zaire,* cu vâlvă mare, pentru a asista la nişte tratative de căsătorie, tocmai se pregăteşte una la Ochori. Va lua cu el cât mai puţini oameni, ca să nu sperie păsărelele noastre. Noi îl vom urma în şalupă cu toţi oamenii de care dispunem. Apropo, Hamilton, vor trebui şi nişte mitraliere.

Schelet porni, deci, pe fluviu în sus, luând cu el piesa pe care o terminase, aventurile lui Harold şi ale sinistrului căpitan Dark.

Navigaţia este o artă pe care locotenentul Tibbetts nu a stăpânit-o niciodată foarte bine. Fluviul era înşelător, mai întotdeauna în adâncuri era altceva decât părea să indice suprafaţa. Iar bancurile de nisip aveau supărătorul obicei de a apare acolo unde, cu o zi înainte, se afla un canal adânc.

Mersul contra curentului era destul de uşor.

Voiajul acesta al lui Schelet a fost marcat de un amănunt exasperant şi neobişnuit. De obicei, la fiecare douăzeci de mile, de-a lungul fluviului, grămezi mari de lemne sau trunchiuri de copaci se aflau permanent la dispoziţia lui Sandi. Oamenii care tăiau lemnul erau scutiţi de orice alte taxe – o săptămână de muncă, acesta era preţul plătit de ei. Tăierile se făceau pe rând, lemnul fiind încărcat la bord, cel mai adesea, cam la un an după ce fusese tăiat şi depozitat.

De data aceasta, la prima oprire, Schelet nu a găsit provizia de lemne. Şi-a făcut socoteala să înnopteze acolo, cel mai apropiat loc de depozitare aflându-se la o distanţă de douăzeci de mile mai departe. Noaptea cădea şi navigaţia, în întuneric, este dificilă şi periculoasă. Schelet expedie un soldat în pădure, care începea să se întunece,

ca să-l cheme pe şeful micului sat ce avea misiunea de a furniza lemnul. Omul se arătă foarte vorbăreţ.

— Stăpâne, spuse, chiar Sandi a încărcat acum două luni lemnul depozitat de noi, iar tinerii mei au fost bolnavi, foarte slăbiţi de friguri şi nu au putut să doboare alţi arbori...

Schelet tăie scurt explicaţiile. Pe *Zaire* se afla un carnet în care era înscris foarte precis numărul depozitelor de lemne din care se făceau aprovizionările. Cel de acum purta numărul 57, iar *Zaire* nu mai făcuse o escală aici de aproape optsprezece luni..

— Eşti un mare mincinos, spuse Schelet foarte contrariat. După care continuă în bomongo: O să tai şi să stivuieşti de două ori mai mult lemn decât am nevoie, mai înainte de întoarcerea mea. De asemenea, o să te pun să plăteşti şi impozitul, atâţia peşti, înşiraţi pe sfoară, şi atâta sare. Totul să fie gata până la întoarcerea mea.

Şeful, cam speriat, îşi încrucişa braţele pe piept, ţinându-se de coaste, gest semnificând culmea nenorocirii.

— Stăpâne, vei avea peştele şi de asemeni sarea, dar lemnul nu pot să ţi-l dau, fiindcă tinerii mei sunt bolnavi şi, Doamne, suntem rău speriaţi de duhurile care sălăşluiesc pe aici, după cum ştii şi Domnia Ta.

— Oh, imbecilule, răspunse Schelet enervat. Ce duhuri există în lume?

În momentul acela văzu, într-o străfulgerare, eroul piesei sale şi fantoma, răsăriţi pe hârtia din cabina sa.

— Sunt multe duhuri pe aici, Tibbetts, spuse şeful încet. Din cauza lor, tinerilor mei le este frică să intre în această parte a pădurii. Pentru că se aude şi vocea *mămichii* cântând...

— *Mămica* să cânte... Schelet o cunoscuse şi un fior îi străbătu şira spinării. Micul şef observă efectul produs de vorbele sale şi insistă:

— Noi auzim deseori cântecele ei frumoase, atunci când se plimbă prin pădurile întunecoase, şi de multe ori suntem îngrijoraţi pentru ea din cauza Ucigaşilor...

Omul se trădase. Tânărul ofiţer îl văzu chircindu-se de frică.

Schelet în stare de repaos sau în viaţa privată era cu totul altul decât Schelet în timpul serviciului. Ochii săi albaştri deveniră de oţel. În momentul acela nu mai ştia decât de un singur lucru, datoria.

— Vorbeşte, îi spuse cu blândeţe, vorbeşte-mi de cei care trăiesc în pădure şi mănâncă oameni.

Acum înţelegea pentru ce lipsea lemnul, le era frică de Ucigaşi, care-i surprind pe cei izolaţi, luând drept pradă micile grupuri de tăietori de lemne.

— Oh, şi aşa am spus prea multe, gâfâi şeful, a cărui faţă devenise cenuşie. Lasă-mă să vorbesc cu oamenii mei, stăpâne.

Schelet aprobă dând din cap. Se întoarse la vapor, îi trimise un porumbel lui Sanders, după care îl chemă pe Mahmet Aii, caporalul, cu cei şase soldaţi.

— Doi oameni vor rămâne pe vapor, stând lângă frânghiile care-l leagă de ţărm. Yoka şi ajutorul său vor menţine cazanul sub presiune. Iar tu şi cei patru oameni mă veţi urma pe pământ, fiecare cu cincizeci de cartuşe la el. Oriunde merg eu, voi veniţi după mine.

Coborî pe mal, unde şeful îl aştepta să-i vorbească.

— Lucrurile stau aşa, Tibbetts. Ucigaşii trăiesc în pădure, cale de jumătate de noapte de aici. Sunt atâţia câte degete am eu la cele două mâini. Iar tu, cu frumoşii tăi soldaţi, îi vei putea prinde pentru că, este adevărat, nouă ne e frică. Ucigaşii au mai fost odată, în timp ce trăia tatăl meu şi l-au dus cu ei pe fratele meu...

Schelet ascultă cu multă răbdare tragica poveste.

— Ai să mergi în faţa mea, îi spuse, şi dacă eşti

cumva un om al ucigaşilor, punându-mă în primejdie pe mine şi pe soldaţii mei, ai să ajungi în iad chiar în noaptea asta.

Exista un drum bătut prin pădure. Schelet îşi aduse aminte că îl folosise, pe o anumită distanţă, pe când urmărea un alb care încălcase legea. Restul timpului şi-l petrecu instruindu-şi soldaţii, aşteptând nerăbdător veşti de la Sanders. Dacă pierdea ocazia, vânatul avea să-i scape.

Aşteptă noaptea. Era răcoroasă, înstelată, şi, când se lăsă întunericul, se puse în mişcare cu micul lui detaşament. Kibili, şeful, mergea înainte, iar Schelet, imediat în urma lui. Au înaintat aşa, în tăcere, preţ de o oră. Din când în când Schelet scotea busola din buzunar şi privea cadranul luminos. Era aproape imposibil, în marş, să poată fi determinat cu precizie punctul în care te afli, dar, după indicaţiile busolei, şi-a dat seama că se depărtase de nord, îndreptându-se printr-o buclă largă către est. Departe de a pătrunde în pădure, urmărea fluviul pe o linie aproape paralelă. Verifică aceasta în timpul unei pauze de odihnă. În fapt, se îndreptau spre aşezarea principală a tribului Isisi. Băgă busola la loc în buzunar şi îşi scoase pistolul, ţinând degetul cel mare pe piedică.

Un moment se întrebă dacă n-ar face mai bine să se întoarcă pe *Zaire.* Sanders, care nu era decât la zece ore în urma lui, trebuia să fie în acel moment foarte aproape de locul de depozitare al lemnelor. Dacă se oprea mai înainte, avea să trimită, cu siguranţă, un cercetaş în pădure ca să vadă ce se întâmpla.

Pădurea era foarte tăcută. Schelet, simplu muritor, îşi aduse aminte, pentru o clipă, de duhuri şi frisonă.

— La drum, ordonă el aproape în şoaptă, şi coloana se puse în mişcare.

Se mai opriră încă o dată după o oră. Începuseră să pătrundă în interiorul pădurii, rămânând totuşi foarte aproape de fluviu. *Zaire* ar fi putut să vină în urma lor, dacă ar fi ştiut de la început direcţia de mers. Începuse să-şi piardă încrederea în ghid, fără să ajungă totuşi să-l bănuiască, încă. Poate că o luase pe drumul cel mai sigur care conducea la bârlogul *Oamenilor-Roşii.*

După încă două ore de mers ajunseră la un urcuş.

— Stăpâne, de cealaltă parte se găseşte ascunzătoarea *Oamenilor-Roşii,* murmură ghidul.

Era scăldat în sudoare, datorită în cea mai mare parte fricii pe care o încerca.

Schelet îl chemă pe Ali Mahmet.

— Oamenii să-şi încarce armele, vorbi el într-o răsuflare. Auzi zăngănitul pregătirii armelor... se întoarse spre ghid şi nu-l mai văzu. Tăcut ca şi pădurea, dispăruse.

Schelet armă pistolul.

— Umăr lângă umăr, Ali Mahmet, îi strigă, încercând să ia poziţie lângă omul cel mai apropiat.

În acelaşi moment auzi o înjurătură guturală în arabă şi zgomotul făcut de izbitura unei baionete... cineva îl apucă de glezne şi căzu greoi, atât de greu încât i se tăie respiraţia. Trase de două ori în trupul de deasupra lui, simţindu-l cum se convulsionează, după care fu lovit cu ceva în cap, şi-şi pierdu cunoştinţa.

Când şi-a revenit, se afla în picioare, sângele îi curgea de-a lungul obrazului. Cineva îl ţinea, nu mai avea pistolul, iar la picioarele lui un om ţipa zvârcolindu-se de durere.

— Să-i ducem în locul unde sunt omorâţi, spuse o voce, apoi o alta îl strigă pe Kibili, folosind numai dialectul N’gosobo.

— E mort, spuse cea de a treia voce, Tibbetts l-a ciopârţit cu puşca cea mică, aceea care face *ha-ha*.

Cel care vorbise primul mormăi ceva, după care grupul se puse în mişcare. Schelet ascultă paşii, reuşi imediat să-i distingă pe unii de alţii. Oamenii săi erau încă vii. Liniştit, lăsă să-i scape un suspin de uşurare, apoi, reflectând ce puţine motive avea ca să fie liniştit, rânji. Mâinile îi erau legate atât de strâns încât în curând aveau să înceapă să se umfle. Dacă ar fi putut să-i convingă să-l dezlege, avea un mic browning în buzunarul interior al cămăşii.

— Oh, omule, strigă el, de ce mă ţii legat, doar ai arma mea care face *ha-ha* şi voi sunteţi mulţi.

— Un om legat nu-şi taie mâinile, sună sinistrul răspuns.

Încercă să ajungă cu mâna la buzunar, dar frânghia tare cu care era legat îi trecea printre picioare, legându-i la spate şi coatele.

Ajungând la o creastă, Schelet văzu în depărtare fluviul, precum şi lumina unui foc îndepărtat.

— Tibbetts, în noaptea asta ai să mori, auzi o voce. Un căţeluş a crezut că urmăreşte leopardul şi de fapt leopardul îl urmărea în tot acest timp.

Se făcu tăcere; călăuza necunoscută se opri brusc.

— Aud ceva... spuse ghidul.

Cu toţii îşi încordară auzul. Un vârf de oţel ascuţit se sprijinea în gâtul lui Schelet.

— Nu, nu e nimic.

Aproape în acelaşi moment răsunetul unei voci se ridică din mijlocul pădurii, o voce de femeie care cânta:

În timp ce păstorii păzeau turmele.
Stând toţi, pe pământ
Îngerul Domnului coborî,
De jur împrejur lumina slava lui.

Vocea răsuna foarte aproape, limpede, de o suavitate de neînchipuit.

Schelet îngheţase. Niciodată nu o auzise pe *mămica* Kleine, dar aceasta, fără nici o îndoială, era o voce americană.

— Ce-i asta? se auzi un glas răguşit.

— Duhul *mămichii-Isus,* veni răspunsul.

Ascultară din nou, dar nu se mai auzi nimic în afară de bătaia inimilor.

— Am ajuns. Să aprindem focul.

Schelet auzi hârşâitul frunzelor umede date la o parte. Un cerc roşiatic apăru la vedere şi peste cărbunii ascunşi fu aruncat un braţ de rămurele uscate, făcând să izbucnească flăcările.

Schelet văzu atunci nu zece, ci patruzeci de *Oameni-Roşii,* cei mai mulţi dintre ei din tribul N'gombi. Unul dintre ei se bucura de o autoritate deosebită. Ei îi spuneau Obisi.

Schelet cercetă din priviri restul detaşamentului. Constată că era mai mult sau mai puţin intact şi se întrebă pentru ce fuseseră cruţaţi.

Obisi, ghicindu-i gândurile, îi dădu explicaţia.

— Capra vie trăieşte, pe cea moartă trebuie s-o duci în spate.

— Carne pe picioare, spuse Schelet în engleză, încântat de gluma sa macabră.

— Pe tine, Tibbetts, o să te omorâm fiindcă eşti alb şi nimeni n-o să te cumpere.

Luă din mâinile unuia dintre oameni o armă în formă de seceră, cu o lamă largă.

— Asta... începu el, şi se prăbuşi.

Schelet auzise zgomotul obiectului care-l izbise pe Obisi, dar nu se aşteptase să-l vadă căzând. Unul dintre oameni urlă de spaimă, alergă la el şi-l întoarse cu faţa în

sus.

— Vrăjitorie! strigă şi îşi căută cu mâna cuţitul, când...

Poc... Căzu în genunchi, ţinându-se de coaste şi strâmbându-se îngrozitor.

De undeva se trăgea asupra cărării din pădure, trei siluete goale se iviră, luminate deodată de flăcările focului şi strigând ceva. Schelet înţelese ce spuneau şi fu cât pe-aci să leşine.

— Pune-mi o vorbă bună Tibbetts, gâfâi un om lângă el, tăindu-i frânghia cu care era legat. A avut noroc că s-a aplecat să taie ultimele legături şi astfel glonţul care-i era destinat a trecut pe lângă el.

— Totul e-n ordine, urlă Schelet, zărindu-l pe Sanders cu pistolul în mână.

— Domnul fie lăudat... spuse Sanders. Şi atunci a intervenit supranaturalul.

Vocea suavă a cântăreţei se ridică deodată din adâncul pădurii întunecate:

Să-i mulţumim cu toţii Dumnezeului nostru.

Sanders cerceta din priviri umbra pădurii.

— Pentru numele lui Dumnezeu! spuse cu o voce înăbuşită şi atunci se petrecu incidentul cel mai stupefiant al nopţii.

Lobili, femeia cu şerpi, apăru, apropiindu-se cu paşi mici.

— Oh, Lobili! exclamă Sanders. Ea râse, un râs domol, fericit.

— Mă tem că nu mai trebuie să-mi spui aşa. Sanders fu cât pe-aci să cadă din picioare, căci bătrâna negresă vorbea perfect englezeşte. Sunt doctor Selina Grant, de la Universitatea Gregorytown şi profesor de

biologie. Aveam nevoie cu orice preţ de cineva în ţara asta, domnule Sanders. Culoarea mea mi-a fost de mare ajutor. Totuşi, a trebuit să-mi întăresc bine inima înainte de a lua hotărârea, la vârsta mea, să consimt a purta veşmântul băştinaşilor acestei ţări.

— Dumnezeule mare! vorbi Sanders cu o voce cavernoasă şi ciupindu-se ca să se convingă că nu visează. Eşti... sunteţi negresă...?

Ea dădu din cap, surâzând.

— Sigur, aşa m-a făcut Dumnezeu. Tatăl meu era doctor la Charleston, iar mama mea de rasă pură *bantu.* Am învăţat bomongo în şase luni de la un misionar care se afla în concediu în Anglia. Sunt aici de trei ani şi dacă n-aş fi cântat rătăcind pe ici, pe colo, as fi uitat cum sună limba americană. Domnule Sanders, trebuie să vă spun că am cea mai frumoasă colecţie de ophidieni[50] neclasificaţi din lumea asta. Trebuie să veniţi în insula mea şi să-mi inspectaţi „interiorul”.

Sanders îşi scoase cascheta, întinzându-i mâna.

— O strângere de mână, doctore, îi spuse.

Doctor Selina Grant îşi vârî pistolul cu aer comprimat în cordonul fustei şi-i strânse bărbăteşte mâna.

— Scuzaţi-mă, doamnă doctor. Schelet îşi regăsise vocea – dumneavoastră eraţi persoana pe care am auzit-o cântând?

— Bineînţeles.

— Şi bătrână puşcă cu aer comprimat tot...?

— Pistol cu aer comprimat. A fost singura mea armă şi mi-a fost de mare ajutor. Pariez că nici unul dintre voi nu are o ţigară, zise ea. Să fumezi tot timpul pipă este un obicei prea primitiv pentru Selina.

Schelet găsi prin buzunare o ţigară pe care i-o aprinse.

---

[50] Subordin al clasei reptilelor, conţinând toţi şerpii, (n. trad.)

— Sunteţi prima doamnă indigenă căreia i-am făcut acest mic serviciu.

Şi într-adevăr, această aventură a fost cea mai stranie din viaţa lui.

SFÂRŞIT